TfS
TIDSKRIFT FÖR SCHACK
SVERIGES SCHACKFÖRBUND
NR 5 ÅRGÅNG 98 1992

■ Vad är egentligen Sveriges Schackförbund? Hur fungerar det? Vem bestämmer? Inför förbundets kongress i Borlänge i nästa månad passar Tidskrift för Schack på tillfället att presentera:

BESLUTSFATTARNA
i Sveriges Schackförbund

Basen för den organiserade schackliga verksamheten utgörs av klubbarna, som kan ha allt från en handfull till flera hundra medlemmar. 1990 fanns 365 föreningar anslutna till Sveriges Schackförbund. De hade totalt 19 629 medlemmar. Siffrorna steg under 1991 till 375 respektive 20 191.

Klubbarna är organiserade i 25 distriktsgripande organisation och det är denna som kallas Sveriges Schackförbund (grundat 1917). Förbundet leds av en centralstyrelse (Cs), som har elva ordinarie ledamöter och två suppleanter. Dessa väljs på förbundets årsmöte, dvs kongressen.

Cs utser kommittéer (t ex Allsvenska kommitténen) eller enskilda personer (t ex förbundskapten) för vissa uppdrag. Sådana nyckelpersoner är, som det heter, adjungerade i Cs, d v s de är knutna till centralstyrelsen. Somliga, men långt ifrån alla, är ordinarie Cs-ledamöter.

Verksamheten i svenskt schack styrs av en grupp om närmare 20 personer. Många av dessa torde vara tämligen anonyma. Vad har de för kvalifikationer, som schackspelare och privatpersoner? Vad gör de? Vad vill de?

Svar på dessa och andra frågor får ni i nedanstående porträtt.

Andersson, Sven-Olof, 50, Östersund, direktör vid skatteförvaltningen. Tillhör Östersunds SS. Började spela schack 1957. Blev suppleant i Cs 1989 och ordinarie ledamot 1990. Ingår i AK (Allsvenska kommitténen).

...uppdrag: Vice ordf i Östersunds SS,

Attefall, Ove, 54, Haparanda, skolledare. Tillhör Schack 64. Började spela schack 1964. Invaldes i Cs 1984, nu 1:e vice ordf. Andra uppdrag: Sekr i Schack 64 1964–68, ordf sedan 1968. 20 år i styrelsen för Norrbottens SF.

Spelarmeriter: 1:a klass II SM i Skellefteå 1972, 2:a klass I SM Helsingborg 1991. 12 SM. Rankingtal: 1894. Spelade 16 protokollförda närschackpartier under 1991. Önskar: Arrangera SM i Haparanda 1994. Större aktivitet i DM-tävlingarna.

Borgström, Lars, 54, Göteborg, utrikesredaktör på Göteborgsposten. Tillhör SS Manhem. Började spela schack 1953. I Cs 1989, informationsansvarig, red för SSF:s jubileumsbok. Andra uppdrag: Ordf i Manhem 1970 –74.

Spelarmeriter: JDM Göteborg 1956, FN-mästare i Gaza 1961. 4 SM. Mest minnesvärda parti: Mot Lennart Fransson, Skövde SS i SM 1990 (klass I). Rankingtal: 1905. Spelade 23 protokollförda närschackpartier under 1991. Önskar: Att Sverige kan bevara en stark topp som draghjälp (!) åt bredden, helt könslösa tävlingar samt mer tonvikt på spelförståelse än öppningar i juniorträningen.

Carlsson, Ingvar, 44, Linköping, värmeverkschef. Tillhör Linköpings ASS, började spela schack 1959, i klubb 1963. Suppleant i CS sedan 1990. Andra uppdrag: Ordf (14 år) och ungdomsledare (18 år) i LASS.

Tidigare ordf i Östergötlands SF, nu styrelseledamot.

Spelarmeriter: 4 gånger Linköpingsmästare, Östgötamästare 1983, SM-gruppen Ystad 1981, 1:a klass M 1991. 15 SM. Korr: Lag-SM-guld 1978, 2:a i 20:e EM med start 1979, i final i pågående OS. Rankingtal: 2121. Spelade 27 protokollförda närschackpartier under 1991. Önskar: Att fler spelare engagerar sig som ledare på både riks- och lokalnivå och att vi slår vakt om det bästa i en fin tävlingstradition.

Emanuelsson, Rune, 60, Skara, kanslichef i Västergötlands SF. Tillhör Skara SS. Började spela schack 1952 och värvades genast som ledare och organisatör. Tidigare Cs-ledamot, nu adjungerad, ledamot i AK och UK.

Andra uppdrag: Tidigare ordf, nu revisor i Skara SS. Hedersordf i Borås SS (en av grundarna), sekr i distriktet och ordf i dess UK. Expert på bidragsfrågor och som sådan styrelseledamot i ungdomsråden i både Älvsborgs och Skaraborgs läns landsting.

Rankingtal: 1640. Spelade 6 protokollförda närschackpartier under 1991. Inget SM.

Önskar: Att utveckla Allvenskan som är ett slags nervsystem i vår nuvarande verksamhet.

Eriksson, Ingemar, 54, Norrköping, kanslichef i Sveriges Schackförbund. Tillhör Schack 08. Började spela schack 1950. Adjungerad i UK. Andra uppdrag: Ordf i Schack 08, ord i Östergötlands SF.

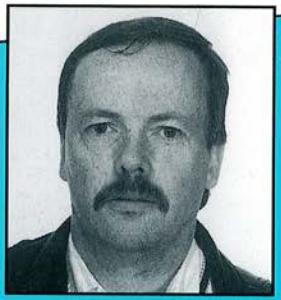
Rankingtal: 1796. Spelade 7 protokollförda närschackpartier under 1991. Ett tiot SM.

Jonasson, Alla, 52, Norrköping, k minalinspektör. T hör Schack 08. Bö de spela schack 19 Suppleant i Cs 19 ledamot 1985. Ar uppdrag: Sedan 1 ordf i SSKK(Sve Schackförbunds respondensseh kommitté).

Spelarmeriter: 1:a JDM Småland 1958 götamästare 1976. 6 SM. 3:a korrlag-SM Mest minnesvärda parti: Förlustpar Jan Ohlin i Korr-SM.

VIDARE I VM:
Jan Timman
Holland

Studiespecialisten
Christer Jonsson
porträtteras

VIDARE I VM:
Nigel Short
England

TfS

Tidskrift för Schack är officiellt organ och medlemsblad för Sveriges Schackförbund.

Ägare: Sveriges Schackförbund.

Kansliadress: Box 2246, 600 02 Norrköping, tel 011/10 74 20.

Redaktör och ansvarig utgivare: Bo Plato, Gethornskroken 21, 281 49 Hässleholm, tel 0451/128 50, telefax 0451/147 90.

Ekonomi: Johan Berntsen, Malmö Schackförbund, Box 30055, 200 61 Malmö, tel. 040/15 03 88.

Prenumerationer: Bo Aurell, Krutvägen 3, 281 44 Hässleholm, tel 0451/364 11.

SSF:s TfS-kommitté: Ingvar Persson, Bo Plato, Johan Berntsen, Bo Aurell, Siewert Relefors.

Prenumerationer: Samtliga prenumeranter är medlemmar av Tidskrift för Schacks Kamratförbund. Prenumerationsavgiften för 1992 är för medlemmar i Sveriges Schackförbund 245:–, för övriga 295:–. Stödprenumeration 400:-.

Annonspriser: Helsida 2 000:–, halvsida 1 200:–, kvartssida 700:–, sista sidan av omslaget 3 000:–.

För annonsörer som sysslar med schacklig verksamhet utgår 50 % rabatt.

Postgiro: 60 46 34-6.

Bankgiro: 54 41-15 33.

All korrespondens sänds till någon av ovan angivna adresser.

Tryck: Norra Skåne Offset, Hässleholm

Innehåll

Ledare	**193**	**Tore Johansson död**	**217**
Kjell Krantz kommenterar VM	**194**	**Två nollor för Garri i Dortmund**	**218**
70 år med MAS	**198**	**Ungdomssidorna**	**223**
Nytt från Cs	**199**	**Norge: Tredje IM-inteckning för Patrik**	**228**
Öppna SM	**200**	**Danmark: Carsten Høi vann DM**	**229**
BLIXTnedSLAGET	**205**	**Finland: Degerman tvåa i Tammerfors**	**230**
SIAB Open	**205**	**Studier**	**232**
Beslutsfattarna i schackförbundet	**206**	**SM i problemlösning**	**233**
Cupfinalen	**210**	**Problem**	**234**
Läsarbrev	**215**	**Vikingaträffen**	**237**

Nästa nummer

kommer förhoppningsvis i slutet av augusti. Ur innehållet: Reportage från Haningeturneringen, från OS i Manila och från SM i Borlänge, New York Open m m. Manusstopp för nr 6: 24 juli, för nr 7 28 augusti!

Anatolij Karpov, Ryssland	**2725**	**1**	**½**	**½**	**0**	**½**	**0**	**1**	**0**	**½**	**0**	**4**
Nigel Short, England	**2685**	**0**	**½**	**½**	**1**	**½**	**1**	**0**	**1**	**½**	**1**	**6**
Artur Jusupov, Ryssland	**2655**	**1**	**½**	**½**	**0**	**1**	**0**	**½**	**0**	**½**	**0**	**4**
Jan Timman, Holland	**2620**	**0**	**½**	**½**	**1**	**0**	**1**	**½**	**1**	**½**	**1**	**6**

Epokskifte

■ Nya tankar, nya män. Man kan enligt vad som sägs inte lära en gammal hund nya konster. Var djävul har sin tid...

❑ Så sammanfattar Jens Enevoldsen Laskers karriär i första delen av sin utomordentliga bok *Verdens Bedste Skak* (1966). Dessa rader rinner upp i minnet när man ser resultatet av utmanarsemifinalerna i Linares. För första gången på nästan två decennier finns inte Anatolij Karpov med i den yttersta kampen om VM-titeln.

❑ Karpov är världens mest erfarne matchspelare och kanske alla tiders mest framgångsrike turneringsspelare. Han har utkämpat sju VM-matcher och vunnit närmare 100 starka turneringar. Under en lång följd av år har hans formkurva visat en enastående stabilitet. Skillnaden mellan honom och Garri Kasparov har varit hårfin. Världsmästaren sade vid något tillfälle under den senaste VM-matchen att Karpov var den ende han kunde diskutera partierna med. Underförstått begrep Karpov i motsats till alla utom Kasparov vad det handlade om.

❑ Det är något av en sensation att Karpov nu är utslagen, och även om det på sistone har funnits tecken i skyn säger siffrorna en hel del om hans baneman, före detta underbarnet Nigel Short. En man som vågar spela Budapestgambit i en VM-semifinal är värd all högaktning och Short vann uppenbarligen en rättvis seger.

❑ Jan Timmans seger över Artur Jusupov var heller inte riktigt tipsenlig, trots att den holländske stormästaren gick till final i den förra VM-cykeln. Jusupov hade ju Karpov mot repen den gången men kanske sade detta mer om Karpov än om Jusupov. Både Timman och Short förlorade det första partiet men lyckades ändå komma tillbaka – starkt!

❑ Artur Jusupov hyllade i en intervju efter matchen sin motståndare, vars seger han ansåg vara välförtjänt. Han tyckte att Short hade varit den mest kreative spelaren i Linares och menade att Karpovs ständigt återkommande tidsnöd hade spelat en utslagsgivande roll. Karpov själv mumlade något om "otroligt dåligt spel" men det får väl tolkas som ett utslag av besvikelse.

❑ Schackvärlden är att gratulera till den första västerländska utmanarfinalen (troligen i Linares i början av nästa år) över huvud taget och till en VM-match (i Los Angeles nästa höst) som kommer att bjuda på ett helt annat spel än en sjätte K&K-uppgörelse. Huruvida Timman eller Short har en reell chans att rubba Kasparov är en annan fråga.

❑ Epoken Karpov tycks alltså vara slut. Men exvärldsmästaren är faktiskt bara ett halvår äldre än Timman...

❑ Med början på nästa sida berättar TfS' partikommentator Kjell Krantz om teoriduellerna som avgjorde VM-kvalet.

Kjell Krantz kommenterar:

UTMANARSEMIFINALERNA

■ Artur Jusupovs öppningsval som svart i matchen mot Jan Timman blev en katastrof. Jusupov uppnådde endast en halv poäng av fem möjliga trots att fyra av partierna utgjordes av Ryskt, en av hans favoritöppningar.

Två av dessa partier är av stort teoretiskt värde, eftersom väsentliga förstärkningar presenterades. Det gäller det andra och det sjätte matchpartiet. De första 20 dragen i denna teoriduell är identiska enligt följande:

ANDRA/SJÄTTE MATCHPARTIET
RYSKT PARTI (C 43)

Jan Timman Holland — **Artur Jusupov** Ryssland

1. e4 e5 2. Sf3 Sf6 3. d4 Sxe4 4. Ld3 d5 5. Sxe5 Ld6

Den symmetriska varianten, vars bakgrundshistoria är mycket omfattande. Vi nöjer oss fortsättningsvis med att skumma lite på ytan.

I det fjärde matchpartiet förekom det populära 5. – Sd7 6. Sxd7 Lxd7 7. 0–0. Jusupov valde nu det mindre energiska 7. – Le7 8. Df3 0–0 9. c3 Ld6 10. Sd2 f5 etc. I tidsnöden gick han på en billig endragsmatt. Ställningen var i det läget ganska oklar och Jusupov kunde kanske ha klarat en halv pinne.

6. 0–0 0–0

I det för matchen avgörande åttonde partiet valde Jusupov det numera ovanliga 6. – Sc6. Efter 7. Sxc6 bxc6 8. c4 0–0 9. c5 Le7 10. Sc3 f5 11. Se2 Lf6 12. Da4 hade vit klar fördel och vann efter 49 drag.

7. c4 Lxe5 8. dxe5 Sc6 9. cxd5 Dxd5 10. Dc2 Sb4 11. Lxe4 Sxc2 12. Lxd5 Lf5

Detta drag var en gång för drygt 20 år sedan en teoretisk sensation. Upphovsmannen från Kalifornien, Jude Acers, lyckades då som svart besegra Walter Browne. Partiet finns i Informator 11/198 och fick i nästa nummer brons för bästa TN (teorinyhet). En av de få gånger en fullständig främling har prisbelönats av Informator.

Acers har mig veterligen aldrig förekommit i FIDE:s rankinglistor. Men på det amerikanska schackförbundets lista för december 1972 finns han med och har talet 2399, att jämföra med ettan Fischers fantastiska 2810.

13. g4 Lxg4

I prototypen Browne – Acers spelades 13. – Lg6 14. f4 Ld3 15. Td1 La6 och nu missade vit det goda draget 16. e6!.

14. Le4 Sxa1 15. Lf4

Man håller sig fortlöpande till de starkaste och senaste rönen i varianten. Det bör kanske påpekas att även Timman har spelat detta ett otal gånger som svart.

15. – f5 16. Ld5† Kh8 17. Tc1 c6 18. Lg2 Tfd8

Det andra tornet anses sämre, ty efter 18. – Tad8 19. Sc3 Td4 20. Le3 går inte 20. – Tb4? 21. Lc5.

19. Sd2

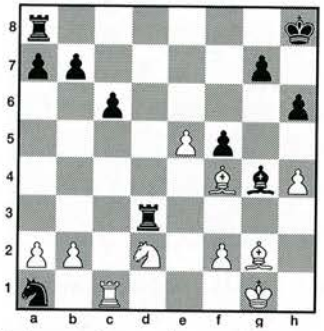
På 19. Sc3 finns nu 19. – Td4 20. Le3 Tb4 för svart. Textdraget är intressant. Enligt Informator 51/297 skulle svart nämligen kunna svara med 19. – Txd2 (! enligt Inf) baserat på partiet Kasparov – Anand, Linares 1991, som gick: 20. Lxd2 Td8 21. Lc3 Td1† 22. Txd1 Lxd1 23. f4 Sc2 24. Kf2 Kg8 25. a4 a5 26. Lxa5 Sd4 27. Lf1 Lb3 28. remi.

Men 23. f4 är inte det bästa och ersätts lämpligen med 23. Lf1!. Det märkliga är att 23. Lf1 redan tidigare angetts i Informator som klart fördelaktigt för vit (se sålunda 45/359). Det är uppenbarligen så gyttrigt i teorin idag att inte ens Informator håller reda på sina egna rekommendationer. Hur ska det då inte bli om låt oss säga tio år?

19. – h6

På alternativet 19. – Td4 finns en instruktiv svensk korrvinst att notera: Sture Nyman – Geoff Daw (GB) åren 1988–89. Partiet gick vidare med 20. Le3 Tb4 21. Txa1 f4 (om 21. – Txb2 22. Sc4 jämte Sd6) 22. Lc5 Txb2 23. Sb3! Td8 24. La3 Tc2 25. Ld6 Te8 26. Lf1 Le6 27. Ld3 Tc3 28. Td1 Lxb3 29. axb3 Txb3 30. Lc4 Tb2 31. La3! Tc2 32. Lf7! uppgivet.

20. h4 Td3

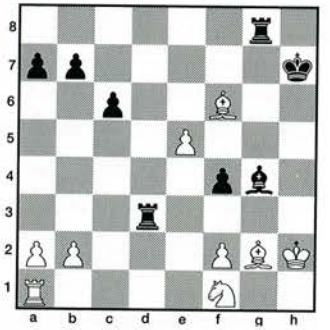

Ställningen där partierna skiljer på sig.

ANDRA MATCHPARTIET

21. Txa1 g5 22. hxg5 hxg5 23. Lxg5 Tg8 24. Lf6† Kh7 25. Sf1 f4 26. Kh2

Allt det här finns analyserat av Rosentalis i Inf 45/359. Han anger där vidare 26. – Lf3 27. Lh3 Lg4 28. Lxg4 Txg4 29. Kh1 jämte Sh2 med klar fördel för vit. Jusupov har hittat en förstärkning som forcerat räddar svart…

26. – Tg6!! 27. Te1

Vit har inget bättre. Man ser t ex 27. Le4? Th3† jämte 28. – Lf5†.

27. – Th6† 28. Kg1 Tg6 29. Kh2 Th6† 30. Kg1 Tg6 31. Kh2 remi.

En utmärkt förstärkning från Jusupovs sida. Timman kontrade fyra ronder senare med än värre kanoner…

SJÄTTE MATCHPARTIET

21. Lf1!!

Utan tvekan matchens flottaste nyhet. Att ingen kommit på det tidigare! Egentligen är det ju inte svårt så här i efterhand. Sa1 springer inte bort, varför ett mellandrag med hot ter sig fullt motiverat.

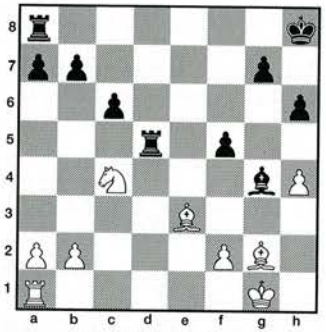
21. – Td4

Av alternativen är 21. – Txd2 22. Lxd2 Td8 här ännu sämre än i partiet Kasparov – Anand. Efter ytterligare 23. Lc3 Td1 24. Txd1 Lxd1 25. Lc4 hotar Lf7 jämte e-bondeframstöten.

22. Le3 Td5

Efter 22. – Tb4 23. Txa1 har vi modellen Nyman – Daw. Och ett drag som 22. – Ta4 kan man direkt förkasta, t ex 23. Txa1 f4 24. Lc5 etc.

23. Txa1 Txe5 24. Sc4 Td5 25. Lg2

Jusupovs nästa drag förlorar utan pardon. Något hållbart alternativ är dock svårfunnet. Här två möjligheter:

a) 25. – Td1† 26. Txd1 Lxd1 27. Sd6 Lc2. Svarts pjäser står onekligen passivt och jag tvivlar på att slutspelet kan hållas;

b) 25. – f4!? och sedan två vägar, antingen 26. Lxf4 Td4 27. Se5 Lf5 (27. – Txf4 28. Sg6†) 28. Lg3 eller 26. Lxd5 cxd5 27. Se5 fxe3 28. Sxg4 e2.

Jag tycker i alla fall att detta är bättre än det Jusupov spelar…

25. – Tb5 (?) 26. Te1 Td8

Svart släpper alltså en bonde. Direkt 26. – Te8? 27. Sd6 gick inte alls, och mellandraget

IM-titel för Mats Sjöberg!

Mats Sjöberg, 33, SK Rockaden, Stockholm krönte i april en framgångsrik säsong med att erövra sin andra inteckning i IM-titeln i en kategori III-turnering i Budapest. Han har spelat så många partier att titeln är klar.

Resultat: 1) Mats Sjöberg, Sverige 10½ (av 13), 2) Kestutis Kaunas, Litauen 9½, 3–4) Zoltán Varga, Ungern och S Robović, Jugoslavien 9, 5) László Zsinka, Ungern 8, 6) Eric Tangborn, USA 7½ etc.

26. – Tb4 27. b3 Te8 28. Tc1 Te6 besvaras enklast med 29. Lxa7.

27. Lxa7 Td1

Hopplöst vore förstås 27. – Ta8 28. Ld4 Txa2 29. Te7.

28. Txd1 Lxd1 29. Ld4 f4 30. Le4

En förnämlig centrumbastion av lätta pjäser. Vit står naturligtvis på klar vinst.

30. – Tb4 31. b3 Le2 32. Lc3 Tb5 33. Sd6 Th5 34. f3! La6 35. Sf5 Kg8 36. Sxg7 Txh4 37. Lf5

Tornet inbingat på h-linjen. Vit hotar massor: 38. Lg4/Le1/Lf6. Jusupov kunde lugnt ha gett sig här.

37. – Le2 38. Le6† Kh7 39. Lf5† Kg8 40. Kg2 c5 41. Lf6 Lxf3† 42. Kxf3 Th2 43. a4 Kf7 44. Le5 Ke7 45. Se6 Th5 46. Kxf4 Th4† 47. Ke3 c4 48. b4 h5 49. a5 Th1 50. Sf4 Tc1 51. Kd2 Tf1 52. Le4 uppgivet.

Jag skulle tro att detta parti avgjorde matchen psykologiskt. Att få en av sina specialare så mosad kan inte ha känts roligt för Jusupov.

Karpovs svartpartier uppvisade samma dystra facit som Jusupovs: 4½–½ i baken. Stor katastrof alltså. Efter två partier Caro-Kann gick Karpov över till sin gamla spanska special. Men si, där högg han ordentligt i sten. Den irrationelle Nigel var väl rustad och plockade fram en gammal engelsk öppning, Worralls attack, känd sedan 1840-talet. Öppningsdragen i det sjätte och åttonde partiet var sålunda:

SJÄTTE/ÅTTONDE MATCHPARTIET
SPANSKT PARTI (C 86)

Nigel Short (England) – **Anatolij Karpov** (Ryssland)

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0–0 Le7 6. De2!?

Om detta ett par vägvisare:

De2 i femte draget (Wormald) har mest till syfte att förhindra öppet Spanskt. Nackdelen är att svart kan spela Lc5 snabbt: 5. De2 b5 6. Lb3 Lc5.

De2 i sjätte draget har andra aspekter. Två fällor måste man känna till. Sålunda går inte 6. De2 0–0? på grund av den simpla bondevinsten 7. Lxc6 dxc6 8. Sxe5 (missat av Aljechin i Margate 1937, mot engelsmannen Tylor). Den andra fällan består i 6. – b5 7. Lb3 d6 8. a4 b4? med såväl 9. Dc4 som 9. Lxf7†. Därför spelas oftast…

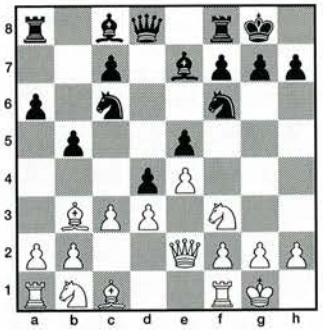
6. – b5 7. Lb3 0–0 8. c3

8. – d5

Marshallgambit i annorlunda tappning, ofta anlitad av Keres. Vit gör klokast i att avböja…

9. d3 d4

Lite märkligt. Teoriboken föredrar 9. – Te8, medan textdraget anses ge vit fördel genom 10. cxd4 Sxd4 11. Sxd4 Dxd4 12. Le3 etc. Nigel presenterar i stället en nyhet, dock kanske inte av bästa märke.

10. Sbd2?! Lc5! 11. Lc2 Lb6 12. Sb3 Lg4 13. h3 Lxf3

Även 13. – Lh5 verkar bra. Därefter går inte 14. g4? Sxg4 15. hxg4 Lxg4 följt av f7–f5.

14. Dxf3 a5

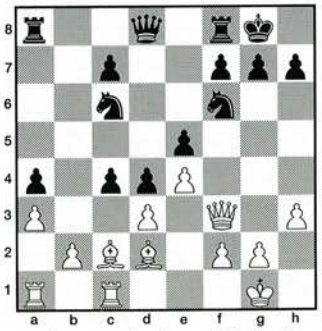
Hotar a5–a4–a3 jämte ockupation av d4-fältet. Om 15. a4 dxc3 16. bxc3 b4 etc.

15. a3 a4 16. Sd2 La5

Det här ser inget vidare ut för vit. Ska springaren tvingas hem i stallet? Nigel lägger in en kontring…

17. c4!? Lxd2 18. Lxd2 bxc4 19. Tfc1

Mycket obehagligt var 19. dxc4 d3!. Därefter går inte 20. Dxd3? Dxd3 21. Lxd3 Td8 -+, ej heller 20. Lxd3 Sd4 torde vara spelbart.

Karpov har spelat bra så här långt, men hans nästa drag är knappast godkänt. Jag menar att 19. – Sd7! är bra. Efter 20. dxc4 Sc5 21. Lb4 Dd6 kan svart vara tillfreds. Som synes går inte 21. Ld3? Sb3.

19. – Dd6?! 20. Dd1! c3

Efter lång kamp tilltvingar sig svart fältet d4. Dåligt var 20. – cxd3? 21. Lxa4.

21. bxc3 dxc3 22. Lxc3 Sd4 23. Ta2

Riskabelt var 23. Lxa4 Txa4! 24. Dxa4 Se2†. Nu går varken 25. Kh2? Sg4†! eller 25. Kf1? Dxd3. Återstår 25. Kh1 Dxd3 med oklarheter.

23. – Sxc2?

Början till förintelsen. Stark pjäs byts mot svag. Den regeln bryter vi alla mot. Efter 23. – Dd7 torde spelet vara ganska jämnt, t ex 24. Tb2 c5.

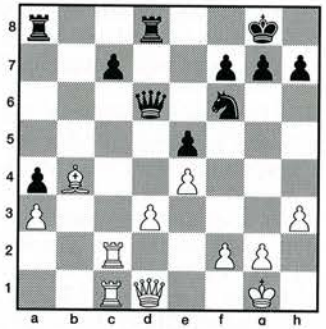
24. Taxc2 Tfd8 25. Lb4!

Det är i denna position Karpov tappar all besinning. Han stod emellertid klart sämre. På 25. – Da6 26. Txc7 kan följa:

a) 26. – Dxd3 27. Dxd3 Txd3 28. Ta7!;

b) 26. – Txd3 27. De2 Tad8 28. Ta7!;

c) 26. – Sxe4 27. Df3 Sf6 28. Le7! med idén 28. – Txd3? 29. Dxa8†.

25. – Dxd3??? 26. Td2 Dxd2 27. Lxd2 Sxe4 28. Tc2 uppgivet.

ÅTTONDE MATCHPARTIET

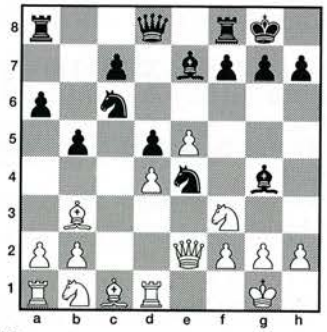
8. – d6 9. d4!?

Har lite dåligt rykte men Short vill testa ett eget patent.

9. – Lg4 10. Td1 exd4 11. cxd4 d5 12. e5 Se4

Boken ger nu 13. Sc3 Sxc3 14. bxc3 Dd7/Sa5 med fullgott spel för svart.

■ Det rumänska dammästerskapet har vunnits av blott 14-åriga Corina Peptan efter särspel med Luminita Radu.

13. a4!?

Nigels nyhet, men är den egentligen någonting!? Jag ser i alla fall inget hinder mot svaret 13. – b4! som tills vidare utestänger Sb1 från allt spel. Efter t ex 14. a5 Dd7 15. La4 De6 har svart inga problem.

13. – bxa4? 14. Lxa4 Sb4 15. h3 Lh5 16. Sc3 Lg6 17. Le3 Tb8 18. Sa2 c5!?

Svarts damflygel är redan svårt demolerad. Att då söka kompensation genom aktivt motspel brukar vara den bästa praktiska chansen.

19. dxc5 Sxc5 20. Sxb4 Txb4 21. Lc6 Db6

På 21. – Le4 är 22. Sg5! klart oroväckande. Om vidare 22. – Lxg5 så 23. Lxc5.

22. Lxd5 Txb2 23. Dc4 Tc2 (?)

Vit har en kalasställning, men 23. – Tb4 måste anses bättre. Nu är en ny holocaust snart på gång.

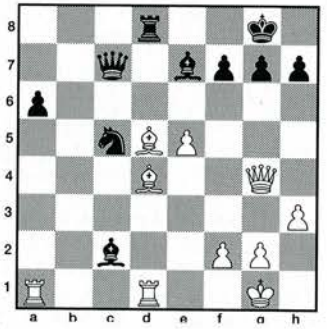
24. Dg4!

Hotar bl a h3–h4–h5.

24. – Dc7 25. Sd4

Vits angrepp seglar framåt av sig självt. Nackdelen med "aktiva" pjäser typ Tc2 är att de lätt kan bli utsatta för angrepp i så att säga det egna angreppets intresse.

25. – Tc3 26. Sc6 Te8 27. Ld4 Tc2 28. Sb4 Td8 29. Sxc2 Lxc2

30. e6!

Vinstdraget. Om nu 30. – f6 så 31. Lxf6! Lxf6 32. e7†.

30. – Lf8 31. exf7† Kh8 32. Te1 Lg6

Rysansvärt var 32. – Txd5 33. Dxg7†! Lxg7 34. Te8† matt!

33. Te8 Txe8 34. fxe8D Lxe8 35. Lxc5 Lxc5 36. De6 uppgivet.

Här är ytterligare några partier i okommenterat skick:

FÖRSTA MATCHPARTIET
GRÜNFELDINDISKT FÖRSVAR (D 79)

Artur Jusupov	**Jan Timman**
Ryssland	Holland

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sf3 Lg7 4. g3 0–0 5. Lg2 c6 6. 0–0 d5 7. cxd5 cxd5 8. Sc3 Se4 9. Sxe4 dxe4 10. Se5 f6 11. Db3† e6 12. Sc4 Sc6 13. e3 f5 14. Ld2 Tb8 15. a4 Tf7 16. Tac1 b6 17. f3 exf3 18. Lxf3 Lb7 19. Lxc6 Lxc6 20. Se5 Lxa4 21. Sxf7 Lxb3 22. Sxd8 Txd8 23. Tc3 Ld5 24. Tfc1 Lf6 25. Tc8 Lb7 26. T8c7 Le4 27. Lb4 g5 28. Le7 Lxe7 29. Txe7 f4 30. gxf4 gxf4 31. exf4 a5 32. Kf2 Lf5 33. Tb7 b5 34. Tcc7 uppgivet.

FÖRSTA MATCHPARTIET
BUDAPESTGAMBIT (A 52)

Anatllij Karpov	**Nigel Short**
Ryssland	England

1. d4 Sf6 2. c4 e5 3. dxe5 Sg4 4. Lf4 Sc6 5. Sf3 Lb4† 6. Sbd2 De7 7. e3 Sgxe5 8. Sxe5 Sxe5 9. Le2 0–0 10. 0–0 d6 11. Sb3 b6 12. a3 Lc5 13. Sxc5 bxc5 14. b4 Sd7 15. Lg4 a5 16. Lxd7 Lxd7 17. bxc5 dxc5 18. Dd5 Ta6 19. De5 Te6 20. Dxc7 Tc8 21. Db7 De8 22. Tab1 h5 23. f3 Lc6 24. Db2 h4 25. h3 f5 26. Dc2 Dg6 27. Dc3 a4 28. Tf2 Tce8 29. Td1 Dh5 30. Dc2 Dg6 31. Kh1 Df6 32. Db2 De7 33. Tfd2 g5 34. Ld6 Df7 35. Lxc5 g4 36. fxg4 fxg4 37. Tf2 Dh5 38. De2 Tg6 39. Td6 Te4 40. Td8† Kh7 41. Tf7† Tg7 42. Txg7† Kxg7 43. Db2† uppgivet.

TIONDE MATCHPARTIET
SICILIANSKT PARTI (B 38)

Jan Timman	**Artur Jusupov**
Holland	Ryssland

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 g6 5. c4 Lg7 6. Le3 Sf6 7. Sc3 0–0 8. Le2 b6 9. 0–0 Lb7 10. f3 Sh5 11. Sdb5 a6 12. Sa3 Tb8 13. f4 Lxc3 14. bxc3 Sf6 15. e5 Se4 16. De1 d6 17. Lf3 Sa5 18. f5 gxf5 19. Lh6 Kh8 20. Lxf8 Dxf8 21. exd6 Sxd6 22. Tb1 Se4 23. De3 Dg7 24. Dxb6 Dxc3 25. Lxe4 Dxa3 26. Txf5 Sxc4 27. Dd4† f6 28. Txf6 e5 29. Da7 Td8 30. Dxb7 uppgivet.

TIONDE MATCHPARTIET
SICILIANSKT PARTI (B 63)

Nigel Short	**Anatolij Karpov**
England	Ryssland

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 d6 6. Lg5 e6 7. Dd2 Le7 8. 0–0–0 0–0 9. Sb3 a6 10. Lxf6 gxf6 11. h4 Kh8 12. g4 b5 13. g5 b4 14. Sa4 Tg8 15. f4 Tb8 16. Kb1 Lf8 17. Le2 e5 18. f5 fxg5 19. hxg5 Txg5 20. De3 Df6 21. Sb6 Se7 22. Sxc8 Txc8 23. Lxa6 Td8 24. Db6 Sg8 25. Sa5 d5 26. Sc6 Td6 27. exd5 Se7 28. Dxb4 Sxd5 29. Txd5 Dg7 30. Txd6 Tg1† 31. Td1 Txd1† 32. Txd1 Lxb4 33. Sxb4 Dg4 34. Td8† Kg7 35. a3 Dxf5 36. Td1 h5 37. Te1 De6 38. Lb7 f5 39. Ld5 Df6 40. c4 e4 41. c5 uppgivet.

70 år med MAS

1922 tog Simon Krenzisky initiativet till Malmö Arbetares SK, numera Malmö Allmänna SK, i dagligt tal förkortat MAS. Denna anrika klubb dominerade under Simons ledning i flera decennier Malmöschacket ungefär på samma sätt som Limhamns SK gör idag.

I vår har klubben firat sitt 70-årsjubileum med tre öppna turneringar, den första till minnet av en annan legendarisk MAS-profil, Gustav Laneryd. Tävlingen, som var ovanligt starkt besatt, spelades för sjunde året i följd.

Resultat: Esam Mohamed, Kirsebergs SK 5½ (av 6), Stellan Brynell, Limhamns SK 5, Ralf Dahlström, Limhamns SK och Johan Hellsten, Limhamns SK 4½, Erno Bäck, Malmö SS, Conny Holst, Limhamns SK, Thomas Johansson, Malmö SS och Stefan Schneider, Limhamns SK 4 (34 deltagare).

MAS Open spelades under åtta tisdagar. Resultat: Gunnar Klasén, Malmö AS och Thomas Johansson, Malmö SS 7 (av 8), Åke Andersson, Kirsebergs SK, Clas Hensfelt, Malmö AS, Hannu Heinonen, SK Tidsnöd, Hans Nilsson, Malmö AS och Ulf Rosander, Malmö SS 5½ (34 deltagare).

70-årsturneringen (snabbschack): Esam Mohamed, Kirsebergs SK och Christian Jepson, Lunds ASK 9½ (av 11), Ludvig Sandström, Lunds ASK 8½, Jan Clementsson, Limhamns SK 6½, Lennart Jönsson, Malmö AS 6.

Nytt från Cs:

BANTAD SM-GRUPP I ÅR LINDESBERG FICK SM 1993

■ Årets Sverigemästargrupp vid SM i Borlänge kommer att innehålla 14 deltagare mot tidigare 16. Det beslöt centralstyrelsen vid sitt sammanträde i Örebro den 2–3 maj.

Orsaken är att det har kommit fler återbud än normalt och att antalet ansökningar om s k Cs-platser inte uppvägt bortfallet. I samband härmed fick Regel- och domarkommittén (REDO) i uppdrag att se över tävlingsbestämmelserna och kongressen i Borlänge får ta ställning till ett förslag att även i framtiden låta Sverigemästargruppen bestå av 14 spelare.

Detta antal blir, om förslaget antas, aktuellt även för Mästarelit och JSM-gruppen. På så sätt kan SM rymmas inom en två veckorsram, vilket sannolikt underlättar för kommande arrangörer.

Att finna arrangör för 1993 års SM har inte varit problemfritt. Nu förelåg emellertid två ansökningar, dels från Linde SK, Lindesberg och dels från SS Manhem, Göteborg. Cs beslöt låta arrangemanget gå till Lindesberg, som nästa år firar sitt 350-årsjubileum, samt uttalade ett tack även till SS Manhem som med kort varsel nedlagt ett stort förberedelsearbete.

Årets elitgrupp lottades enligt följande:

1) Michael Wiedenkeller, SK Rockaden, Stockholm, 2) Lars-Åke Schneider, SS Manhem, 3) Richard Wessman, Wasa SK, 4) Axel Ornstein, Södra SASS, 5) Magnus Eriksson, Limhamns SK, 6) Jan-Olov Lind, Örebro SS, 7) Lars Degerman, Vällingby SS, 8) Jan Johansson, Upsala ASS, 9) Emil Hermansson, SS Luleå, 10) Mikael Jonsson, SK Rockaden, Stockholm, 11) Johan Hellsten, Limhamns SK, 12) Thomas Engqvist, Örebro SS, 13) Lars Karlsson, Södra SASS, 14) Christian Jepson, Lunds ASK.

Ur den digra föredragningslistan i övrigt saxar vi följande:

❑ Cs beslöt anmäla ett damlag till schackolympiaden i Manila. Schackakademin har lovat bidra med 16 000 kr.

❑ Norden har meddelat FIDE att man önskar behålla den nuvarande zonindelningen. En ny zon kan förslagsvis skapas av de baltiska staterna tillsammans med Vitryssland och Ukraina.

❑ En motion om att låta SM i snabbschack avgöras i anslutning till Öppna SM tillstyrktes.

❑ Förhoppningsvis kommer "Schackets dag" att vara en realitet hösten 1993. Enligt planerna ska första lördagen i september bli en propagandadag för schacket med medverkan av minst en förening i varje distrikt.

❑ Balans- och resultaträkning för 1991 förelåg inte. Ordförande Christer Wänéus rapporterade en vinst på cirka 115 000 kronor samt ett eget kapital på cirka 610 000 kronor.

❑ Cs beslöt att Sverige ska delta i Lag-EM i Budapest i höst. Den årliga landskampen mot Danmark kommer att spelas först 1993.

❑ En ansökan från Malmö Schackförbund om att få arrangera Öppna SM 1993 bifölls.

13 stormästare i NM

Zonturneringen i samband med NM i Östersund blir av hög klass med 13 stormästare bland de 18 deltagarna.

För Sverige spelar Pia Cramling, Thomas Ernst, Jonny Hector och Ferdinand Hellers (reserv: Lars Karlsson), för Island Jóhann Hjartarson, Jón Arnason, Margeir Pétursson och Helgi Ólafsson, för Danmark Bent Larsen, Lars Bo Hansen och Carsten Høi, för Norge Simen Agdestein, Jonathan Tisdall och Einar Gausel samt för Finland Jouni Yrjölä, Heikki Westerinen och Marko Manninen.

Färöarna avstår från att sända någon deltagare och Danmark har fått erbjudande att besätta den lediga platsen. Minst två spelare kommer att gå vidare.

Två av huvudpersonerna vid Öppna SM, trean Emil Hermansson, SS Luleå (t v) och segraren Jan Johansson, Upsala ASS. Foto: Rolf Lekander.

ÖPPNA SM:

TVÅ SM-RÄVAR I TOPPEN

■ Trots en inledande förlust blev det 1989 års Sverigemästare Jan Johansson som tog hem 1992 års Öppna SM i Växjö. Andraplatsen gick med minsta tänkbara marginal till redan SM-gruppklare Thomas Engqvist.

Totalt 150 spelare trådde den schackliga dansen i Polketten i Folkets Park, där Växjö SK med Rune Idlinge i spetsen stod för arrangemangen. 96 hörde hemma i seniorklassen, alltså en ganska klar minskning jämfört med de två senaste årens tävlingar i Malmö. Om orsakerna till detta kan man givetvis spekulera – det mindre antalet hemmaspelare är förstås en – men klart är att arrangörerna svarade för en insats med flera plus:

❑ Bra avtal gav deltagarna rabatt på tåg- och flygresor till Växjö, ett initiativ väl värt att ta efter. Och sällan har man bott så billigt som på Carisma, bara några meter från Polketten!

❑ Bulletinen kostade för all del en slant men innehöll för första gången samtliga partier och utkom punktligt på morgonen dagen efter respektive rond. Gert Brushammar heter mannen bakom denna bragd.

❑ Ett 70-tal spelare, ledare och speciellt inbjudna bjöds på middag på Teleborgs slott av kommunen.

❑ Alla deltagare fick en specialtryckt protokollbok.

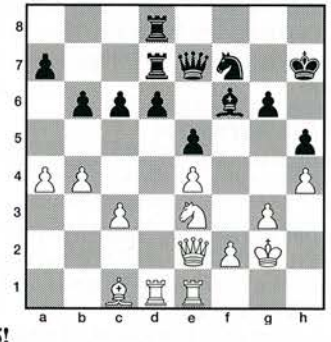
På det hela taget förtjänar arrangörerna beröm för sin vilja att arbeta också med detaljer i tävlingarna.

Fanns det då inget negativt? Ordinarie rond spelades kl 10, vilket väckte ont blod hos mer än en deltagare. Speltiden saknar för all del inte fördelar – antalet avbrott över natten blir försumbart (i Växjö gick inget parti till nattvila efter åtta timmar) och det blir lättare att betjäna pressen med aktuella resultat. Men få människor presterar på topp så tidigt på dagen, i synnerhet inte schackspelare som ofta kan ha något bohemiska vanor, särskilt under turneringar.

Mot slutet av tävlingen cirkulerade två namnlistor för respektive emot morgonronder. Eftermiddagslistan samlade föga överraskande flest namn. Kommande arrangörer får väl ta ställning till om det finns en "tyst majoritet" för morgonronder, vilket förmodades av morgonlistans initiativtagare...

Startfältet fick inte riktigt samma stjärnglans som de senaste åren, då ett flertal utländska spelare givit de bästa svenskarna god matchning. 15 av de 96 deltagarna hade elotal och Jan Johansson var ende IM. Tre av de startande – Christian Jepson, Thomas Engqvist och Jonas Barkhagen – var redan kvalificerade för SM-gruppen i Borlänge.

Efter anförande av kommunstyrelsens ordförande och musik i form av Kronobergarnas marsch kom tävlingen i gång på utsatt tid. Också resultatmässigt gick det "enligt planerna", om det därmed avses att de högre rankade spelarna vann. Ett undantag fanns, och det var inte vilket som helst. Vi kommer in efter 37 drag i mötet mellan Fredrik Lindgren, Obbola SK (vit) och Jan Johansson:

38. b5!

Ger vit en verklig bamsehäst på d5.

38. – Tc8 39. bxc6 Txc6 40. Sd5 De6 41. Db5 Sd8 42. a5 Tf7 43. Le3 bxa5 44. Dxa5

Den svarta a-bonden är svag och vit hotar att tränga in med tornen på damflygeln. Svart satsar allt på ett kontringskort.

44. – Lxh4!? 45. gxh4 Dg4† 46. Kf1 Se6 47. Da4 Tc8 48. Tb1 Tcf8 49. Dc6 Sf4 50. Lxf4 exf4 51. Tb7 Dxh4

Inte 51. – f3 52. Sf6†.

52. Ke2 f3† 53. Ke3 Txb7 54. Dxb7† Kh6 55. De7 Dxe7 56. Sxe7 a5 57. Ta1 h4 58. Txa5 h3 59. Ta1 Kh5 60. Tg1 g5 61. Sf5 g4 62. Sg3† Kg5 63. Td1 Tc8 64. Td5† Kg6 65. Txd6† Kf7 66. Kd4 Ta8 67. c4 Ta2 68. Ke3 Tc2 69. Td2 Tc1 70. c5 h2 71. c6 Txc6 72. Td1 Ke6 73. Kf4 Tc2 74. Tf1 Ta2 75. Kxg4 Ke5 76. Kxf3 Ta3† 77. Kg4 uppgivet.

Detta liksom andra avbrott från den första ronden spelades i en annan lokal. I Polketten var det pensionärsdans på lördagkvällen och bord, spel m m fick packas ner. Avbrotten spelades efter rond 2; ankomstdagen fanns det inte tid till något första pass. I andra ronden inträffade för övrigt bl a att tävlingens verklige nestor, snart 83-årige Karl Erland Gannholm, Burs SK luggade regerande Göteborgsmästaren Johan Kretz, SS Manhem på en halv poäng. Still going strong!

Fyra ronder in i turneringen stod blott tre spelare på full poäng: Jonas Barkhagen, Wasa SK, Emil Hermansson, numera SS Luleå samt hemmasonen Franko Lukez, Växjö SK. Efter remier för dessa tre anslöt efter den femte ronden Mikael Johansson, Åstorps SS till tätklungan. En halva bakom låg bl a Ludvig Sandström efter den här vinsten:

TROMPOWSKY (A 45)

Olle Wademark	**Ludvig Sandström**
SK Rockaden	Lunds ASK

1. d4 Sf6 2. Lg5 e6 3. e3 c5 4. c3 Le7 5. Sf3 b6 6. Sbd2 Lb7 7. Ld3 cxd4 8. cxd4 0–0 9. De2

Efter det naturliga 9. e4 har vit förlorat ett öppningstempo. Svart har inga problem.

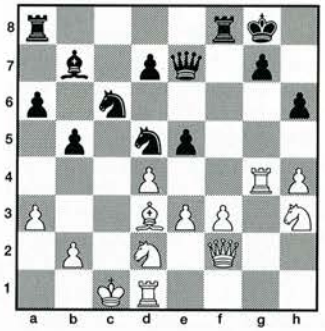
Järnvägsschack

Järnvägsmännens individuella mästerskap spelades 27 april – 2 maj på semesterhemmet Fredensborg i Småland. I klass M (12 deltagare) segrade Hans Hedström, Hagalund med 5/7 före Gunnar Klasén, Malmö och S Björklund, Boden 4½. Klass I/II (12 deltagare) vanns överlägset av Arne Wallenberg, Vaggeryd med C O Wiman, Göteborg som tvåa. Klass III (7 deltagare, Berger) hemfördes av G Widén, Uppsala före K Boström, Vännäs.

9. – Sd5 10. Lxe7 Dxe7 11. a3 f5!

Svart håller centrum under kontroll. Hellre än att sitta overksam beslutar därför vit att söka spel på kungsflygeln. Det sker till priset av en sårbar kung, ty svart saknar inte motspelsmöjligheter i centrum. Objektivt bättre vore mera avvaktande spel.

12. h4 a6 13. Tg1 Sf6 14. Sg5 Sc6 15. f3 h6 16. Sh3 Sd5 17. Df2 b5 18. g4 fxg4 19. Txg4 e5 20. 0–0–0

20. – Scb4!

Ett överraskande pjäsoffer som snabbt ställer den vita kungen i korsdag. Även om vit inte antar offret får svart farligt angrepp efter 21. – Tc8† 22. Kb1 De6 (med hotet 23. – Sc3†).

21. axb4 Sxb4 22. Se4

Eller 22. Le2 Tac8† 23. Kb1 De6 24. b3 Dc6, 22. Le4 Tac8† 23. Kb1 De6 24. b3 Lxe4† eller 22. De2 Tac8† 23. Kb1 De6 24. b3 Lxf3 25. Sxf3 Dxb3† 26. Ka1 Tc2.

22. – Tac8† 23. Kd2 Sxd3 24. Kxd3 h5 25. Tg5

Nu kommer springaren att hänga på h3, men på 25. Tg3 kunde ha följt 25. – Lxe4† 26. Kxe4 exd4† 27. Kd3 dxe3 och schack på d6 om vits dam lämnar tornet oförsvarat (eller t ex 28. Dg1 e2 följt av Dd6† eller Tfe8).

25. – Lxe4† 26. Kxe4 exd4† 27. Kd3 De6 28. Dg1 Db3† 29. Ke2 Tc2† 30. Td2 d3† 31. Ke1 Tc1† 32. Kf2 Txg1 33. Txg1 Db4 34. Txd3 Dxb2† 35. Kg3 De2 36. Sf4 Txf4 37. uppgivet.

I och med den sjätte ronden blev det solosmåländskt i topp när Lukez besegrade Hermansson ganska snabbt. Barkhagen var inte långt ifrån hela poängen mot Mikael Johansson men släppte greppet mot den ständigt kämpande åstorparen. Thomas Engqvist vann ett fint parti mot Bo Kyhle:

UNGERSKT PARTI (C 55)

Thomas Engqvist	**Bo Kyhle**
Örebro SS	SK Rockaden

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lc4 Sf6 4. d3 Le7 5. Sc3 d6 6. a3

Annars byter svart av löparen med 6. – Sa5.

6. – Le6

Här anses 6. – 0–0 ge lika spel.

7. Sg5 Lxc4 8. dxc4 Sd4!

Svart utnyttjar att vit har spelat Sg5 till att centralisera damspringaren.

9. Le3 Se6

Nu får svart anses ha utjämnat.

10. Sh3!? 0–0 11. 0–0

Den mest exakta fortsättningen var 11. f3, t ex 11. – c6 12. Sf2 Sc7 13. Sd3 osv. Efter textdraget kan vit inte längre förhindra d6–d5.

11. – c6 12. f3 Se8?

Svart spelar på att genomföra f7–f5 men det är en felaktig plan eftersom bl a vitfältslöparna saknas. Det rätta var 12. – Sc7 följt av 13. – d5 med jämn ställning.

13. a4 g6?

Nödvändigt var 13. – a5.

14. a5 a6 15. Sa4 S8g7?

Naturligtvis måste 15. – f5 och 16. – Sf6 spelas.

16. Sb6

Med den här springarplaceringen får vit ett stort övertag. Problemet rör sig bara om hur han på effektivaste sätt ska öppna spelet.

16. – Tb8 17. b4 f5 18. c3

Svarts förra drag har försvagat diagonalen a2–g8.

18. – fxe4

På 18. – f4 hade jag tänkt spela 19. Lc1 och senare Ta2.

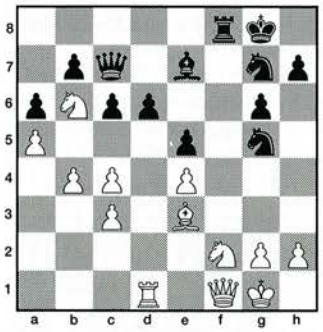
19. fxe4 Txf1† 20. Dxf1 Sg5 21. Sf2 Dc7 22. Td1 Tf8

Ett segare försvarsalternativ var 22. – Td8.

Polugajevskij i Växjö

Den ryske stormästaren Lev Polugajevskij var lärare vid schackskolans i Arjeplog sammandragning i Växjö i anslutning till Öppna SM. Det utländska inslaget bland eleverna uteblev nästan helt men medlemmar i Växjö SK tog chansen att hoppa in. Landslagsflickan Eva Jiretorn, som kom med i sista stund, hade mycket gott att säga om undervisningen.

Nästa kurs planeras i anslutning till SM i Borlänge.

23. c5!

Med avgörande fördel för vit.

23. – Sf7

På 23. – Sxe4 hade följt 24. Dc4† d5 25.– Sxd5 med vinst.

24. Dc4 Kh8 25. Sg4 h5 26. Sh6 Sd8 27. cxd6 Lxd6 28. Dd3 Le7 29. Sd7 Te8 30. Lb6 Dc8 31. Lxd8

Det frestande 31. Dg3 Kh7 32. Sxe5 bemöts med 32. – De6!.

31. – Lxd8 32. Sf7† Kh7

Eller 32. – Kg8 33. Sd6 Dxd7 34. Sxe8 etc.

33. Sxd8 Dxd8

Eller 33. – Txd8 34. Sf6†.

34. Sf8† uppgivet.

(Kommentarer: Thomas Engqvist)

I sjunde ronden vann Engqvist även mot Lukez och han tog därmed över ledningen tillsammans med Jan Johansson, som bärgade sin sjätte vinst i rad:

SPANSKT PARTI (C 77)

Jan Johansson	**Jonas Barkhagen**
Upsala ASS	Wasa SK

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. d3 d6 6. c3 Le7 7. Sbd2 0–0 8. Sf1

Den här springarmanövern lanserades redan av Wilhelm Steinitz i slutet av 1800-talet.

8. – b5 9. Lb3 Sa5 10. Lc2 c5 11. Sg3

Ett alternativ var 11. Se3.

11. – Sc6 12. 0–0 d5

En solidare idé för svart var att säkra kungsflygeln med 12. – Te8 jämte 13. – Lf8 etc innan han gör någon framstöt i centrum.

13. De2 d4 14. cxd4 cxd4 15. Sh4 g6 16. f4

Vit har ryckt åt sig initiativet.

16. – Sg4 17. Sf3 Se3 18. Lxe3 dxe3 19. f5!

På 19. Dxe3 svarar svart med 19. – Sb4 följt av 20. – exf4 och på 19. fxe5 fanns 19. – Sd4 20. Sxd4 Dxd4 osv.

19. – Lg5!

Vit hade fått bekvämt spel efter 19. – Sd4 20. Sxd4 exd4 21. Lb3.

20. Lb3 Lf4

Här blockerar löparen effektivt f-linjen.

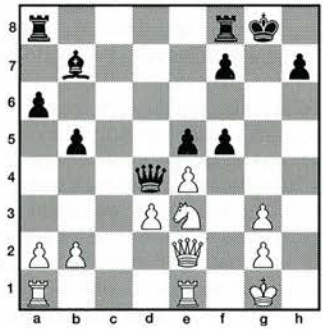
21. Tfc1 Lb7 22. Ld5 Sd4 23. Sxd4 Lxd5 24. Sc2 Lb7 25. Sxe3 Dd4 26. Te1

Svart har inte tillräcklig kompensation för bonden eftersom vit står alltför stabilt i centrum.

26. – Lxg3?

Avbytet försämrar svarts försvarsresurser. Det var bättre att utveckla något av tornen.

27. hxg3 gxf5

28. Kh2!

Med hotet 29. Sxf5.

28. – Lc8

Naturligtvis inte 28. – fxe4? 29. Dg4† Kh8 30. Sf5 och vit vinner.

29. exf5 Kh8 30. Tac1 Dd6 31. Th1 Tg8 32. Dh5! Lb7

Eller 32. – Dxd3 33. Dh6! med vinstställning.

33. Kg1 Tg7 34. f6! Dxf6 35. Tf1 Dg6 36. Dxe5 Tc8

På 36. – Dxg3 hade följt 37. Dxg3 Txg3 38. Txf7 +-.

37. Sf5 Db6† 38. d4 f6 39. De3 Td7 40. Th2?!

Passivt, vilket förklaras av att Johansson var i svår tidsnöd.

40. – Tf8 41. Th4 Dd8 42. Te1 Tdf7 43. Te2 a5 44. Kh2 b4 45. b3 La6 46. Tf2 Lc8 47. Sh6 Tg7 48. Thf4 Tg6 49. Sf5 Te8

Ingenting förändras av 49. – Lxf5 eftersom vit har sin fribonde plus svagheter att spela mot.

50. Te4 Txe4 51. Dxe4 Dc7 52. Tc2 Dd8 53. De7 Dg8 54. Sd6 Le6 55. d5 Th6† 56. Kg1 Dxg3 57. Df8† uppgivet.

(Kommentarer: Thomas Engqvist)

Tätduon skuggades av en kvintett bestående av Niclas Hjelm, SK Rockaden, Sandström, Mikael Johansson och Lukez samt Hermansson. Ett av många möten i denna rond var mellan de båda spelarna Fromm och Präst, dock utan fredsslut; den förre vann i 33 drag.

På kvällen blev det både "världssensation och urpremiär", nämligen s k August-och-Lotta-blixt. Tävlingen spelades med synnerligen fri lottning efter systemet "spontan småländsk schweizer" under Alf Isaxons muntra ledning. A-finalen (eller Augustfinalen) vanns inte oväntat av blixthejaren Christian Jepson, Lunds ASK före Audrius Budraitis, Litauen och Stefan Solbrand, Solna SS.

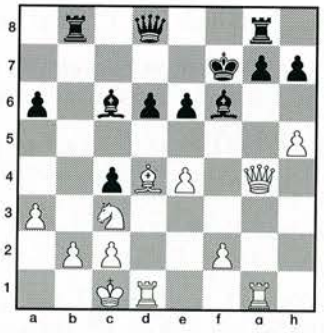
Det är ännu osäkert om det nya lottningssystemet (vinnarna söker själva upp och möter varandra, vilket möjliggörs genom att man ropar "August" efter vunnet parti) kommer att helt tränga ut Berger och Monrad.

Åttonde rondens direktfinal vanns ganska komfortabelt av Jan Johansson. Parterna byte ner till ett slutspel som visade sig klart fördelaktigt för Johansson och efter 40 drag var saken biff. Johansson ledde därmed, en halva före Hermansson, som utsatte sin motståndare för följande omilda behandling:

SICILIANSKT PARTI (B 81)

Emil Hermansson SS Luleå — **Mikael Johansson** Åstorps SS

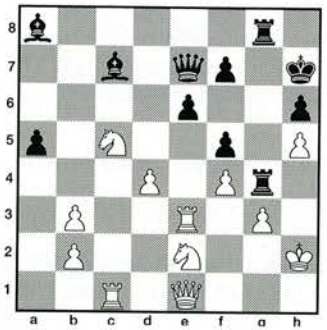
1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 d6 6. g4 a6 7. g5 Sfd7 7. h4 b5 8. a3 Sb6 10. h5 Le7 11. Dg4 Sc4 12. Lxc4 bxc4 13. Le3 Ld7 14. 0–0–0 Sc6 15. Sxc6 Lxc6 16. g6 Lf6 17. gxf7† Kxf7 18. Ld4 Tb8 19. Thg1 Tg8

20. e5 dxe5 21. La7 Dc7 22. Lxb8 Txb8 23. Dxc4 Db7 24. b3 e4 25. Td6 Tc8 26. Dxe6† Kf8 27. Df5 Tc7 28. h6 Tf7 29. hxg7† Lxg7 30. Dc5 Te7 31. Txc6 Ld4 32. Dc4 Tf7 33. Tc8† Ke7 34. Tc7† uppgivet.

I sista ronden enades Hermansson och Johansson snabbt om remi. Sex spelare hade chansen att nå upp till Hermanssons 7 pinnar men det var bara en som lyckades:

Thomas Engqvist

Arvid Wikner

Diagramställningen uppkom efter fem timmars hård kamp. Svart har slutligen fått övertaget och avslutar elegant:

47. – T8g5! 49. fxg5 Dxg5 49. Dc3

Vit måste gå ur matten med Dxh5–h1– g2.

49. – f4! 50. Dd3† Kh8 51. Sxe6

"Förtvivlan".

51. – Th4† 52. Kg1 Th1† 53. Kf2 fxe3† 54. Dxe3 Th2† 55. uppgivet.

Slutställningen blev sålunda:

1) Jan Johansson, Upsala ASS 7½ (av 9), 2) Thomas Engqvist, Örebro SS 7, 3) Emil Hermansson, SS Luleå 7, 4) Jonas Barkhagen, Wasa SK 6½, 5) Franko Lukez, Växjö SK 6½, 6) Niclas Hjelm, SK Rockaden 6½, 7) Mikael Johansson, Åstorps SS 6½, 8) Ludvig Sandström, Lunds ASK 6½, 9) Christian Jepson, Lunds ASK 6½, 10) Bengt Sjödin, Wasa SK 6½, 11) Arvid Wikner, SS Manhem 6, 12) Bo Kyhle, SK Rockaden 6, 13) Tommi Toivanen, Kristianstads SK 6, 14) Ola Winfridsson, SK Laxen, Mörrum 6 (96 deltagare).

De två SM-gruppsplatserna gick följaktligen till Jan Johansson och Tomas Engqvist. Men var inte Engqvist redan kvalificerad? frågar kanske vän av ordning. Jodå, men enligt nya tolkningar från REDO i fjol ska "dubbelkvalificerade" spelares platser förvandlas till nya Cs-platser.

Det kan starkt ifrågasättas om detta stämmer med vad som faktiskt står i reglerna, vilka tydligt talar om reservplatser ned till femte plats. Till sommaren lägger Cs en proposition om att förvandla "dubbelplatserna" till Cs-platser.

Principiellt är det svårt att se poängen med att färre spelare når SM-gruppen ju starkare tävlingen är, dvs ju fler SM-gruppsklara som deltar. Ligger det inte i Sveriges Schackförbunds intresse att premiera de spelare som ställer upp i de egna tävlingarna?

Hermansson kom för övrigt trea på samma poäng och samma kvalitetspoäng som tvåan Engqvist. Han hade dessutom vinst i inbördes möte men hamnade efter på grund av färre vinstpartier. Nu ordnade sig saken för den lovande norrbottningen genom att han fick en Cs-plats. Ingen vet vad som hade hänt om efterfrågan på sådana hade varit större.

Som avslutning ett par miniatyrer:

OREGELBUNDET (C 20)

Mikael Helin Norrköpings SS — **David Larsson** SS Luleå

1. e4 e5 2. c4 Lc5 3. a3 a5 4. Sf3 Sc6 5. Sc3 d6 6. h3 f5 7. d3 Sf6 8. Lg5 Le6 9. exf5 Lxf5 10. Sh4 Le6 11. Se4

Bindning? Nej, i stället får vi se den gamla kadettmatten i ny tappning:

11. – Sxe4 12. Lxd8 Lxf2† 13. uppgivet.

VOLGAGAMBIT (A 57)

Per Hultin SS Gambit, Norrtälje — **Tobias Fromm** SK Rockaden

1. d4 Sf6 2. c4 c5 3. d5 b5 4. cxb5 a6 5. Sc3 axb5 6. e4 b4 7. Sb5 Sxe4 8. De2 Sf6 9. Sd6† matt!

Mats Eriksson

Spännande BLIXTnedSLAG

I frånvaro av fjolårsvinnaren SS Manhem kom kampen om förstapriset i Falköpings SS' BLIXTnedSLAGET att stå mellan Uddevalla SS och Skara SS. Det blev en spännande historia som inte avgjordes förrän i sista ronden.

Tävlingen, som den 12 april arrangerades för andra året, är en blixtturnering för femmannalag (Berger) med 10 minuter per spelare och parti. 14 lag deltog i kampen om en inteckning i vandringspriset, en keramikhäst med namnet Ållebergs Ryttare.

Finalmatchen mellan Uddevalla och Skara, båda dittills obesegrade, i nionde ronden vanns av Uddevalla med 3½–1½. Uddevalla gick därmed upp i ledningen. Den blev dock inte långvarig, eftersom man i tolfte omgången förlorade mot SA Fenix, Borås.

I sista ronden nådde ledande Skara emellertid endast oavgjort mot Lidköpings SS samtidigt som Uddevalla besegrade Falköpings SS II med 4–1.

Resultat: 1) Uddevalla SS 24 (49½), 2) Skara SS 23 (53½), 3) SA Fenix 22 (45), 4) Lidköpings SS 20 (45), 5) Skövde SS 17 (41½), 6) SK Kamraterna, Trollhättan 17 (40), 7) Tibro SK 16 (36).

Bäste poängplockare blev Göran Andersson, Skara SS som tog 12½ poäng av 13 möjliga. Bordspriserna fördelades enligt följande:

Bord 1: Ingemar Vulcan, Lidköpings SS 10½, Dietmar Vinke, Uddevalla SS och Leif Svensson, SA Fenix 10.

Bord 2: Lars-Göran Eklund, Skara SS och Hans-Olof Stolt, SK Kamraterna 10½, Johnny Deltin, SA Fenix 10.

Bord 3: Göran Andersson, Skara SS 12½, Yngve Aspström, Uddevalla SS och Sven Svensson, SA Fenix 10½.

Bord 4: Lennart Fransson, Skövde SS 11, Rickard Dahlström, Skara SS 10½, Peter Eskola, Uddevalla SS 10.

Bord 5: Uwe Schläger, Uddevalla SS, Tord Eklund, Lidköpings SS och Jan Persson, Skara SS 11½.

Åström vann SIAB Open

Topprankade Robert Åström infriade förväntningarna och vann en säker seger i SIAB Open, dvs Öppna Mälardalsmästerskapet, som spelades i Västerås den 17–20 april. På de sex ronderna gav han bara ifrån sig en halv poäng. Det var mot Anders Eriksson, som också svarade för en habil insats. Johnny Becker förlorade i första ronden men tog sedan fem raka segrar vilket räckte till andra plats.

Resultat: 1) Robert Åström, SS Luleå 5½ (av 6), 2) Johnny Becker, Hedemora SS 5, 3–4) Rolf Bergström och Anders Eriksson, båda Västerås ÖSK 4½, 5) Tony Herrström, Linköpings ASS 4, 6) Harald Lögdahl, Uddevalla SS 4, 7) Mikael Stanley, Västerås ÖSK 4, 8) Ilpo Kuusisto, Upsala ASS 4 (32 deltagare).

■ Vad är egentligen Sveriges Schackförbund? Hur fungerar det? Vem bestämmer? Inför förbundets kongress i Borlänge i nästa månad passar Tidskrift för Schack på tillfället att presentera:

BESLUTSFATTARNA
i Sveriges Schackförbund

Basen för den organiserade schackliga verksamheten utgörs av klubbarna, som kan ha allt från en handfull till flera hundra medlemmar. 1990 fanns 365 föreningar anslutna till Sveriges Schackförbund. De hade totalt 19 629 medlemmar. Siffrorna steg under 1991 till 375 respektive 20 191.

Klubbarna är organiserade i 25 distriktsförbund. Dessa har i sin tur bildat en övergripande organisation och det är denna som kallas Sveriges Schackförbund (grundat 1917). Förbundet leds av en centralstyrelse (Cs), som har elva ordinarie ledamöter och två suppleanter. Dessa väljs på förbundets årsmöte, dvs kongressen.

Cs utser kommittéer (t ex Allsvenska kommittén) eller enskilda personer (t ex förbundskapten) för vissa uppdrag. Sådana nyckelpersoner är, som det heter, adjungerade i Cs, d v s de är knutna till centralstyrelsen. Somliga, men långt ifrån alla, är ordinarie Cs-ledamöter.

Verksamheten i svenskt schack styrs av en grupp om närmare 20 personer. Många av dessa torde vara tämligen anonyma. Vad har de för kvalifikationer, som schackspelare och privatpersoner? Vad gör de? Vad vill de?

Svar på dessa och andra frågor får ni i nedanstående porträtt.

Andersson, Sven-Olof, 50, Östersund, direktör vid skatteförvaltningen. Tillhör Östersunds SS. Började spela schack 1957. Blev suppleant i Cs 1989 och ordinarie ledamot 1990. Ingår i AK (Allsvenska kommittén).

Andra uppdrag: Vice ordf i Östersunds SS, ordf i Jämtlands SF.

Spelarmeriter: Gick upp i klass M vid SM i Sundsvall 1969, fem individuella DM-titlar (senast 1991), delad andraplats i Peer Gynt Open i Gausdal 1987. Deltagit i fyra SM.

Mest minnesvärda parti: Mot Erik Lundin i Gausdal 1987 (remi efter 57 drag).

Rankingtal: 1923. Spelade 30 protokollförda närschackpartier under 1991.

Önskar: Må GENS UNA SUMUS bli en realitet för alla!

Ansner, Björn, 33, Malmö, civilekonom. Tillhör Limhamns SK Började spela schack 1972. Adjungerad i Cs, ordf i Ungdomskommittén (UK), invald i denna 1989. Andra uppdrag: Styrelseledamot i LSK, ordf i Malmö SF.

Spelarmeriter: 4:a i Malmömästerskapet 1991, guld i korrlag-SM 1986–88. 11 SM.

Rankingtal: 2140. Spelade 21 protokollförda närschackpartier under 1991.

Önskar: Förutsättningar så att den positiva utvecklingen på juniorsidan kan fortsätta plus stöd för internationella turneringar.

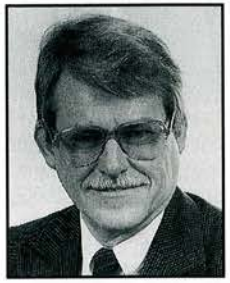

Attefall, Ove, 54, Haparanda, skolledare. Tillhör Schack 64. Började spela schack 1964. Invaldes i Cs 1984, nu 1:e vice ordf. Andra uppdrag: Sekr i Schack 64 1964–68, ordf sedan 1968. 20 år i styrelsen för Norrbottens SF.

Spelarmeriter: 1:a klass II SM i Skellefteå 1972, 2:a klass I SM Helsingborg 1991. 12 SM.

Rankingtal: 1894. Spelade 16 protokollförda närschackpartier under 1991.

Önskar: Arrangera SM i Haparanda 1994. Större aktivitet i DM-tävlingarna.

Borgström, Lars, 54, Göteborg, utrikesredaktör på Göteborgsposten. Tillhör SS Manhem. Började spela schack 1953. I Cs 1989, informationsansvarig, red för SSF:s jubileumsbok. Andra uppdrag: Ordf i Manhem 1970 –74.

Spelarmeriter: JDM Göteborg 1956, FN-mästare i Gaza 1961. 4 SM.

Mest minnesvärda parti: Mot Lennart Fransson, Skövde SS i SM 1990 (klass I).

Rankingtal: 1905. Spelade 23 protokollförda närschackpartier under 1991.

Önskar: Att Sverige kan bevara en stark topp som draghjälp (!) åt bredden, helt könsjämlika tävlingar samt mer tonvikt på spelförståelse än öppningar i juniorträningen.

Carlsson, Ingvar, 44, Linköping, värmeverkschef. Tillhör Linköpings ASS, började spela schack 1959, i klubb 1963. Suppleant i Cs sedan 1990. Andra uppdrag: Ordf (14 år) och ungdomsledare (18 år) i LASS.

Tidigare ordf i Östergötlands SF, nu styrelseledamot.

Spelarmeriter: 4 gånger Linköpingsmästare, Östgötamästare 1983, SM-gruppen Ystad 1981, 1:a klass M 1991. 15 SM.

Korr: Lag-SM-guld 1978, 2:a i 20:e EM med start 1979, i final i pågående OS.

Rankingtal: 2121. Spelade 27 protokollförda närschackpartier under 1991.

Önskar: Att fler spelare engagerar sig som ledare på både riks- och lokalnivå och att vi slår vakt om det bästa i en fin tävlingstradition.

Emanuelsson, Rune, 60, Skara, kanslichef i Västergötlands SF. Tillhör Skara SS. Började spela schack 1952 och värvades genast som ledare och organisatör. Tidigare Cs-ledamot, nu adjungerad, ledamot i AK och UK.

Andra uppdrag: Tidigare ordf, nu revisor i Skara SS. Hedersordf i Borås SS (en av grundarna), sekr i distriktet och ordf i dess UK. Expert på bidragsfrågor och som sådan styrelseledamot i ungdomsråden i både Älvsborgs och Skaraborgs läns landsting.

Rankingtal: 1640. Spelade 6 protokollförda närschackpartier under 1991. Inget SM.

Önskar: Att utveckla Allvenskan som är ett slags nervsystem i vår nuvarande verksamhet.

Eriksson, Ingemar, 54, Norrköping, kanslichef i Sveriges Schackförbund. Tillhör Schack 08. Började spelade schack 1950. Adjungerad i Cs samt i AK och UK. Andra uppdrag: Ordf i Schack 08, ordf i Östergötlands SF.

Rankingtal: 1796. Spelade 7 protokollförda närschackpartier under 1991. Ett tiotal SM.

Jonasson, Allan, 52, Norrköping, kriminalinspektör. Tillhör Schack 08. Började spela schack 1954. Suppleant i Cs 1984, ledamot 1985. Andra uppdrag: Sedan 1983 ordf i SSKK(Sveriges Schackförbunds korrespondensschackkommitté).

Spelarmeriter: 1:a JDM Småland 1958, Östgötamästare 1976. 6 SM. 3:a korrlag-SM 1982.

Mest minnesvärda parti: Förlustparti mot Jan Ohlin i Korr-SM.

Rankingtal: Cirka 1900. Spelade 5 protokollförda närschackpartier under 1991.

Önskar: Fortsatt prioritering av bredd- och ungdomsschack.

Koski, Viljo, 43, Lidköping, ekonom, redovisningskonsult. Tillhör Lidköpings SS. Började spela schack 1966. Suppleant i Cs sedan 1990. Andra uppdrag: Sekr och lagl i klubben, ledamot av distriktets styrelse och UK.

Spelarmeriter: 1:a BT-cupen, Borås, 1:a blixt-DM, delad 4:a i Karlstad Open, 3:a i SM, klass I. 20 SM + 2 NM.

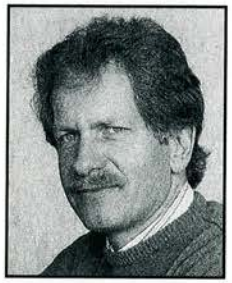
Mest minnesvärda parti: Vinst mot danske IM Bjørn Brinck-Claussen.

Rankingtal: 1905. Spelade cirka 40 protokollförda närschackpartier under 1991.

Littorin, Rolf, 69, Stockholm, VD, f d advokat. Medlem av Stockholms SS. Kommer inte ihåg när han började spela schack. Cs-ledamot 1970, nu adjungerad, svensk FIDE-representant sedan 1972. Andra uppdrag:

Ordf i Stockholms SS 1967–75 och 1982 –87, ordf i Stockholms SF 1969–77.

Ohlson, Göran, 43, Örebro, VD, Örebrotravet. Tillhör Markaryds SK och Örebro SS. Började spela schack 1961. Cs-ledamot sedan 1986, ordf i AK. Andra uppdrag: Ordf i Markaryds SK i perioder 1964–84.

Spelarmeriter: 1:a JDM Nordskåne 1964, 3:a DM Nordskåne 1968, 1:a Polis-SM 1968. 3:a SM, klass I 1974. 8 SM.

Mest minnesvärda parti: Vinst mot Judit Polgár i simultan Haninge 1990.

Rankingtal: 1982. 1 protokollfört närschackparti under 1991.

Önskar: Förbättrad marknadsföring, större resurser till ungdomsschacket, bättre uppmuntran av initiativ utanför Cs.

Persson, Hakon, 40, Bromölla, forskare i ekologi. Tillhör Lunds ASK och Markaryds SK. Började spela schack 1966. Suppleant i Cs 1988, ledamot 1989, ratingansvarig, ledamot av REDO (Regel- och domarkommittén).

Andra uppdrag: Kassör i Markaryds SK, ordf i Nordskånes SF.

Spelarmeriter: Delad 3:a (med brodern Jan) i Öppna NM 1984. 3 SM.

Mest minnesvärda parti: Det första, spelat 11 december 1966 på bord 7 för Bromölla mot Oppmanna-Vånga i Nordskåneserien div I. Vinst i 16 drag. Sedan skulle det dröja mer än 17 år innan en seriematch missades.

Rankingtal: 2375 (elo 2235). 11 protokollförda närschackpartier under 1991.

Persson, Ingvar, 47, Malmö, "byråkrat" vid lantbruksuniversitetet, Alnarp (civilekonom). Tillhör Eslövs SK. Började spela schack 1958. Suppleant i Cs 1984, ordinarie 1986, skattmästare, ordf i TfS-kommittén.

Andra uppdrag: Ordf i Eslövs SK på 1960-talet, styrelseledamot i Skånes SF 1978–85 (ordf 1981–85).

Spelarmeriter: Vann klass I 1969, Norrköpingsmästare 1974. 6 SM.

Mest minnesvärda parti: Mot Leif Selhag, Göteborg i SM 1979 (satte bort damen men vann ändå efter nattliga analyser).

Rankingtal: Ca 2030. Spelade 5 protokollförda närschackpartier under 1991.

Önskar: Att skapa resurser för svenskt schack, och använda dem rätt.

Relefors, Siewert, 58, Avesta, heltidsanställd av Dalarnas SF.Tillhör Avesta SS. Började spela schack 1940, på allvar 1949. Ordf i SSF:s valberedning, ledamot av TfS-kommittén. Andra uppdrag: Ordf i Avesta SS.

Spelarmeriter: Avestamästare 1989, 1990. 2 SM.

Rankingtal: 1899. Spelade cirka 10 protokollförda närschackpartier under 1991.

Sundelius, Per, Örebro, 40, syokonsulent. Tillhör Örebro SS. Började spela schack 1968. Cs-ledamot sedan 1989, sekr i REDO. Andra uppdrag: Tidigare ordf i ÖSS, styrelseledamot i Visby SK, sekr i Gotlands SF.

Spelarmeriter: Två segrar i klass II, 2:a i klass I, Örebromästare 1977/78, Gotlandsmästare 1983, 1984 och 1985. 11 SM, därav 2 som domare.

Mest minnesvärda parti: Ett parti i en lagmatch där matt sattes med löpare och springare trots kort betänketid.

Rankingtal: Cirka 2085. Spelade 9 protokollförda närschackpartier under 1991.

Önskar: Bra spelförhållanden för elit och bredd samt att spelarna känner till och följer reglerna.

Söderborg, Berndt, 49, Stockholm, cheffysiker. Tillhör Hägerstens SK. Började spela schack 1942. Invald i Cs 1982, nu 2:e vice ordf, ordf i REDO. Andra uppdag: Sekr i Stockholms SF, tidigare tio år som ordf.

Spelarmeriter: Fyra allsvenska mästerskap, 1:a JDM Stockholm, 1:a senior-DM, Stockholm, 2:a i Botvinnikturn, 10 landskamper. 10 SM.

Mest minnesvärda parti: Remi mot Michail Tal i OS, Varna 1962.

Rankingtal: 2208. Spelade cirka 10 protokollförda närschackpartier under 1991.

Önskar: Neutrala domare i allsvenskan samt fungerande nationell ranking.

Wikander, Jan, 47, Stockholm, VD inom ett elinstallationsföretag. Tillhör SK Rockaden. Började spela schack 1969. Invald i Cs 1989, ledamot av REDO. Andra uppdrag: Sju år som ordf i Rockaden, TU-ordf i Stockholm.

Spelarmeriter: 3:a klass II SM 1983. Deltagit i alla SM sedan 1976 som spelare och/eller kongressombud.

Rankingtal: 1596. Spelade 2 protokollförda närschackpartier under 1991.

Önskar: Fler aktiva spelare och ledare, att svenska turneringsarrangörer gynnas, att Sverige kommer på medaljplats i OS.

Wänéus, Christer, 56, Norrköping, polisintendent. Tillhör Schack 08. Började spela schack 1946. I Cs 1976, ordf sedan 1977. Andra uppdrag: Zonpresident och ledamot av FIDE:s styrelse. Tidigare ordf i Ulricehamns SK.

Spelarmeriter: Dubbelvinst i korrlandskamp mot England samt vinst i match Cs – damlandslaget 1978. Inget SM men hoppas kunna spela i Haparanda 1994.

Mest minnesvärda parti: Nyss nämnda.

Rankingtal: Inget officiellt. Inget protokollfört schackparti under 1991.

Önskar: Att breddschacket utvecklas, att elitschacket får bättre förutsättningar, att förbundet har en stabil ekonomi. ▶

■ Paul Karlsson, Älvsjö ger i sommar ut "Jordbävningen i Skövde". Denna hans femte bok innehåller ett kapitel med den lockande titeln "Svenska schackspelare, original och talanger". Ett annat bär rubriken "Schackspelets världsmästare".

LIMHAMNS SK SEGRADE I SISTA (?) CUPFINALEN

■ Trots bitvis hårt motstånd redovisade Limhamns SK inte ett enda förlustparti på sin väg mot guldet i cupfinalen i Örebro, där SS Luleå inte oväntat blev den svåraste opponenten. Även KH-Alliansen svarade för en utmärkt insats och turneringens enda division II-lag erövrade femte pris.

Detta var den femte och av allt att döma sista finalen i Travcupen (Svenska Cupen), i varje fall i den här formen. I sitt invigningsanförande sade Schackakademins preses Lennart Sandgren att fem års sponsring av ATG nu är till ända. Sandgren, tillika ordförande i ATG, hoppades emellertid att det ska gå att finna andra lösningar så att cupen kan leva vidare.

Hur det än blir är Schacksverige skyldigt ATG ett stort tack för vad som varit. Ett tack kan också lämpligen riktas till Allsvenska kommitténs ordförande Göran Ohlson, vars uppoffrande insatser har legat till grund för dessa schackfester.

Spelplats var liksom i fjol Örebrotravets restaurang. I år omfattade tävlingarna tre dagar med start den 1 maj. Skärpningen av handikappreglerna hade sållat hårt bland Elitserielagen och endast tre sådana hade kvalificerat sig till final. Det gjorde matcherna spännande och ovissa. Samtidigt måste man konstatera att den schackliga kvaliteten var ojämn.

Åkvist, Håkan, 51, Eksjö, bankdirektör. Tillhör Eksjö SK. Började spela schack 1952. Adjungerad i Cs, förbundskapten sedan 1983. Andra uppdrag: Ordf och lagl i Eksjö SK. Spelarmeriter: 2 IM-normer, DM. 12 SM.

Mest minnesvärda parti: Åkvist – Kuzmin, Reggio Emilia 1976.

Rankingtal: 2170. Spelade 35 protokollförda närschackpartier under 1991.

■ *Kvartsfinaler*

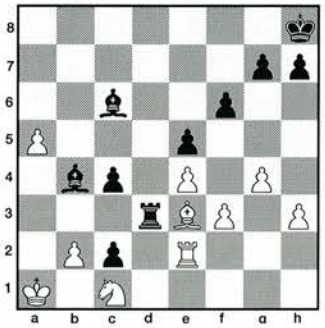
Limhamns SK	**– KH-Alliansen (+2)**	**5 – 3**
Solna SS	**– SS Allians**	**5½ – ½**
SK Passanten	**– AK-77 (+1)**	**4 – 3**
Upsala ASS	**– SS Luleå (+1)**	**3½ – 3½**

Lottningen mottogs med blandade känslor av Limhamn som fruktade att handikappreglerna skulle ställa till bekymmer. Farhågorna visade sig vara berättigade och det var på håret att skåningarna liksom i fjol hade hamnat på den nedre halvan.

Peter Backe spelade en säker remi mot Ferdinand Hellers som dittills hade avverkat nio partier i tre cupfinaler och tagit nio segrar. Ytterligare en remi ordnades av Leif Isaksson mot Magnus Eriksson och därmed hade KH-Alliansen 3 poäng.

Avgörandet föll på andra bord, där Stellan Brynell var illa ute mot Göran Marklund, en numera alltför sällsynt gäst i elitsammanhang:

Marklund

Brynell

39. – Txe3?

Närliggande men, som det snart visar sig, fel. Efter 39. – La4! är det däremot svårt att se hur vit ska klara sig. Att ta kvaliteten är uteslutet. På 40. a6 kan följa 40. – Td6 41. a7 Ta6 (42. b3 Lc3† 43. Ka2 Lxb3†† matt) eller 41. Sa2 Lb3! 42. Txc2 Lxc2 43. Sxb4 Td1† 44. Ka2 Lb3† 45. Ka3 Ta1† osv. Men sådant var naturligtvis inte lätt att räkna ut i tidsnöden.

40. Txe3 Ld2 41. Te2! Lxc1 42. Txc2 uppgivet.

Svarts olycka är svagheten på åttonde raden, t ex 42. – Le3 43. Txc4 Ld7 44. Tc7 Le6 45. a6 etc.

Solna hade en ganska lätt uppgift mot Allians som visade sig vara alltför tunt. Enda poängen för östgötarna togs av Bengt Hammar som spelade remi mot Christer Bergström.

AK-77 gav däremot Passanten hårt motstånd. I två av de tre förlustpartierna hade göteborgarna vittring på den halvpoäng som hade behövts för att de skulle gå vidare.

Matchen mellan Upsala och Luleå blev en väldig holmgång. Efter den första tidsnöden stod det 1–1 sedan Tomasz Ludwikow slagit Gunnar Pousette och Emil Hermansson vunnit mot Ove Lundberg.

Det mest givande partiet spelades på första bord:

BENONI (A 56)

Robert Åström	**Jan Johansson**
SS Luleå	Upsala ASS

1. d4 Sf6 2. c4 c5 3. d5 e5 4. Sc3 Ld6!?

En variant av den s k Ormen, som på 80-talet lanserades internationellt av Harry Schüssler. Upphovsman är förre Sverigemästaren Rolf Martens, vars strategiska idé är att låta löparen arbeta på diagonalen a5–d8. Dock, i en riktig "orm" brukar e-bonden stanna på e6 och löparen kommer inte till d6 förrän i femte draget.

5. Lg5 Lc7 6. e3 d6 7. Ld3 h6 8. Lh4 De7 9. Sge2 g5

Aggressivt och komplicerat spel – det är Jan Johanssons melodi.

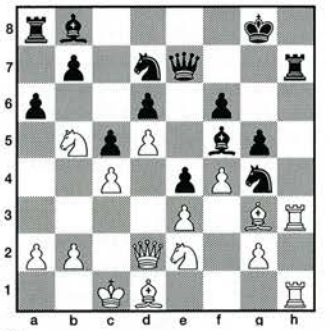
10. Lg3 e4 11. Lc2 Lf5 12. h4 0–0?!

De flesta skulle skulle nog dra sig för att rockera kort i en ställning där vit kan öppna h-linjen och svartfältslöparen inte finns tillgänglig på g7.

13. hxg5 hxg5 14. f4! Sg4

Svart kan inte gärna gå in i 14. – exf3 15. Lxf5 fxe2 16. Kxe2 Te8 17. Dd3, varefter vit kan dubblera tornen på h-linjen.

15. Dd2 Sd7 16. 0–0–0 f6 17. Sb5 Lb8 18. Th3 Tf7 19. Tdh1 Th7 20. Ld1 a6

21. Sbd4!

Inget offer men starkt ändå. Efter 21. – cxd4 22. Sxd4 Lg6 23. f5 får vit igen pjäsen.

21. – Lg6 22. Se6 Txh3 23. gxh3 Sh6 24. fxg5 fxg5 25. h4 g4 26. Lf4 Sf7 25. Lg5 De8 28. S2f4 Sfe5

Båda spelarna är här i svår tidsnöd.

29. Dc3 b5 30. b3 Lf5 31. h5 bxc4 32. bxc4 Kh7 33. h6 Dh8! 34. Le7 Sd3† 35. Kd2 Dxc3† 36. Kxc3 Sxf4 37. Sg5†! Kg6 38. exf4

Här låg 38. h7 Lc7 39. h8D Txh8 40. Txh8 nära till hands men det ser inte ut att leda någon vart efter 40. – Sh5!?.

38. – Lc7 39. h7 La5†?

Det avgörande feldraget. Efter 39. – Th8 hade svart behållit bonden på d6, även om det fanns en del obehagligheter att räkna på efter t ex 40. Se6.

40. Kb3 Th8 41. Lxd6 Ld2 42. Lc2 e3 43. Lxf5† Kxf5 44. Kc2 g3 45. Kd3 Kg4 46. Tg1!

Svarts pjäser är så gott som pattställda.

46. – Lb4 47. Se4 Txh7 48. Txg3† Kh4 49. Tg1 Tf7 40. Kxe3 Kh5 51. Kf3 Sb6 52. Tc1 Sa4 53. Le5 Sb6 54. Sf6† Kh6 55. Th1† Kg6 56. Tg1† uppgivet.

OS för synskadade

33 länder deltog i den andra olympiaden för synskadade som spelades på Mallorca. Resultat: 1) Ryssland 34½, 2) Jugoslavien 31½, 3) Ukraina 31, 4) Polen 29½, 5) Tyskland 29, 6) Spanien 24, 7) Kroatien 24, 8) England 24, 9) Tjeckoslovakien 23½, 10) Israel 23½.

Sverige kom med 21½ poäng på artonde plats. Jörgen Magnusson blev bäste spelare på första bord med 10½/11.

Svarts kung är i ett mattnät, t ex 56. – Kh6 57. f5 Tg7 58. Lf4† matt.

Upsala utjämnade via vinster för Börje Jansson och Ingemar Svensk men Kaj Engström säkrade den avgörande halvpoängen för Luleå genom att hålla remi mot Anders Larsson. I slutställningen hade Engström merbonde i ett tornslutspel och vid behov hade han nog kunnat spela på vinst.

■ *Semifinalerna*

SS Luleå (+1)	**– SK Passanten**	**5 – 2**
Solna SS (+1)	**– Limhamns SK**	**1½ – 5½**
SS Allians	**– AK-77**	**2½ – 3½**
KH-Alliansen (+2)	**– Upsala ASS**	**5½ – 2½**

Efter fyra timmar var endast ett parti, en remi mellan Kurt Setterqvist och Stefan Sandén, klart i matchen mellan Luleå och Passanten. Ännu en gång var det Robert Åström som visade vägen:

DAMGAMBIT (D 58)

Dan Cramling	**Robert Åström**
SK Passanten	SS Luleå

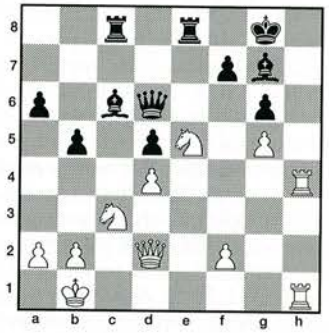
1. c4 e6 2. Sc3 d5 3. d4 Le7 4. Sf3 Sf6 5. Lg5 h6 6. Lh4 0–0 7. e3 b6 8. Dc2 Lb7 9. Lxf6 Lxf6 10. cxd5 exd5 11. 0–0–0

Via dragomkastning har man hamnat i Tartakowervarianten, känd från bl a flera VM-partier. Textdraget leder till skarpare spel än vad K & K brukade bjuda på.

11. – c5 12. g4 cxd4 13. exd4 Sc6 14. h4 g6 15. g5 hxg5 16. hxg5 Lg7

Det här draget får, utan närmare motivering, ett frågetecken av Jonathan Tisdall i hans kommentarer till förlustpartiet mot Helgi Ólafsson i zonturneringen i Esbo 1989. Då antog svart bondeoffret med 16. – Lxg5† 17. Kb1 Kg7!?. Med h-linjen öppen verkar det inte ologiskt att behålla löparen på g7 – jämför med partiet Åström – Johansson...

17. Dd2 Te8 18. Lb5 Tc8 19. Kb1 Dd6 20. Th4 a6 21. Lxc6 Lxc6 22. Tdh1 b5 23. Se5

23. – Txe5!

Svart kan inte gärna tillåta 24. f4 jämte 25. Dh2. Nu blir hans löpare ytterst effektiva.

24. dxe5 Dxe5 25. Df4

Här fungerade inte 25. f4? på grund av 25. – Df5† 26. Ka1 d4.

25. – Dxf4 26. Txf4 b4

På 26. – d4 fanns paraden 27. Se4. Bonden på b4 går förstås inte att ta.

27. Se2 Lb5 28. Tc1 Ld3† 29. Ka1 Te8 30. Sd4 a5 31. a4 (?) bxa3 32. bxa3 a4 33. Td1? Lc4?

I våldsam tidsnöd förbiser svart det direkt avgörande 33. – Te4! (34. Txd3 Txf4 och springaren går förlorad).

34. Td2 Te1† 35. Kb2 Tg1 36. Kc3 Txg5 37. Kb4 Tg1 38. Tf3

Vit undviker fällan 38. Kxa4? g5 39. Tf3 Tg4! med omedelbar materialförlust. Men det hjälper föga, de fruktansvärda löparna fäller utslaget.

38. – Tg4 39. Kc3 Kf8 40. Tg3 Tf4 41.Te3 Lf6 42. f3 Ld8 43. Td1 La5† 44. Kb2 Lb6 45. Kc3 Lc5 46. Td2 Lxa3 47. Sc2 Lc5 48. uppgivet.

Fyra av partierna i matchen blev remi. I det femte vann Anders Lundin pjäs redan i 23:e draget mot Kaj Engström. Denne gjorde emellertid segt motstånd och kränglade sig in i ett slutspel med torn mot torn och springare. Studieartade vinstmöjligheter finns men sådana hittar man inte i handvändning och efter 101 (!) drag föll Lundins kläpp. Det hade inte räckt om han vunnit – 2261 mot 2266 i medelranking hade gett Luleå finalplatsen i händelse av oavgjort och nu hade man dessutom en handikappoäng att ta till.

Karlsson KM-vinnare igen

Lars Karlsson vann även det öppna KM som i vår arrangerades av SK Rockaden, Stockholm. Därmed har Södra SASS' stormästare under en och samma säsong vunnit två KM-turneringar hos Rockaden.

Resultat: 1) Lars Karlsson 5½, 2) Robert Bator 5, 3) Niclas Hjelm 4½, 4) Christer Hartman 4½, 5) Björn Gustavsson, Caissa, Finland 4½, 6) Zbigniew Bator 4, Johan Sittenfeld, SS Delectus 4, 7) Erik Hedman 4 etc. 17 spelare deltog.

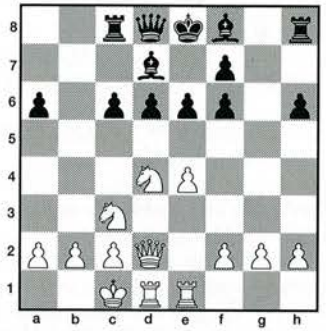
Limhamns siffror mot Solna ser imponerande ut men rymde en hel del dramatik. Sålunda vann skåningarna två partier på tid. I det ena stod Stellan Brynell på förlust mot Robert Callergård. Enda Solnapoängen tog Christer Bergström som svart mot Ferdinand Hellers.

Här en miniatyr från matchen:

SICILIANSKT PARTI (B 56)

Dan Östergaard	**Niclas Solin**
Limhamns SK	Solna SS

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 d6 6. Lb5 Ld7 7. Lg5 Tc8 8. Dd2 e6 9. 0–0–0 h6 10. Lxf6 gxf6 11. The1 a6 12. Lxc6 bxc6

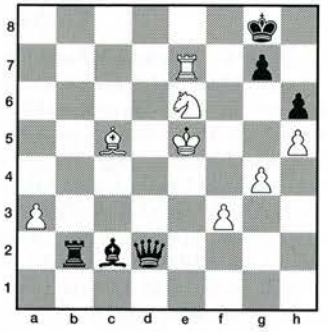

13. Sf5 exf5 14. exf5† Le7 15. Dxd6 Lxf5 16. Dxf6 0–0 17. Txe7 Da5 18. Te5 uppgivet.

AK-77 åstadkom 3–1 på de fyra första borden mot ett Allians som tydligen ännu inte repat sig från smällen i första omgången. Gert Svensson blev av med en bonde redan efter tio drag mot Johan Hultin och detta satte nog en viss prägel på matchen.

Inte heller Upsala hade något flyt i denna tävling. Jan Johansson led ett nytt nederlag mot Peter Backe och i ett parti blev det noll poäng trots dam mer:

Ove Lundberg

Leif Isaksson

46. – Lb3?? 47. Te8†! Kh7 48. Sf8† Kg8 49. Sg6† Kh7 50. Th8† matt!

Att KH-Alliansen från division II utan handikapp besegrade Elitseriefyran Upsala ASS med 3½–2½ var tävlingens största sensation.

V65-cupen

I V65-cupen deltog totalt 355 lag, varav 319 fullföljde. Finalen i Örebro ägde rum den 1 maj med följande resultat:

1) Eslövs SK 5 rätt (15 000 kr), 2) SK Laxen, Mörrum 5 (10 000), 3) Malmö SS 4 (5 000), 4) Gävle SA 4 (2 000), 5) SK Passanten III 4 (1 000), 6) Solna SS III 4 (1 000), 7) Järfälla SS 4 (1 000), 8) Fagersta SS 4 (1 000), 9) Linde SK II 4 (1 000), 10) Uppvidinge SK 3 (1 000), 11) Finspångs SK 3 (1 000), 12) Bodens SK 3 (1 000), 13) Ervalla SS 3 (1 000).

■ *Finalerna*

SS Luleå (+1)	**– Limhamns SK**	**2½ – 4½**
SK Passanten	**– Solna SS (+1)**	**1½ – 5½**
AK-77	**– KH-Alliansen (+1)**	**2½ – 4½**
SS Allians (+1)	**– Upsala ASS**	**4 – 3**

Finalen blev en av de mest rafflande i cupens historia och den avgjordes inte förrän i det allra sista partiet.

Limhamn tog ledningen efter en kort remi i partiet Hellers – Åström samt snabba segrar för Reynir Helgason och Johan Hellsten i dueller där respektive motståndare gjorde sig skyldig till grova fel.

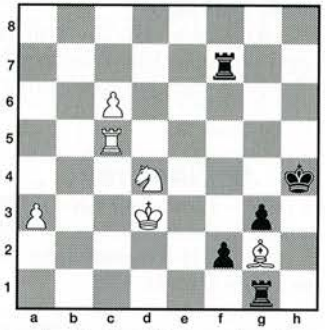
I de återstående partierna var det ovisst ända tills Dan Östergaard lyckades rädda ett tornslutspel med två minusbönder till remi mot David Nygren. Stellan Brynell hade sent omsider vunnit en bonde mot Kurt Setterqvist men kunde inte behålla den och Luleå fick ytterligare en halva.

Efter nära sex timmars spel var ställningen 3½–2½ till Limhamn och guldet hängde på utgången av partiet mellan Emil Hermansson och Magnus Eriksson. Vinst för den förstnämnde, som hade kombinerat till sig två pjäser för torn, och lägre medelranking skulle ge förstapriset åt Luleå:

SICILIANSKT PARTI (B 64)

Emil Hermansson	**Magnus Eriksson**
SS Luleå	Limhamns SK

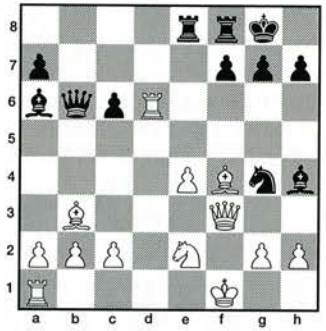
1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 d6 6. Lg5 e6 7. Dd2 Le7 8. 0–0–0 0–0 9. f4 h6 10. Lh4 e5 11. Sf5 Lxf5 12. exf5 exf4 13. Kb1 d5 14. Lxf6 Lxf6 15. Sxd5 Le5 16. Lc4 b5 17. Lb3 a5 18. a3 a4 19. La2 Dg5 20. g3 fxg3 21. Dxg5 hxg5 22. hxg3 Lxg3 23. Td3 Lh4 24. Tc3 Sd4 25. Se7† Kh7 26. Tch3 Kh6 27. Txh4† gxh4 28. Txh4† Kg5 29. Txd4 Tae8 30. Td7 Kf6 31. Sd5† Kxf5 32. b4 axb3 33. Lxb3 g5 34. Sc3 Kg6 35. Td6† Kg7 36. Sxb5 f5 37. Sd4 Tf6 38. Le6 f4 39. Td5 Kg6 40. Lf5† Kh5 41. Kc1 Tef8 42. c4 g4 43. Kd2 Kh4 44. c5 f3 45. c6 T6f7 46. Tc5 Td8 47. Ke3 f2 48. Ld3 g3 49. Lf1 Te8† 50. Kd3 Te1 51. Lg2 Tg1

I denna laddade ställning slutade spelarna skriva och återstoden av partiet gick i blixttempo. Under de sista dramatiska sekunderna tyckte sig någon av åskådarna se en tredragsmatt för Hermansson – men han förlorade på tid!

Solna kom starkt tillbaka i matchen om tredje pris och via 3–0 på toppborden tog man en säker seger mot ett Passanten som tycktes ha gett sitt bästa. På andra bord blev det en snygg avslutning:

Callergård

Sandén

22. – Txe4! 23. Td2 Txf4! 24. uppgivet (24. Dxf4 Sxh2† 25. Dxh2 Df2† matt).

KH-Alliansen, nu utan Göran Marklund, stod för en ny inspirerad insats och slog AK-77 trots att Ari Ziegler och Johan Hultin vann på toppborden. Matchhjältar för KH-Alliansen blev Leif Isaksson, Niclas Johansson och Christian Smedjeborg.

Den sista matchen rymde fyra kampremier samt en seger för vardera laget, varefter Allians' handikappoäng avgjorde.

Slutställning (med prissummorna inom parentes): 1) Limhamns SK (15 000 kr), 2) SS Luleå (12 000), 3) Solna SS (11 000), 4) SK Passanten (10 000), 5) KH-Alliansen (9 000), 6) AK-77 (8 000), 7) SS Allians (7 000), 8) Upsala ASS 6 000).

Två spelare tog maximala 3 poäng och fick var sin tusenlapp i pris: Reynir Helgason och Johan Hellsten, båda Limhamns SK.

Sju spelare tog vardera 2½ poäng och erhöll 500 kr:

Stellan Brynell, Magnus Eriksson och Dan Östergaard, alla Limhamns SK, Robert Åström, SS Luleå, Leif Isaksson, KH-Alliansen, Johan Hultin, AK-77 och Tomasz Ludwikow, Upsala ASS.

Hector nia i Metz

Den tionde upplagan av den öppna turneringen i Metz, Frankrike såg tre spelare från Ukraina i toppen : Vjatjeslav Eingorn, Viktor Moskalenko och Arkadij Rotstein, alla med 7/9. Jonny Hector blev nionde man med 6 poäng före bl a Oleg Romanisjin, Ukraina, Ján Plachetka, Tjeckoslovakien och Anthony Kosten, England. 97 spelare deltog.

■ I TfS nr 4 framförde Sven-Gunnar Samuelsson kritiska synpunkter på Malmö Open. Här får han svar :

Finns det verkligen ingenting positivt?

❑ Tack för dina synpunkter på Malmö Open, Sven-Gunnar! Det är tråkigt att du i ditt inlägg på drygt en sida inte på en enda rad har något positivt att säga om turneringen. Finns det bara fel och brister? Du har ju dock varit en av våra trognaste gäster under tävlingens drygt 20-åriga historia.

Jag ska bemöta dina synpunkter efter bästa förmåga, men först ett tillrättaläggande. Malmö Open gick *inte* tillbaka deltagarmässigt 1991. Turneringarna samlade 216 deltagare (146 i huvudturneringen och 70 i MSF Open) mot 198 (128 + 70) deltagare året innan.

Läsarbrev

1) Tidpunkten. Det är nog mest av akademiskt intresse när i december turneringen spelas. Helgen närmast jul har ju vissa fördelar. Många studerande har inlett julledigheten denna helg. Schackspelare är inte mycket för julstök men vi lovar att sista speldagen inte ska vara den 23 december, vilket olyckligtvis skett vid två tillfällen.

2) Spellokalen. Det är riktigt att vi har problem med att hitta en lämplig spellokal. Ingen har dock "missat/glömt" att boka Rådhushallen. Däremot har krögaren i restaurang Rådhuskällaren en trappa ner utnyttjat sin förtursrätt till lokalen.

Har han möjlighet att arrangera stora julmiddagar i Rådhushallen kommer han säkert att göra detta också framöver, tyvärr. Om Malmö Open även i framtiden ska spelas i december får vi nog leta efter en annan lokal.

3) Spelschemat. Vi ska fundera över spelschemat men några större förändringar är inte aktuella. Det är ett tufft program men den som ger sig i leken får leken tåla. Spelarna känner till schemat när de anmäler sig.

4) Seedningen. Inga förändringar planeras.

5) Rankingpriser. Det ligger mycket i dina synpunkter på rankingpriserna. Oavsett vilket lottningssystem som används finns ingen garanti för "rättvisa".

Det har genom åren framförts en del kritik mot att vi i Malmö Open valt att i görligaste mån försöka få till stånd möten inom rankinggrupperna i slutronderna. Minst lika många har varit positiva till detta lottningsförfarande. Det kan i "normal" schweizerlottning vara ganska enerverande att aldrig få möta en jämnbördig motståndare. I de flesta fall skiljer det ett par hundra rankingpoäng mellan spelarna.

6) Uppdelningen i två turneringar. Du har missat hela poängen med en uppdelning av Malmö Open i två turneringar. De spelare med rankingtal under 1500 *får*, om de så önskar, vara med i Malmö Open, vilket framgår av inbjudan. 1991 valde två lågrankade spelare detta alternativ medan 70 föredrog MSF Open. Det handlar om omsorg om de lågrankade spelarna – som nu har en valmöjlighet – och inte om "knäfall inför elitspelare".

Det skulle vara intressant att veta hur många spelare med rankingtal under 1500 som fått "chansen att möta en stormästare" i Rilton Cup eller i Karlstad Open. Har det någonsin inträffat? Har turneringsarrangörerna sådana ambitioner underlättar i varje fall inte "normal" schweizerlottning, som du förespråkar.

Genom att slå samman de olika grupper-

ALLT I SCHACK
STOCKHOLMS SCHACKFÖRLAG
Henry Andersson
Brännkyrkagatan 71
118 23 STOCKHOLM
Telefon: 08/669 42 37
Postgiro: 55 08 86-6

na i Rilton Cup till en enda stor grupp (där majoriteten saknar elotal) har Stockholms Schackförbund kraftigt reducerat chanserna till titelinteckningar. Detta tycker jag inte ger någon anledning att slå sig för bröstet.

Slutligen: Spelare med rankingtal mellan 2200 och 2300 brukar faktiskt komma på prisplats då och då – speciellt om de som du varit trogna turneringsgäster under 20 års tid. Du noterade det kanske inte men du tillhörde rankinggrupp 1 i fjol. Jag hoppas att vi får se dig i Malmö Open också i år. Trägen vinner!

Kan Malmö Schackförbund bara lösa lokalfrågan kan jag dessutom hälsa dig välkommen till Öppna SM 1993. Jag kan garantera att du slipper spela spela ordinarie ronder redan klockan 10 på morgonen – möjligen med undantag för slutronden.

Björn Ansner
Ordförande i Malmö Schackförbund

PS: Som arrangörskollega måste jag påpeka att om du sänker blicken något hittar du problem på närmare håll än i Malmö. Som driftig och nytänkande ordförande i Stockholms Schackförbund har du gjort huvudstadsschacket stora tjänster – inte minst genom förverkligandet av Stockholms Schacksalonger.

Dock, Rilton Cup måste tyvärr betraktas som turneringarnas gossen Ruda, Schacksveriges verkliga värsting. Via Riltonfonden har turneringen en grundplåt som andra arrangörer bara kan drömma om. Förutsättningarna för att skapa en svensk storturnering är exempellöst goda. Bottennappet nåddes i 1991/92 års turnering, som inte förmådde locka en enda svensk stormästare. Varför?

Titelfrågorna ska inte överskattas, men med två ensamma stormästare och massor av orankade spelare i fältet var det teoretiskt omöjligt att erövra stormästarinteckningar och i praktiken omöjligt att erövra IM-inteckningar. Att bortförklara fiaskot med att en busslast ryssar uteblev i sista stund håller inte.

Det behövs så innerligt väl en årligen återkommande internationell storturnering i Sverige. Jag hoppas att Stockholms Schackförbund har ambitionen att utveckla Rilton Cup till en dylik turneringspärla.

Stora pengar i Hallsberg

Den senaste Hallsbergsturneringen omsatte 106 000 kronor. Största utgiften var hotellkostnader, drygt 87 000. Sponsorer bidrog med 22 200, Schackfrämjandet med 6 000, SSF:s ungdomskommitté med 25 000 och Hallsbergs kommun med 23 000. Hallsbergs SS satsade ensamt drygt 15 000 kronor.

Nöten som kröp...

❑ Jag gratulerar kollega Mats Hylén till hans vederläggning av min bilösning till julnöt nr 4! Ber dock att i min tur få vederlägga hans förslag till vinstföring mot "Borgströms drag" 21. – Df5.

Hylén skriver att vit vinner med 22. Dc4† e6 23. Txd8 Txd8 24. Sxe6 Td5 25. Sf4 Dxe5 26. c3. Ack nej: 26. – b5 27. Db4 (27. Dxc6 De4† 28. Ka1 Td1† och vit förlorar damen) a5 28. Dxa5 Dxf4 och svart har minst remi.

Julnöten var trots allt en slampkrypare...

Lars Borgström

Tävlingskalendern

13–14 juni: Växjöspelen – se annons i TfS nr 4!
22 juni – 5 juli: Copenhagen Chess Festival och Copenhagen Chess Cup – se annons i TfS nr 4!
24–27 juni: Göteborg Cup (int ungd turn, f - 74 eller sen). Inf: 031/ 53 71 73 Wartagården, 031/55 62 42 Antero Tikkanen, 031/30 60 41 Per-Erik Berglund.
3–19 juli: SM i Borlänge – se inbjudan i TfS nr 2!
13–19 juli: Midtbornholms EMT, 8-mannagrupper, Bornholm. Inf: René Kraft, Svinget 4, DK-3720 Åkirkeby, Danmark.
15–19 juli: Heart of Finland, öppen int turn i Kuopio, 8 r. Inf: V Kilpiö (358) 71-2611854, H Heino 71-2613234, M Kosonen 0-6985129, H Olkinuora 41-218737.
17–25 juli: Schackfestival i Eger, Ungern, flera olika turneringar. Inf: Ferenc Rauch, Alvégi út 15, H-3304 Eger, Ungern, Ernö Lúkacs, tel (36) 36-159 22 (a), 36-203 00 (b).
17 juli – 1 aug: 25:e schackfestivalen i Biel, Schweiz, flera olika turn. Inf: Hans Suri, Postfach 105, CH-2557 Studen, Schweiz.
24 juli – 2 aug: Täby Open – se annons i detta nr!
27 juli – 7 augusti: Nordiska Mästerskapet med bl a zonturnering – se inbjudan i TfS nr 3!
31 juli – 16 aug: Gausdal Sjakk festival 1992, flera olika turn. Inf: Arnold J Eikrem, Jomfrubråtveien 46a, N-1179 Oslo, tel (47) 2-67 95 20.
6–9 augusti: Rödeby Open – se annons i detta nr!
8–16 aug: Stockholm Open – se annons i detta nr!
13–21 aug: IV Open Internacional d'Escacs d'Olot, Spanien, 9 r (A), 8 r (B). Inf: Club Escacs Olot, Passeig d'en Blay, 2, E-17800 Olot (Girona), Spanien, tel (34) 72-26 38 28 kl 18–21.
14–16 aug: Augustiturneringen, Enköping, öppen schweizer. Inf: Robert Kressmark tel 0171/388 95, Peter Sandorf 0171/277 78.
16 aug: Bengt Ekenbergs Minnesturnering, Helsingborg – se annons i detta nr!
21–29 aug: II Multicoop, öppen int, 9 r. Inf: László Nagy, Hungária krt 5–7 XI ép I/7, H-1101 Budapest, Ungern, tel/fax (36) 1-114-9304 eller 131-9738.
23 aug: Schack i det gröna, Kinna. Inf: B-O Svenberg, 0320/631 43.

Tore Johansson död

Förre verkmästaren Tore Johansson, 76, Klemensnäs har avlidit.

Han var född och uppvuxen i Klemensnäs och förblev hembygden trogen i hela sitt liv. Sitt schackintresse grundlade han i unga år. Trots att han var en god spelare med bl a flera distriktsmästerskap på meritlistan var det som ledare och organisatör han kom att göra bestående insatser, både lokalt och på riksplanet.

År 1950 invaldes Tore Johansson i styrelsen för Norra Västerbottens Schackförbund. Ungefär samtidigt grundade han Klemensnäs SK. 1957 utsågs han till förbundets ordförande, en post som han upprätthöll ända tills förbundet år 1990 gick samman med Södra Västerbottens Schackförbund. En höjdpunkt under dessa år var det minnesvärda SM-arrangemanget i Skellefteå 1972 med Tore Johansson som överledare.

I början av 1960-talet blev han ledamot av Sveriges Schackförbunds ungdomskommitté. Åren 1964–83 tillhörde han centralstyrelsen, där han bl a fungerade som vice ordförande. För sina insatser fick han motta förbundets högsta utmärkelser, Collijn- och Rogardmedaljerna.

De senaste åren drabbades Tore Johansson hårt av sjukdom. Schacket bidrog till att hålla humöret uppe och bara någon vecka före sin bortgång deltog han i Skelleftemästerskapet.

Tore Johansson tillhörde inte de mångordiga men det fanns alltid tyngd i hans Västerbottendialekt. Principfast som han var trodde han på förnuft och logik. Detta i förening med ett sällan visat men starkt känslomässigt engagemang gav honom många vänner runtom i landet.

Gunnar Damberg död

Onsdagen den 8 april avled vår klubbkamrat Gunnar Damberg. Han skulle i slutet av maj ha fyllt 75 år.

Gunnar Damberg var i hela 58 år – svenskt rekord? – kassör i Kinna SK, en syssla som han skötte med stor noggrannhet. Trots sin mogna ålder bevarade han sitt ungdomliga sinne och de senaste decennierna ägnade han mycken tid och omsorg åt ungdomsverksamheten.

Gunnar lämnar ett stort tomrum efter sig. Vi sörjer och saknar en god och glad vän, vars ljusa minne vi alltid vill bevara i våra hjärtan.

Schackvännerna i Kinna SK

Haningeturneringen

Den fjärde Haningeturneringen spelades den 4–16 maj på Hotel Najaden i Haninge. Fem sjättedelar av det svenska OS-laget (Pia Cramling saknades) mötte en slagkraftig internationell kombination i en dubbelrondig matchturnering.

I kombinationen ingick stormästarna Roberto Cifuentes Parada, Chile, Lars Bo Hansen, Danmark, Edvins Kengis, Lettland och Sergej Tivjakov, Ryssland samt IM Andrej Charlov, Ryssland.

Sverige förlorade med 24½–25½ efter en tävling som bjöd på många intressanta partier. Referat följer i nästa nummer!

1. Vasilij Ivantjuk, Ukraina	**2720**	–	½	0	½	1	1	½	1	½	1	6
2. Garri Kasparov, Ryssland	**2780**	½	–	½	1	0	1	0	1	1	1	6
3. Jevgenij Barejev, Ryssland	**2635**	1	½	–	0	1	0	½	½	1	1	5½
4. Viswanathan Anand, Indien	**2670**	½	0	1	–	½	½	1	½	½	½	5
5. Gata Kamsky, USA	**2655**	0	1	0	½	–	½	½	½	1	½	4½
6. Valerij Salov, Ryssland	**2655**	0	0	1	½	½	–	1	0	½	1	4½
7. Robert Hübner, Tyskland	**2615**	½	1	½	0	½	0	–	1	0	½	4
8. Michael Adams, England	**2590**	0	0	½	½	½	1	0	–	½	½	3½
9. Aleksej Sjirov, Lettland	**2655**	½	0	0	½	0	½	1	½	–	½	3½
10. Jeroen Piket, Holland	**2615**	0	0	0	½	½	0	½	½	½	–	2½

Delad seger i Dortmund trots
TVÅ NOLLOR FÖR GARRI

■ Garri Kasparov delade segern i turneringen i Dortmund trots att han förlorade två partier. Men det var nära att "kronprinsen" Vasilij Ivantjuk blivit ensam segrare. Inte förrän i sista ronden ronden lyckades världsmästaren gå i kapp.

De tjugonde internationella schackdagarna i Dortmund, med det officiella namnet "Chess Meeting 1992", bjöd på en kategori XVII-turnering, en starkt besatt öppen turnering samt flera kringarrangemang av olika slag.

Budgeten omfattade 1,3 miljoner D-Mark (nära 4,5 miljoner kronor). En kvarts miljon D-Mark hade avsatts för pris- och startpengar i huvudtävlingen. Av den summan inkasserade Kasparov ensam 100 000. Staden Dortmund, som har varit med om att bygga upp schackdagarna till en kulturell och sportslig höjdpunkt, anser uppenbarligen att det är väl använda pengar. Det gör även schackpubliken – påskafton bevittnade 4 000 (!) åskådare hur Anand i andra ronden satte bort en pjäs mot Kasparov och gav upp efter bara 17 drag.

I tredje omgången kom en första skräll – 17-årige Kamsky slog Kasparov som satsade vildsint och offrade två pjäser i en av sina specialvarianter i Kungsindiskt. I slutställningen hade världsmästaren kvalitet och bonde mer men motståndaren hade två förenade fribönder på sjunde raden...

■ Yasser Seirawan, USA har i São Paulo vunnit en match mot Henrique da Costa Mecking med 3½–2½. Den brasilianske stormästaren gjorde efter 15 år comeback i fjol i en match mot Predrag Nikolić.

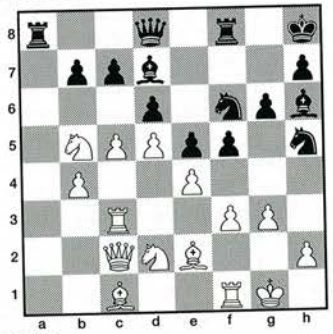
KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 97)

Gata Kamsky (USA) – **Garri Kasparov** (Ryssland)

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. Sf3 0–0 6. Le2 e5 7. 0–0 Sc6 8. d5 Se7 9. Sd2 a5 10. a3 Sd7 11. Tb1 f5 12. b4 Kh8 13. f3 Sg8

Den här ställningen uppstod första gången i partiet Karpov – Kasparov, Skellefteå 1989. Karpov fortsatte med 14. Sb3.

14. Dc2 Sgf6 15. Sb5 axb4 16. axb4 Sh5 17. g3 Sdf6 18. c5 Ld7 19. Tb3 Lh6 20. Tc3

20. – Lf4!?

Djärvt spelat. Om vit antar offret får svart ett farligt angrepp efter 21. gxf4 Sxf4.

21. cxd6! Sxg3 22. hxg3 Sh5 23. gxf4 Sxf4 24. Lc4!

Ett kallblodigt försvarsdrag. Om nu 24. – Dg5† 25. Kf2 Dh4† 26. Ke3 Sg2† 27. Ke2 Sf4† 28. Kd1 och svart kommer inte åt kungen.

24. – Sh3† 25. Kh1 Dh4 26. Sb3 fxe4 27. Dh2 Tf5 28. f4 Th5 29. Dg3 Dxg3 30. Txg3 exf4 31. Lb2† Kg8 32. dxc7! Lxb5

Inte 32. – fxg3 33. d6† och matt i nästa drag.

33. Lxb5 fxg3 34. Kg2 Sg5 35. d6 Th2† 36. Kxg3 Txb2 37. Lc4† Kg7 38. d7 uppgivet.

Turneringen var för övrigt ännu ett bevis på den kraftiga föryngringen av det översta elitskiktet. Med undantag för Robert Hübner, 43, var Kasparov, 29 den 13 april, äldst. Kamsky fyllde 18 i början av juni och Sjirov blir 20 i juli.

Detta var den lettiske stormästarens första framträdande bland de riktigt stora. Resultatet var han säkerligen inte nöjd med. Det var nog inte Hübner heller, trots att han i ett innehållsrikt parti i sjätte ronden hade nöjet att slå Kasparov för första gången :

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 69)

Robert Hübner (Tyskland) – **Garri Kasparov** (Ryssland)

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. g3 Lg7 4. Lg2 0–0 5. Sc3 d6 6. Sf3 Sbd7 7. 0–0 e5 8. e4 c6 9. h3 Db6 10. c5!?

Ett drag som Hübner tydligen hade förberett. Vanligen spelas 10. Te1.

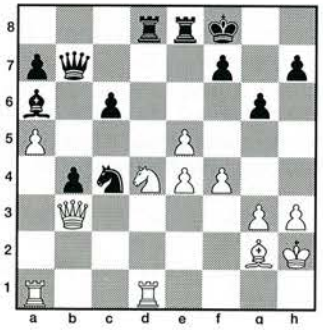
10. – dxc5 11. dxe5 Se8 12. Sa4 Da6 13. Lg5 b5 14. Sc3 Sc7 15. Le7 Te8 16. Ld6 Se6 17. a4 b4 18. Se2 Da5 19. Sd2!

Garderar indirekt bonden på e5 tack vare hotet Sc4.

19. – La6 20. f4 c4 21. Kh2 Tad8 22. Dc2 Sb6 23. Tfd1 Lf8 24. Sf3 c3 25. Sed4 Sxd4 26. Sxd4 cxb2 27. Dxb2 Sc4 28. Db3 Db6 29. a5! Db7

På 29. – Sxa5 fanns 30. Da4!.

30. Lxf8 Kxf8

31. e6! c5

Inte 31. – fxe6? 32. Sxe6†.

32. e5 Dc7 33. exf7 Dxf7 34. Sc6 Txd1 35. Txd1 Sxe5!?

Svårt att säga om det fanns något bättre. Hübner visar i varje fall att han till fullo behärskar de taktiska komplikationer som nu följer.

36. Ld5! Lc4! 37. Dc2! Sg4†

Eller 37. – Lxd5 38. Dxc5† Kg8 39. Sxe5 Txe5 40. fxe5 osv.

38. hxg4 Te2† 39. Dxe2 Lxe2 40. Lxf7 Lxd1 41. Lc4 b3 42. Sxa7 b2 43. La2 Le2

Inte heller 43. – Lc2 räcker: 44. Sb5 b1D 45. Lxb1 Lxb1 46. a6 Le4 (46. – c4 47. Sc3!) 47. Sd6 La8 48. Kg1 Ke7 49. Sc4 Ke6 50. Kf2 och svarts kung kommer aldrig till vare sig d5 eller d7 på grund av gaffeln Sb6†.

44. Kg2 Ld3 45. Kf3 Ke7 46. Ke3 b1D 47. Lxb1 Lxb1 48. Sb5 Kd7 49. a6 Kc6 50. f5! uppgivet.

Fortsättningen kunde ha blivit: 50. – gxf5 51. a7 Kb7 52. gxf5 Lxf5 (52. – La2 53. f6) 53. Sd6†.

Efter denna gastkramande historia såg Salov ut att vara närmast turneringssegern. I näst sista ronden förlorade han emellertid som vit mot Ivantjuk som nu ryckte åt sig en knapp ledning före Kasparov. I slutomgången kunde Ivantjuk inte utnyttja sina möjligheter mot Sjirov medan Kasparov lyckades vinna ett slutspel mot Salov.

Här följer ytterligare några partier, utvalda och kommenterade av Thomas Ernst:

SICILIANSKT PARTI (B 32)

Vasilij Ivantjuk (Ukraina) – **Gata Kamsky** (USA)

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Dc7 5. c4

I partiet Judasin – J Polgár, München 1991, följde 5. Sb5 Db8 6. c4 b6 7. Le3 Sf6 8. Sd2 g6! med ömsesidiga chanser.

5. – e6 6. Sc3 Sf6 7. Le3 b6

Kamsky ställer upp sig enligt det traditionella treraderssystemet, men i detta parti har han ingen framgång.

8. Tc1 Lb7 9. f3 Le7 10. Dd2 0–0 11. Le2 Tac8 12. 0–0 Db8 13. Tfd1 Ld6 14. g3 Lc5 15. a3 Tfd8 16. b4 Le7 17. Sxc6 Lxc6

Eller 17. – dxc6 18. Dc2 och vit behåller sin terrängfördel.

18. Lf4 d6 19. g4 Da8 20. De1 Lb7

Vit får materiell fördel efter 20. – d5 21. cxd5 exd5 22. e5 Se8 23. La6 Lb7 24. Lxb7 Dxb7 25. Sxd5! etc.

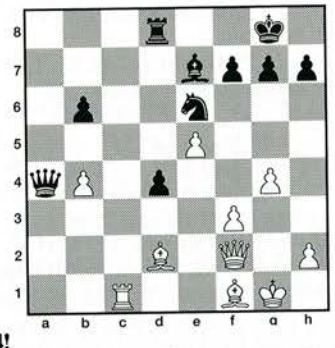
21. Sb5 Se8

Fel vore 21. – d5? som bestraffas med 22. exd5 exd5 23. Sc7 och vit vinner kvalitet.

22. Dg3 d5 23. cxd5 Txc1 24. Txc1 exd5 25. e5 La6 26. Df2 d4

Vit hotade att blockera den svarta fribonden med Sd4 och överlägset spel.

27. Td1 Lxb5 28. Lxb5 Sc7 29. Lf1 a5 30. Ld2 axb4 31. axb4 Da4 32. Tc1 Se6

33. f4!

Inledningen till en farlig bondeoffensiv på kungsflygeln.

33. – Lxb4 34. f5 Lxd2 35. Dxd2 Sc5 36. Lc4 d3?!

Här var försvarsdraget 36. – Dd7! att föredra.

37. e6 Se4 38. e7 Te8 39. Dxd3 Txe7 40. Lb5 Da8 41. Lc6 Dc8 42. De3!

Vinner pjäs. Resten är en tekniksak för Ivantjuk. Ändå gör Kamsky hårdnackat motstånd i ytterligare drygt 40 drag.

42. – h5 43. Lxe4 De8 44. Te1 hxg4 45. Df4 Dd7 46. Dxg4 Dd4† 47. Kg2 Te8 48. h4 b5 49. h5 Kf8

Det hotade 50. h6 med dambyte.

50. Df4 Df6 51. Tb1 Te5 52. Kf3 Kg8 53. h6!

Ett bondeoffer för att luckra upp den svarta kungsställningen.

53. – gxh6 54. Th1 Kg7 55. Tc1 Dd6 56. Tg1† Kf8 57. Th1 h5

Eller 57. – Kg7 58. Txh6!.

58. De3 b4 59. Tb1 Ta5 60. Tb3 Ta3

Starkare var 60. – Dd1†, vilket hade gett goda remichanser.

61. Td3! Txd3 62. Dxd3 Df6

Efter dambyte kommer svart i dragtvång och förlorar: 62. – Dxd3† 63. Lxd3 Kg7 64. Kf4 Kf6 65. Lc2 h4 66. Kg4! etc.

63. Dd2 Db6 64. De3 Dd6 65. Df4 Dd1† 66. Kg3 De1† 67. Kh3 Dc3† 68. Kh4 Ke7 69. Dg5† Kd7 70. Dg3! Db2 71. Kxh5 b3 72. Dd3† Ke7 73. Kg4 De5 74. Ld5 Dg7† 75. Kf3 b2 76. Da3† Kd7 77. Da4† Kc7 78. Dc6†

Vit har äntligen fått in det avgörande mattangreppet.

78. – Kd8 79. Db6† Kd7

På 79. – Ke7? följer 80. Dc7†! Ke8 (80. – Kf6 81. Dc3† Kxf5 82. Dxg7 b1D 83. Dh7†) 81. Lc6† Kf8 82. Dd8† matt.

80. Lc6† Kd6 81. La4† Ke7

Efter 81. – Kd5 följer 82. Lb3† Ke5 83. Dc5† Kf6 84. Dc3† Kxf5 85. Dxg7 b1D 86. Dh7†.

82. Dc7† Kf6 83. Dd6†

På 83. Dc3† fanns paraden 83. – Ke7!.

83. – Kxf5

Eller 83. – Kg5 84. Dg3†! med dambyte.

84. Ld7† Kg5 85. Df4† Kg6 86. Lf5† Kh5

På 86. – Kf6 vinner 87. Dd4†!.

87. Lg4† Kh4

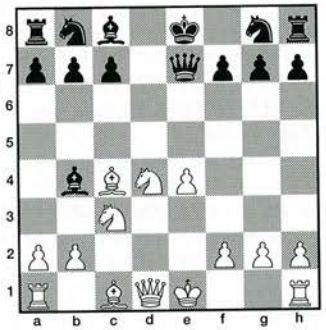
Efter 87. – Kg6 88. Df5† blir det matt i nästa drag.

88. Le6† uppgivet.

ANTAGEN DAMGAMBIT (D 20)

Aleksej Sjirov Lettland — **Robert Hübner** Tyskland

1. d4 d5 2. c4 dxc4 3. e4 e5 4. Sf3 Lb4† 5. Sc3 exd4 6. Sxd4 De7 7. Lxc4

7. – Dxe4†?

Korrekt är 7. – Sf6 8. 0–0 0–0 9. Lg5 Lxc3 10. Lxf6 Dxf6 11. bxc3 Sc6 med lika spel, allt enligt partiet Alburt – Zaltsman, New York 1983. Hübner går rakt in i en känd fälla som Vladimir Kramnik visade Sjirov på morgonen samma dag som partiet spelades.

8. Kf1! Lxc3 9. bxc3 Le6

Här strandade 9. – Se7 på 10. Db3 0–0 11. La3 jämte 12. Te1.

10. Da4† Sc6 11. Lg5 Lxc4† 12. Dxc4 Sce7 13. Te1 Dg6 14. h4!

Ett stilla drag som samtidigt får med tornet på h1 i spelet.

14. – Kf8

Nu hade 14. – h6 besvarats med 15. Lxe7 Sxe7 16. Th3.

15. Dxc7 f6 16. Th3 uppgivet.

... eftersom 16. – fxg5 förlorar efter 17. Tf3† Ke8 18. Sf5!.

FRANSKT PARTI (C 11)

Viswanathan Anand Indien — **Jevgenij Barejev** Ryssland

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Sf6 4. e5 Sfd7 5. f4 c5 6. Sf3 Sc6 7. Le3 a6 8. Dd2 b5 9. dxc5 Lxc5 10. Lxc5 Sxc5 11. Df2 Db6 12. Ld3 Tb8 13. 0–0 Sb4

Även i mötet Ernst – Bychovskij, Dortmund Open, fick vit fördel efter 13. – Sa4 14. Sxa4 bxa4 15. b3 Ke7 16. Tfb1 Ld7 17. c3 Dxf2† 18. Kxf2 axb3 19. axb3 a5 20. Ke3!.

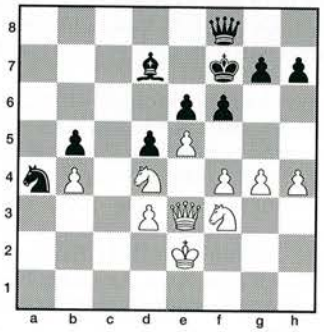
14. Tfd1 0–0 15. Se2 Ld7 16. Sed4!

Vit står överlägset; springaren på d4 behärskar spelet.

16. – Sbxd3 17. cxd3 Sa4 18. b4 a5 19. a3 Tfc8 20. Tdc1 axb4 21. axb4 Txc1† 22. Txc1 Tc8 23. Txc8† Lxc8 24. Dc2 Ld7 25. Kf2 Kf8 26. g4!

Vit strävar efter att utöka sin terrängfördel på kungsflygeln.

26. – Ke8 27. Ke3 f6 28. h4 Db8 29. Dc1 Kf8 30. Ke2 Kf7 31. De3 Df8

32. f5!

Det avgörande genombrottet.

32. – De8 33. g5!

Erövrar fältet e5 för springaren.

33. – exf5 34. gxf6 gxf6 35. Dh6 fxe5 36. Dxh7† Kf6

Efter 36. – Kf8 37. Dh8† faller e5-bonden.

37. Dh6† Kf7 38. Sg5† Ke7 39. Dg7† Kd6 40. Sf7† Kc7 41. Sxe5 Sb6 42. Sxb5† Kb8 43. Sd4

Och vit har vinstställning.

43. – Dh5† 44. Sdf3 Le8 45. Kf2 f4 46. De7 Sc8 47. Df6 Kb7 48. Dxf4 Dh8 49. Sg5 Dh6 50. Kg3 Sd6 51. Df3 Lc6 52. Sgf7 Sxf7 53. Dxf7† Kb6 54. Df4 De6 55. h5 Lb7 56. Df6! uppgivet.

VOLGAGAMBIT (A 57)

Aleksej Sjirov Lettland — **Michael Adams** England

1. d4 Sf6 2. c4 c5 3. d5 b5 4. cxb5 a6 5. e3

Sjirov har övergett systemet med 5. b6 som han senast spelade mot Adams i Hastings.

5. – axb5 6. Lxb5 Da5† 7. Sc3 Lb7 8. Se2 Sxd5 9. 0–0 Sxc3 10. Sxc3 e6!

I denna variant är det viktigt för svart att tidigt få kontroll över centrumfältet d5. Därför är 10. – g6 sämre.

11. a4

I partiet Lautier – Janovskij, Belgrad 1988, följde 11. e4 Le7 12. a4 0–0 13. Lf4 Db6 14. Lxb8 Tfxb8 15. Dxd7 Lf6 och svart hade kompensation för bonden.

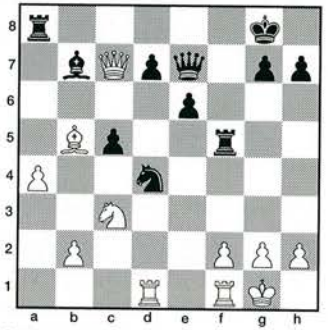
11. – Sc6 12. e4 Le7 13. Lf4 Dd8 14. Dd3 0–0 15. Tad1 Sd4!

Tack vare denna starka förpost kan svart utjämna spelet.

16. Le5 Lf6 17. Ld6 Le7 18. Le5 Lf6 19. Ld6 Le7 20. Dg3 f5!

En motstöt i rätt ögonblick.

21. exf5 Txf5 22. Lxe7 Dxe7 23. Dc7

23. – Sf3†!

En trevlig remikombination avslutar partiet.

24. Kh1! Th5 25. h3 Txh3†! 26. gxh3 Dh4 27. Dg3 remi.

Vit kommer inte undan evig schack.

Thomas Ernst svarade för en god insats i den öppna turneringen Dortmunder Open som inte oväntat dominerades av spelare från det forna Sovjet. Segern delades av Smbat Lputian (Armenien), Vladimir Kramnik och

Zurab Azmajparasjvili (Georgien) med 8½/11 före Igor Glek, Konstantin Sakajev, Sergej Dolmatov, Jurij Balasjov, Thomas Ernst, Avigdor Bychovskij samt Klaus Bischoff, Tyskland 8. I det slagna fältet fanns flera kända stormästare som t ex Raj Tischbierek (Tyskland), Jurij Razuvajev, Michail Krasenkov 7½ samt Adrian Michaltjisjin, Lubomir Ftáčnik (Tjeckoslovakien) och Ralf Lau (Tyskland) 7.

Här ett parti från turneringen, med kommentarer av Thomas Ernst:

KAIJSERGAMBIT (A 57)

Loek van Wely Holland — **Romuald Mainka** Tyskland

1. d4 Sf6 2. c4 c5 3. d5 b5 4. cxb5 a6 5. b6 g6!? 6. Sc3 Lg7 7. e4 0–0 8. Db3

I partiet Jepisjin – Mainka, Hartberg 1991, följde 8. e5 Se8 med gott spel för svart.

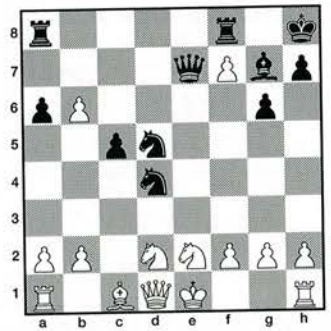
8. – Lb7 9. Sf3 d6 10. Sd2?! e6!

Ännu ett bondeoffer som ger svart ett kraftfullt angrepp.

11. dxe6 Sc6 12. exf7† Kh8 13. Lc4 Sd4!

En annan lovande fortsättning var 13. – d5 14. exd5 De7† 15. Se2 Sa5 osv.

14. Dd1 d5 15. exd5 De7† 16. Se2 Lxd5 17. Lxd5 Sxd5

En tjusig ställning. Svart behärskar centrum och vit kommer inte till rockad.

18. Sb3

Eller 18. Sc4 Sb4 med fortsatt initiativ.

18. – Sxb3 19. Dxb3

På 19. axb3 följer samma svar som i partiet.

19. – Tad8 20. b7 Sb4 21. Le3 c4 22. Dxc4 Sd3† 23. Kf1 Sxb2 24. Db3 Tb8!

Inte 24. – Sc4? 25. Dxc4 Lxa1 26. b8D! Txb8 27. Ld4† och vit vinner.

25. Ld4 Lxd4 26. Sxd4 Txb7 27. De6

På 27. Dc3 fanns paraden 27. – Df6.

27. – Dxf7 28. Dxf7 Tbxf7

I det uppkomna slutspelet har svart mer än tillräcklig kompensation för bonden tack vare sitt stora utvecklingsförsprång.

29. f3 Td7 30. Sb3 Tc8 31. Kf2 a5!

Vit kan fortfarande inte opponera på c1 på grund av gaffeln Sd3†.

32. Sxa5 Tc2† 33. Kg3 Td5! 34. Sb3 Tg5† 35. Kf4 Tcxg2

Starkare var 35. – Tgxg2! (Mainka).

36. Sd4?

Vit missar sin sista remichans som bestod i 36. h4! Tf5† 37. Ke3 etc.

36. – Tc5 37. Ke4 Tc8 38. f4 Td2 39. Sb3

Eller 39. Sf3 Tc4† 40. Ke3 Td3† osv.

39. – Te8† 40. Kf3 Tde2 41. Kg4 Sd3!

Hotar kvalitetsvinst. Vit har fortfarande inte flyttat något av sina torn.

42. Thf1 T8e3 43. f5 Tg2† 44. Kh4 g5† 45. uppgivet.

Lars Karlsson etta i Siljan Open

Stormästaren Lars Karlsson vann en överlägsen seger i den andra upplagan av Siljan Open, som spelades under påskhelgen på Kungshaga värdshus i Orsa. Trots konkurrens från flera andra tävlingar redovisades 36 startande. Den siffran kunde ha varit ännu bättre om distriktets egna spelare ställt upp i större utsträckning.

Karlsson hade lite problem i första ronden mot Mats Persson, Karlstads ASS men redde ut stormen och sedan var det raka spåret. 15-årige Patrik Lyrberg – blir han Sveriges näste stormästare? – tog hand om andraplatsen på samma poäng som bl a årets Dalamästare Staffan Zetterberg. Sämre gick det för fjolårssegraren Kent Ängskog, Horndals SK som efter en mindre lyckad start slutade på elfte plats.

Resultat: 1) Lars Karlsson, Södra SASS 6½ (av 7), 2) Patrik Lyrberg, SK Rockaden, Stockholm 5, 3) Jonas Sandbom, SK Rockaden, Stockholm 5, 4) Mikael Bäckström, Karlstads ASS 5, 5) Thomas Proschinger, Hägerstens SK 5, 6) Staffan Zetterberg, Horndals SK 5,) Steve Strömblad, Lundby SS 5, 8) Rune Ljungberg, Wasa SK 4½, 9) Erik Hedman, SK Rockaden 4½.

Ungdomssidorna

REDAKTÖR: Mats Eriksson, Pärt-Antons Gata 53, 421 79 Västra Frölunda

ÖPPNA JUNIOR-SM:

Mikael Jonsson fick sin SM-titel

■ Trots en något krokig väg lyckades Mikael Jonsson, SK Rockaden ta hem segern i Öppna Junior-SM i enlighet med favorittipsen. På andra plats slutade Mikael Källgren, Hässelby SK före Erik Malmstig, SK Rockaden, Umeå som ledde men föll tillbaka i slutronderna.

Efter de senaste årens imponerande startfält i Öppna Junior-SM innebar deltagarlistan i Växjö ett steg tillbaka. Topprankade Jonsson var ende man över 2200 och totalt låg bara sex spelare över 2000. Antalet deltagare var ändå så högt som 54, till stor del beroende på att ett flertal Smålandsspelare hade tagit chansen att ställa upp på hemmaplan. För flera av dessa var ÖJSM den första längre schacktävlingen.

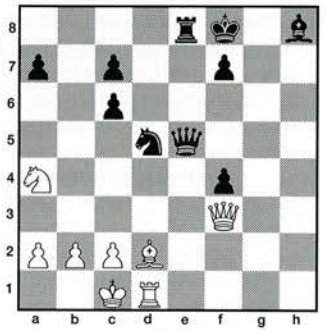
Titelförsvararen från i fjol, Stefan Solbrand, Solna SS, stod också på startlinjen. Han tappade dock tidigt poäng och var aldrig med i tätstriden.

Efter fem ronder låg Mikael Jonsson programenligt i ledningen på 4½ före ett koppel fyrapoängare. Men i sjätte ronden hände det här:

KUNGSGAMBIT (C 33)

Erik Malmstig SK Rockaden, Umeå — **Mikael Jonsson** SK Rockaden, Sthlm

1. e4 e5 2. f4 exf4 3. Le2 h6 4. d4 g5 5. Sc3 d6 6. h4 Lg7 7. hxg5 hxg5 8. Txh8 Lxh8 9. Lc4 Sf6 10. Sf3 Lg4 11. Dd3 Lxf3 12. Dxf3 Sc6 13. Lb5 Kf8 14. Lxc6 bxc6 15. Ld2 Dd7 16. e5 dxe5 17. dxe5 De6 18. 0–0–0 Dxe5 19. g3 Sd5 20. gxf4 gxf4 21. Sa4 Te8

c4 Se3 23. Lb4† Te7 24. Td8† Kg7 25. Lc3 Kg6 26. Lxe5 Lxe5 27. Tg8† Kf6 28. Sc5 Sxc4 29. Dxc6† Sd6 30. Sd7† Ke6 31. Sxe5 Kxe5 32. Dc3† Kf5 33. Dc5† Ke6 34. Tg1 Se4 35. Te1 f5 36. Dc6† Ke5 37. Dc5† Kf6 38. Dd4† Kg5 39. Tg1† Sg3 40. Db4 Te2 och svart gav samtidigt upp.

Samma ursinniga angreppslusta, parad med rejäla tidsnöder, präglade Malmstigs spel genom turneringen. Ronden därpå föll hemmahoppet Kristian Stålne offer för ett angrepp efter ha lett med pjäs större delen av partiet. Men i rond 8 var det stopp. Mikael Källgren vann över Malmstig och gick tillsammans med Jonsson upp i delad ledning inför slutronden.

■ Den utlovade artikeln av Jesper Hall om juniorturneringen i Oakham måste av utrymmesskäl vänta till nästa nummer – hav tålamod!

Genom en snabbremi säkrade de båda en delad seger med Jonsson som mästare efter särskiljning. Malmstig hade chansen att ansluta – och vinna i kraft av klart bättre kvalitetspoäng – men fick snarast vara glad för remi mot regerande kadettmästaren Martin Nilsson, Kristanstads SK.

Resultat: 1) Mikael Jonsson, SK Rockaden, Stockholm 7 (av 9), 2) Mikael Källgren, Hässelby SK 7, 3) Erik Malmstig, SK Rockaden, Umeå 6½, 4) Kristian Stålne, Växjö SK 6½, 5) Joakim Nyander, Schack 08 6½, 6) Martin Nilsson, Kristianstads SK 6, 7) Johan Upmark, SK Rockaden, Stockholm 6, 8) Yashar Ghayor, Schack 08 6, 9) Adam Birgivi, SK Rockaden, Stockholm (54 deltagare).

Längr ner i startfältet bör man uppmärksamma 82-an Philip Landgren, Växjö SK som gjorde en verkligt strong insats och landade på 4 poäng efter som regel hård kamp mot starkare motstånd. Här är det klart att Smålandsklubben har en påläggskalv: +81 i ranking var mest i i tävlingen.

Mikael Källgren är kvalificerad till JSM-gruppen sedan fjolårets juniorkval. Liksom förra året löper Erik Malmstig risk att hamna utanför på den högst diskutabla regeltolkning, som säger att redan kvalificerade spelare kan "ta bort" de platser som står på spel genom att placera sig i topp (jfr referatet från seniorklassen).

Låt oss hoppas att REDO bestämmer sig för att tolka reglerna så att den reservplats som uppstår efter Mikael Jonsson – som fått plats i SM-gruppen – ska gå till Malmstig!

Som avslutning ett vinstparti av den nye svenske mästaren:

SICILIANSKT PARTI (B 39)

Mikael Jonsson SK Rockaden, Stockholm — **Robert Andersson** Halmstads SS

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 g6 5. c4 Lg7 6. Le3 Sf6 7. Sc3 Sg4 8. Dxg4 Sxd4 9. Dd1 Se6 10. Le2 0–0 11. 0–0 d6 12. Dd2 b6 13. Sd5 Sc5 14. f3 Lb7 15. Tac1 e6 16. Sc3 Lc6 17. Tfd1 Sb7 18. Lg5 f6 19. Lf4 Tf7 20. Sb5 Lf8 21. b4 a6 22. Sc3 b5 23. Le3 De8 24. Ld3 Sd8 25. De2 Tb7 26. Tb1 Sf7 27. a4 Tab8 28. axb5 axb5 29. cxb5 Ld7 30. b6 Se5 31. La6 Txb6 32. Lxb6 Txb6 33. b5 uppgivet.

Mats Eriksson

Öppna norska

Daniel Ronneland, AK-77 spelade för Sverige i öppna norska juniormästerskapet. Tävlingen vanns av John Naylor, England 7 före Lukasz Dworakowski, Polen, Piotr Bartosik, Polen, Riiho Liiva, Estland, Antti Niemelä, Finland, Patrick Stenner, Tyskland, Erik Parr, Norge, Lars Borbjerggaard, Danmark och Hans K Harestad, Norge samtliga 6. Ronneland tog 4 poäng.

Anders Bäcklund, SS Manhem deltog på egen inbjudan och erövrade 4½ poäng. 42 spelare deltog.

Flicklandslagsläger

Efter gästspel på en del andra håll stod Leonardsbergs kustgård utanför Norrköping åter som värd för vårens flickläger den 22–24 maj. 12 flickor, företrädesvis från Mellansverige, deltog och tränades av Richard Wessman och Mats Eriksson.

En lägerturnering spelades givetvis i var och en av de två grupperna. I A-gruppen tog Viktoria Johansson, Ingela Eriksson och Nina Kiema alla 4 poäng medan Sara Granath och Terese Andersson erövrade 3½ i B-gruppen.

Den kvalitetsmässiga framryckningen på flicksidan fortsätter. Hur långt det räcker vid oktober månads fyrnationslandskamp mot Danmark, Norge och Tyskland står dock skrivet i stjärnorna. Det evenemanget ska för resten äga rum i Sverige. Arrangör är ännu inte utsedd.

Internationella mästerskap

Christin Andersson spelar för Sverige i Flick-EM i Hradec Králové, Tjeckoslovakien. Rapport följer i nästa nummer!

I början av juli spelas VM i åldersgrupperna 10 till 18 år i Duisburg, Tyskland. Officiella svenska representanter är **Patrik Lyrberg** i pojkar-16, **Maria Lindskog** i flickor-16, **Jonas Barkhagen** i pojkar-18 och **Ingela Erikson** i flickor-18. På egen bekostnad deltar **Thomas Proschinger** i pojkar-14, **Anna Eriksson** i flickor-14 och **Emanuel Berg** i pojkar-12.

I augusti spelas Junior-EM i Sas van Gent, Holland. Svensk representant är **Jonas Barkhagen**.

Kadett- och Barn-VM spelas i Rimavská Soboté, Tjeckoslovakien. Sverige deltar med **Patrik Lyrberg** och **Cecilia Stesser** i 16-årsklasserna. **Pontus Carlsson** deltar på egen bekostnad i pojkar-10.

Sist men inte minst är det i oktober dags för Junior-VM, än en gång på fjärran kontinent. Till Argentina reser **Christian Jepson** och **Viktoria Johansson** för att försvara de svenska färgerna.

Kommande turneringar

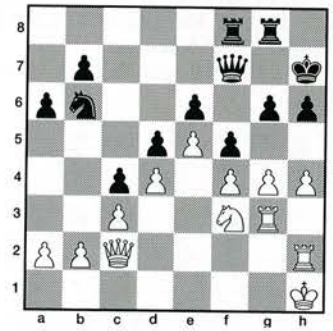
Den 8–15 augusti spelas en internationell turnering i Stockerau, Österrike. Tävlingen är öppen och samlade förra året 184 spelare från 13 länder med IM Konstantin Sakajev, Sovjet som vinnare. Spelare med elo över 2200 slipper startavgift och de tio först anmälda med elo över 2300 får kost och logi under turneringen. Information: Franz Klinger, tel (43) 02267/2267.

Den andra "Abihome Open" spelas i Brysel den 30 oktober – 1 november. Det rör sig om elva ronder snabbschack och alla spelare med elo över 2200 får kost och logi. Information: Benny Åsman, tel (32) 02/512 48 43.

Matt i 5 drag

Hur det går till att sätta matt visade Christian Grandsjö, Helsingborgs ASK i en juniormatch mot HG-Schack under den gångna säsongen. Den här ställningen uppkom:

Wilhelm Persson

Christian Grandsjö

Svart anar ingen fara utan spelar:

35. – fxg4?

Det följde:

36. Sg5†! hxg5 37. hxg5† Kg7 38. Th7†!! Kxh7 39. Dh2† uppgivet.

Erik Hedman tvåa i österled

På samma poäng som ettan slutade Erik Hedman, SK Rockaden i januari tvåa i det öppna estniska mästerskapet för juniorer före bl a Peter Bergström, Solna som också gjorde bra ifrån sig. Här är ett parti:

NIMZOINDISKT FÖRSVAR (E 42)

Erik Hedman — **L Luks**

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. e3 c5 5. Se2 b6?! 6. a3 Lxc3† 7. Sxc3 Lb7 8. d5 d6 9. Le2 0–0 10. e4 e5?! 11. g4 Kh8 12. Le3 Sg8 13. h4 g6 14. g5 f5 15. h5 f4 16. hxg6 h6 17. gxh6 Tf6 18. h7 Txg6 19. hxg8D†† Kxg8 20. Ld2 Dg5 21. Lf3 Sd7 22. Ke2 Sf6 23. Dg1 Kf7 24. Dxg5 Txg5 25. Sb5 Ke7 26. b4 a6 27. Sc7 Tc8 28. Se6 Tgg8 29. bxc5 dxc5 30. Lxf4 exf4 31. e5 Th8 32. Txh8 Txh8 33. exf6† Kxf6 34. Tb1 Te8 35. Txb6 Lc8 36. Kd3 Lxe6 37. Txe6† Txe6 38. dxe6 Kxe6 39. Ke4 uppgivet.

SKOLLAG-SM

Skollag-SM har passerat semifinalsteget med skiftande deltagarantal på de olika orterna. I Norrlandsregionen deltog bara två lag i gymnasie- och lågstadieklasserna och fyra i de båda andra. Egentligen var det bara i de syd- och västsvenska regionerna som uppslutningen var så bra som man skulle vilja.

Det aktualiserar än en gång frågan om semifinalernas vara eller icke vara. En enkät under säsongen gav ett 50-tal svar med en knapp majoritet för ett bibehållande, men förutsättningen bör ju vara att semifinalerna blir riktiga schacktävlingar.

Här är finallagen i de olika klasserna:

Lågstadiet: Kungsladugårdsskolan, Göteborg, Slestadsskolan, Linköping, Stureby skola, Stockholm, Lunds skola, Forsa.

Mellanstadiet: Bollebygdsskolan, Bollebygd, Skiljeboskolan, Västerås, Stureby skola, Stockholm, Mo skola, Söderhamn.

Högstadiet: Burårsskolan, Göteborg, Paulinska skolan, Strängnäs, Hagaskolan, Västerås, Sörberge skola, Timrå.

Gymnasiet: Pildammsskolan, Malmö, Rudbeckianska skolan, Västerås, Wenströmska skolan, Västerås, Timrå gymnasium, Timrå.

Finalen spelas i Västerås den 30–31 maj och är alltså avgjord när du läser detta.

Samma klubbar dominerar
JUNIORALLSVENSKAN

■ Kvalen till Juniorallsvenskan 1992 är färdigspelade och det är slående hur samma lag återkommer i finalerna år efter år . Man kunde ju vänta sig att omsättningen skulle vara större än i t ex Elitserien eftersom juniorkullar blir överåriga och nya tar vid. Så fungerar det inte – fem av årets sex finallag fanns med också i fjol.

■ SYD

Som vanligt avgjordes sydregionen i form av Sydsvenska Juniorserien som arrangeras av Skånes SF. Fjolårsfinalisterna lyckades försvara sin plats efter 2–2 i slutrondens avgörande match mot Kristianstads SK.

Resultatet redovisades i TfS nr 3, sid 121.

■ VÄST

Åtta lag ställde upp till spel i Göteborg, nytt rekord för regionen. Tävlingen spelades i form av två kval- och två finalgrupper. I finalgruppen kunde svenska mästarna Manhem vinna ganska ohotade:

1) SS Manhem 10½, 2) Majornas SS 5½, 3) Eksjö SK 5½, 4) AK-77 2½.

■ ÖST

Fyra lag var med i östregionen, där Uppsala var kvalort. Trots förlust mot Linköping kunde arrangörsklubbens förstalag vinna och gå till sin första SM-final:

1) Upsala ASS 8½, 2) Linköpings ASS 8, 3) Schack 08 6, 4) Upsala ASS II 21½.

■ STOCKHOLM

Här räknas distriktets juniorlag-DM som kvaltävling och i den s k elitserien deltog i år sju lag (sex bord). Åt storfavoriterna Rockaden var inget att göra och vi får väl se om de säkert revanschhungriga rockadarna tar tillbaka "sin" SM-titel. Favoritskapet har man:

1) SK Rockaden 12 (30), 2) Bollmora SK 8 (21½), 3) Solna SS 7 (17), 4) SK Rockaden 76 6 (18), 5) SK Passanten 5 (16½), 6) Täby SK 2 (12), 7) Hässelby SK 2 (11).

■ MELLAN

Nio lag, samtliga från Mälardalen, deltog i mellansvenska regionen i Örebro. För sjätte året av sex möjliga gick Västerås ÖSK till final och det med klar marginal:

1) Västerås ÖSK 21, 2) Örebro SS 15½, 3) Strängnäs SS 15½, 4) Västerås SA 13½, 5) Västerås ÖSK II 12½, 6) Ervalla SS 12, 7) KH-Alliansen 10½, 8) Strängnäs SS II 9½, 9) Västerås ÖSK III 4.

■ NORD

Bara tre lag deltog när Rockaden, Umeå arrangerade. Hemmalaget spelade 2–2 mot Bergeforsens SK och tog finalplatsen på bättre resultat mot Rockaden, Sundsvall:

1) SK Rockaden, Umeå 6, 2) Bergeforsens SK 5, 3) SK Rockaden, Sundsvall 1.

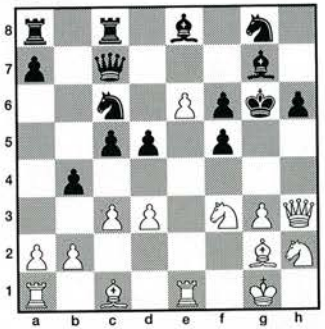
Ett parti från denna tävling:

KUNGSINDISKT I FÖRHAND (A 08)

Erik Malmstig	**Ulrik Schmidt**
SK Rockaden, Umeå	Bergeforsens SK

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. d3 Sc6 4. g3 d5 5. Sbd2 g6 6. Lg2 Lg7 7. 0–0 Sf6 8. Te1 0–0 9. h4 h6 10. Sh2 Dc7 11. f4 Kh7 12. e5 Sg8 13. h5 Ld7 14. c3 Tfc8 15. Dg4 b5 16. Sdf3 b4 17. Dh3 f6 18. hxg6† Kxg6 19. f5†! Kf7

En tjusig mattbild uppstår efter 19. – exf5 20. e6 Le8…

… och nu 21.Dxf5†!! Kxf5 22. Sh4† matt!

20. exf6 Kxf6 21. fxe6 Le8 22. Sh4 uppgivet.

Kadettallsvenskan

Liksom i Juniorallsvenskan är omsättningen på finallag liten. Precis som förra året tog SK Rockaden inte mindre än tre av de sex finalplatserna. Kvalet spelades på två orter med totalt 23 lag.

■ FALKENBERG

SK Rockaden hade valt att sända förstalaget till Halland, och med Patrik Lyrberg i topp och medelranking på 2052 vann stockholmarna klart. Tvåan, fjolårsmästarna Manhem, sattes på plats med 4½–1½ i en ganska spännande match. Avstånden i sluttabellen är rätt stora och mer rafflande än så här var det dess värre inte:

1) SK Rockaden 33, 2) SS Manhem 29, 3) Limhamns SK 24, 4) SS Manhem II 17, 5) Limhamns SK II 15½, 6) Lundby SS 15½, 7) Falkenbergs SK 15, 8) Majornas SS 12, SK Vi-Mo, Falkenberg 10½.

■ STOCKHOLM

På hemmaplan var Rockadendominansen närmast total med fyra lag bland de fem främsta. Kan det verkligen **bara** bero på att Stockholmsklubben obestridligen är mycket stark? Notabelt är att Rockaden IV knep en finalplats före den egna trean:

1) SK Rockaden II 35, 2) SK Rockaden IV 27½, 3) Västerås ÖSK 27½, 4) SK Rockaden III 25, 5) SK Rockaden VI 23, 6) Linköpings ASS 21½, 7) Wasa SK 20½, 8) Kristallens SK 20, 9) SK Rockaden flick 19, 10) Vallentuna SK 18, 11) Västerås ÖSK II 17, 12) Fagersta SS 14½, 13) SK Rockaden VII 14, 14) Kristallens SK II 11½.

Mats Eriksson

Många med i Masken

91 spelade deltog i den traditionella ungdomsturneringen Masken i Malmö, som spelades den 14 mars. I A-gruppen blev det mycket jämnt i toppen med åtta man inom en halv poängs marginal, i B-gruppen var däremot Ystadpågen Martin Persson suverän med sju vinster av sju möjliga. Resultat:

Grupp A: 1) Ingemar Lind, SS Springaren, Kävlinge 5½ (av 7), 2) Kristian Glans, Eslövs SK 5½, 3) Nils Gustav Persson, Limhamns SK 5½, 4) Joel Eklund, En Passant, Svedala 5, 5) Edward Hamilton, Limhamns SK 5, 6) Malin Strindheim, Kirsebergs SK 5, 7) Roger Nilsson, Lunds ASK 5, 8) Johan Andrén, Limhamns SK 5 (39 delt).

Grupp B: 1) Martin Persson, Ystads SS 7 (av 7!), 2) Carl Johan Folkesson, Solhedens SK, Trelleborg 5½, 3) Dannie Winther, Eslövs SK 5½, 4) Tomas Hofmann, Eslövs SK 5, 5) Leo Mulinari, Lunds ASK 5, 6) Ola Frohm, Limhamns SK 5, 7) Shai Mulinari, Lunds ASK 5 (52 delt).

Ungdomsschack i Östergötland

De populära knatte- och ungdomscuperna spelades under tre lördagar med 7 ronder per dag. 100–120 spelare deltog i varje omgång. Den som segrade sammanlagt i varje klass blev distriktsmästare. Resultat:

Knatte 2 (f -82 och senare): 1) Olle Vikmång, Schack 08 18, 2) Per Erlandsson, Linköpings ASS 18, 3) Joakim Nordin, Linköpings ASS 15, 4) Sara Wilander, Linköpings ASS 15, 5) Joel Hermansson, Linköpings ASS 14.

Knatte 1: (f -79 och senare): 1) Pontus Carlsson (-82, dispens), Linköpings ASS 18, 2) Anna Eriksson, Linköpings ASS 17, 3) Mikael Pettersson, Finspångs SK 16, 4) Johan Stensson, Motala SS 15½, 5) Toumaj Ahmadi, Linköpings ASS 15½.

Ungdom (f -75 och senare): 1) Per Wikström, Finspångs ASK 18, 2) Nils Vikmång, Schack 08 15½, 3) Anders Danielsson, Linköpings ASS 15½, 4) Tomas Lövgren, Kolmårdens SK 13½, 5) Niklas Eriksson, Kolmårdens SK 13½.

❑ DM: De äldre klasserna samlade tyvärr bara ett tiotal deltagare i varje klass. Resultat:

Juniorer: 1) Fredrik Stensson, Motala SS 6 (av 7, lottning!), 2) Jimmy Friebe, Linköpings ASS 6, 3) Kristian Friebe, Linköpings ASS 5.

Seniorer: 1) Per Vernersson, Schack 08 6, 2) Per Wikström, Finspångs SK 5, 3) Lars Andersson, SS Allians 4½.

❑ LASS Open: Lördagen den 9 maj arrangerade Linköpings ASS en 7 ronders snabbschackturnering med 32 deltagare. Tävlingen kan förhoppningsvis bli årligen återkommande. Resultat:

1) Per Vernersson, Schack 08 6, 2) Håkan Greiff, Rödeby SK 5½, 3) Tony Herrström, Linköpings ASS 5½, 4) Johan Ingbrant, Schack 08 5½.

TREDJE IM-INTECKNINGEN
för Patrik Lyrberg (15!) och Bengt Svensson

■ Vad vore Sverige utan Norge? Mängder av svenska spelare har erövrat titelinteckningar av olika slag i norska turneringar. I vår redovisades inte mindre än tre IM-resultat, av Patrik Lyrberg, Bengt Svensson och Johan Hultin.

För Lyrberg och Svensson var det det tredje och sista inteckningen, vilket innebär att Sverige har fått två nya internationella mästare. Det tycks dock råda viss tveksamhet beträffande Svenssons andra norm.

Norge är inte bara Gausdal, om nu någon trodde det. Under påskhelgen arrangerades en stor schackfestival i Oslo, som förutom landskamp mellan Norge och Litauen (hemmalaget vann en meriterande seger med 10½–9½) omfattade bl a både en stormästarturnering (kategori IX) och en IM-turnering (kategori IV).

I den förstnämnda hoppade Ferdinand Hellers in med kort varsel. Det utföll inte så bra – 50 procent och endast ett vinstparti var han ingalunda nöjd med. Litauen lade beslag på de tre främsta platserna:

Vidmantas Malisauškas 7/9 (GM-norm), Eduardas Rosentalis 6½, Aloysas Kveinys 5½, Einar Gausel, Norge 5, Alon Greenfeld, Israel och Ferdinand Hellers, Sverige 4½, Jonathan Tisdall, Norge 4, Rune Djurhuus, Norge 3, Atle Grønn, Norge och Erik Fossan, Norge 2½.

IM-turneringen såg den unge dansken Nikolaj Borge som säker segrare med 7/9 samt en behagligt omväxlande resultatrad med enbart ettor och halvor. Bengt Svensson – också obesegrad – och Johan Hultin delade andraplatsen med vardera 6 poäng. Efter sig i tabellen hade de tre bl a IM: Ivar Bern, Norge 5½ , Algimantas Butnoris, Litauen 5, Øystein Dannevig, Norge 4½, Svein Johannessen, Norge och Richard Bjerke, Norge 4, Jøran Jansson, Norge 2 och Bruce Diesen, Norge 1.

Bengt Svensson, 31, är en av de ganska få svenskar som kan skryta med att ha tagit en IM-inteckning på hemmaplan. Det skedde i turneringen i Göteborg för tre år sedan och var hans – och Västsveriges! – första.

Johan Hultin, 20, säkrade liksom Svensson normen genom att remisera i de båda sista ronderna. Hultin stod efter fyra ronder på 50 procent så spurten med 4/5 förtjänar beröm.

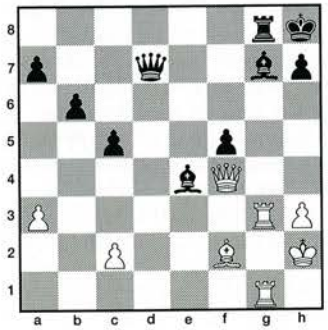
I Arnold Cup i Gausdal vid månadsskiftet april – maj igenkändes fem stormästare och ett dussin IM bland de 40 deltagarna. Men – då nästan halva turneringen avverkats ledde 15-årige Patrik Lyrberg ensam med 3½/4!

I fjärde ronden vann Patrik det här partiet mot Andrej Charlov, som ett par veckor senare stod som bäste poängplockare i Haninge:

SICILIANSKT PARTI (B 25)

Patrik Lyrberg Sverige — **Andrej Charlov** Ryssland

1. e4 c5 2. Sc3 Sc6 3. g3 g6 4. Lg2 Lg7 5. d3 d6 6. f4 e6 7. Sf3 Sge7 8. 0–0 0–0 9. Le3 Tb8 10. Dd2 Sd4 11. Lf2 Sxf3† 12. Lxf3 Sc6 13. Lg2 Da5 14. a3 Ld7 15. g4 Sd4 16. f5!? exf5 17. gxf5 gxf5 18. Lg3 fxe4 19. Lxe4 Sb5 20. b4! Dd8 21. Sxb5 Lxb5 22. bxc5 dxc5 23. Tab1 Dd4† 24. Kh1 Tbe8 25. Lf2 Dd7 26. Tg1 f6 27. Dh6 Txe4 28. dxe4 Lc6 29. Tbe1 Te8 30. Df4 b6 31. Tg3 f5 32. h3 Kh8 33. Kh2 Lxe4 34. Teg1 Tg8 (?)

35. Txg7! Dxg7 (35. – Txg7 38. Db8†) **36. Txg7 Kxg7 37. Lg3 h6 38. Dc7† Kg6 39. Dxa7 Kh5 40. Df7† Tg6 41. c3 b5 42. De8 uppgivet.**

Fortsättningen blev tyngre med förluster mot bl a stormästarna Adianto och Jansa men 5½ poäng räckte för att Patrik skulle göra sitt tredje IM-resultat. Det första noterade han i Ungern för två år sedan. För ett par månader sedan kom det andra, också det i Ungern, där Patrik vann en kategori III-turnering med utmärkta 9½/11.

Patrik Lyrberg studerar vid Danmarks motsvarighet till schackgymnasiet, där han har ett år kvar. Med anledning härav kanske vi vågar påstå att Sveriges yngste IM är ett slags samnordisk produkt! Säkert är i varje fall att hans prestation i Gausdal kommer att ge internationellt eko.

Från turneringen i övrigt uppmärksammar vi att Andrej Charlov blev ensam segrare med bl a en GM-norm som belöning. De tre första platserna belades av spelare som for direkt till Haninge.

Resultat: 1) Andrej Charlov, Ryssland 7 (av 9), 2) Thomas Ernst, Sverige 6½, 3) Sergej Tivjakov, Ryssland 6½, 4) Vlastimil Jansa, Tjeckoslovakien 6½, 5) Paul Motwani, Skottland 6, 6) Utut Adianto, Indonesien 5½, 7) Patrik Lyrberg, Sverige 5½, 8) Einar Gausel, Norge 5½, 9) Edhi Handoko, Indonesien 5½, 10) John Emms, England 5½, 11) Christopher Ward, England 5½, 12) Heikki Westerinen, Finland 5½ ... 34) Simon Silseth, Sverige 3½, 38) Per Johansson, Sverige 2½.

Före Arnold Cup spelades det öppna norska mästerskapet i Gausdal med 82 startande. Rune Djurhuus och Einar Gausel delade segern med 8/9. Flera svenskar deltog med följande resultat:

14) Gunnar Hjorth 5½, 15) Anders Kling 5½, 21) Daniel Lundqvist 5½, 28) Bo Berg 5, 37) Carl-Olof Stål 4½, 40) Lars Sandin 4½, 41) Leif Lundqvist 4½, 43) Bengt Eliasson 4½, 44) Emanuel Berg 4½, 55) Åke Tapper 4, 65) Peter Enblom 3½, 72) Johan Lundqvist 3.

CARSTEN HØI VANN DANSKA MÄSTERSKAPET

■ IM Carsten Høi vann årets danska mästerskap som traditionsenligt spelades under påsken. Titelförsvararen Erling Mortensen slutade sist och vinnaren hade bara plus 2 i en rekordjämn turnering med samtliga tio deltagare inom en marginal av två poäng.

Tävlingen, som avgjordes i Aarhus, bjöd på många spännande och kampfyllda partier. Till detta bidrog i varje fall delvis det faktum att antalet deltagare hade skurits ner från 12 till 10. Det innebar bl a att spelarna fick

en fridag mitt i turneringen och att ronderna i motsats till tidigare startade vid en vettig tidpunkt, dvs kl 14. Ett fast avtal med Scandickedjan har också äntligen säkrat kost och logi för landslagsklassen.

Bent Larsen och Curt Hansen deltog inte. Larsen har, geografiskt sett, för långt hem från Argentina och Hansen har, rankingmässigt sett, för långt "ner". Annars fanns så gott som hela toppen på plats med stormästaren Lars Bo Hansen som knapp favorit före åtta IM.

Jens Kristiansen startade bäst och sedan turades Lars Bo Hansen och Henrik Danielsen om att "dra". Eftersom det undantagslöst

■ Jeroen Piket, 22, vann årets holländska mästerskap med 8/11 före Gennadi Sosonko och John van der Wiel 6½, Roberto Cifuentes Parada (tidigare Chile) och Paul van der Sterren 6.

innebar katastrof att ligga i ledningen var det mycket klokt av Carsten Høi att inte gå upp i topp förrän efter sista ronden, då både Kristiansen, Hansen och Danielsen förlorade.

Här ett bra parti av årets Danmarksmästare:

KUNGSINDISKT FÖRSVAR (E 97)

Jens Kristiansen — **Carsten Høi**

1. c4 g6 2. d4 Lg7 3. Sc3 d6 4. e4 Sf6 5. Sf3 0–0 6. Le2 e5 7. 0–0 Sc6 8. d5 Se7 9. Sd2 a5 10. b3 Sd7 11. La3 Sc5 12. b4 axb4 13. Lxb4 Ld7 14. a4 Sc8 15. a5 f5 16. Dc2 Lh6 17. Tfb1 Tb8 18. Lxc5 dxc5 19. a6 b6 20. Sf3 Lg7 21. Ld3 Sd6 22. De2 De7 23. Sd2 Lh6 24. Sf1 Ta8 25. f3 Kh8 26. Ta2 Tg8 27. exf5 gxf5 28. Te1 Lg7 29. Sb5 Lxb5 30. cxb5 Df7 31. Lc4 e4 32. fxe4 fxe4 33. Se3 Ld4 34. Kh1 Df4 35. Lb3 Tgf8 36. g3 Df3† 37. Dxf3 Txf3 38. Tae2 Sxb5 39. Lc4 Sd6 40. Lb3 Txa6 41. uppgivet.

Resultat: Carsten Høi 5½ (av 9), Lars Bo Hansen, Karsten Rasmussen och Klaus Berg 5, Jens Kristiansen och Henrik Danielsen 4½, Peter Heine Nielsen, Lars Schandorff och Sune Berg Hansen 4, Erling Mortensen 3½.

De två främsta kvalificerade sig för OS-laget. I detta kommer inte Bent Larsen och Curt Hansen att ställa upp.

Totalt mer än 500 spelare deltog i årets DM. Kandidatklassen vanns av unge Jacob Aagaard, som får spela i elitgruppen nästa år.

Danska schackjournalister utsåg Curt Hansens vinst mot Lubomir Ftáčnik i Groningen till "Årets parti". Det var andra året i rad som ett av Hansens partier erhöll denna utmärkelse.

En dansk domarförening bildades. Den ska bl a verka för att öka respekten för domare och turneringsledare samt förbättra kårens villkor. Man vill även genomföra en enhetlig bedömning av olika förseelser och se till att FIDE:s regler översätts till danska.

Svend Novrup

■ Fjolårets SM-trea Lars Degerman hade aldrig deltagit i en internationell Bergerturnering då han i april for till Tammerfors och Opybank International. Hur det gick? Jodå, sämre debut har man hört talas om...

Degerman tvåa i Tammerfors

Finlands Schackförbund har knutit kontakt med affärsbanken Opybank som i fem år sponsrar en återkommande turnering. Nyfiken som jag är undrar jag var alla Schackakademins initiativ har tagit vägen...

Årets upplaga var den tredje i ordningen och tyvärr något präglad av den ekonomiska lågkonjunkturen. Arrangemangen var inte lika påkostade som tidigare, vilket i första hand märktes på deltagarförteckningen.

Men jag ska inte klaga. Inkvartering i dubbelrum på ett bra hotell med minibar, TV, sauna samt lite fickpengar är allt man kan begära (som en medioker IM).

Jag delade rum med Jevgenij Solozjenkin från St Petersburg. En timid kille men som de flesta ryssar en stor kämpe vid brädet. Han slog knock på oss övriga genom att inleda med fyra raka vinster.

Turneringsprogrammet var stenhårt med nio ronder på sex dagar. Det inbjuder till vänskapsremier för att hushålla med krafterna. Sådana förekom inte här – jag vill ge en eloge till samtliga spelare som kämpade föredömligt i såväl med- som motgång. Själv hade jag i genomsnitt 40,5 drag per parti. Fast det här, från femte ronden, var lite kortare:

SKOTSKT PARTI (C 45)

Lars Degerman — **Jevgenij Solozjenkin**
Sverige — Ryssland

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. d4 exd4 4. Sxd4 Lc5 5. Le3 Df6 6. c3 Sge7 7. Lc4 Se5 8. Le2 Dg6 9. 0–0 d6

ECO anger 9. – d5 10. Lf4 Dxe4 och svart får så småningom fördel. Ehlvests nyhet 10. Lh5, introducerad i ett parti mot Beljavskij, har medfört att svartspelarna nu provar nya idéer.

10. f3 Ld7

Karpov spelade 10. – 0–0 mot Illescas i Linares.

11. Sd2 h5 12. S2b3 Lb6 13. a4 a6 14. Dd2 0–0–0 15. a5 La7 16. Sc2 Lxe3† 17. Sxe3 f5 18. exf5 Sxf5 19. Sxf5 Lxf5 20. Sd4 Ld7?

Svart borde ha försökt byta fler pjäser med 20. – Ld3!, t ex 21. f4 Lxe2 22. Dxe2 Sg4 23. f5 Df6 24. Se6 Tde8 med ömsesidiga chanser.

21. b4 Dh6 22. f4 c6!?

Hotet b4–b5 var påtagligt, och kanske var textdraget inte sämre än andra drag.

23. Lxa6! Tdf8

Andra drag var mindre bra, t ex 23. – bxa6 24. De2 Kb7 25. fxe5 The8 26. Sf3 med idén Df2 +-, eller 23. – c5 24. Le2! cxd4 25. Dxd4 Sc6 26. Db6 följt av a6 +-.

24. Le2 Sg6 25. a6 Sxf4 26. axb7† Kxb7 27. La6† Kc7 28. Da2 Sd5

Inte heller 28. – Dg5 verkar hjälpa, t ex 29. Txf4 Txf4 30. Lb5 Tb8 31. Lxc6 Txd4 32. Da7† Kxc6 33. Ta6† Kd5 34. Dxd4† osv.

29. Txf8 Txf8 30. Lc4 De3† 31. Kh1 Tb8

Eller 31. – Dxc3 32. Da5† Sb6 33. Da7† Kd8 34. Dxb6† Ke7 och alla vits pjäser hänger... Men 35. Da7! räddar allt, ty 35. – Dxc4 besvaras med 36. Te1†.

32. Lxd5 cxd5 33. Dxd5 Tb7 34. Dc4† Kb8 35. b5! Tc7 36. Dd5 uppgivet.

Inför mitt parti mot Rytsjagov i ronden därpå hade jag problem med att välja spelöppning. Jag visade Rolf Martens' "gå på"-variant i Sicilianskt för Solozjenkin, som ärligt svarade:

– Det måste vara mycket dåligt att föra damen i spel så tidigt. Jag råder dig allvarligt att inte spela på det sättet...

Sagt och gjort, det fick bli de "vanliga" svängarna.

För att lyckas i en turnering krävs förutom bra spel också en gnutta "tur". Följande dansnummer på slak lina får illustrera:

SICILIANSKT PARTI (B 88)

Michail Rytsjagov — **Lars Degerman**
Estland — Sverige

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 d6 6. Lc4 e6 7. Le3 a6 8. Lb3 Dc7 9. f4 Sa5 10. f5 Sc4

Jag är barnsligt förtjust i springarmanövern a5–c4 i denna uppställning. Nu har vit ett sunt alternativ till textdraget i 11. Lg5.

11. fxe6!?

Kaxigt spelat och ett förmodligen korrekt pjäsoffer. Jag gillade inte 11. – fxe6 12. Lg5 Le7 13. Df3 så det återstod att ta upp den kastade handsken.

11. – Sxe3 12. exf7† Kd8 13. De2 Seg4 14. 0–0–0 Se5 15. h3

Med facit i hand är det logiskt att föreslå Sf3 i något läge för att byta bort hjälten på e5.

15. – Ld7 16. Thf1 Da5 17. g4 h6 18. Se6† Lxe6 19. Lxe6 Ke7 (!)

Det känns som om svart börjar få ordning på torpet. Kungen står häpnadsväckande säkert på e7.

20. Lb3 Tc8 21. Dd2 Dc5 22. Tf5 (?) g6 23. Tf4 Lg7 24. Tdf1 b5?

Jag såg vits kombination men missade en poäng i 28:e draget. Både 24. – Sed7 och 24. – Sfd7 verkar konsolidera svarts ställning.

25. Txf6! Lxf6 26. Sd5† Kxf7 27. Sxf6 Ke7

Min ursprungliga plan var 27. – Kg7 följt av 28. – Tf8, men 28. Sd7! sätter en del käppar i hjulet.

28. Dd5

Det verkar minst sagt ologiskt att byta dam. Rytsjagov påstod efter partiet att svart annars klarar sig bra efter en kungsmarsch till b7/a7.

28. – Dxd5 29. Sxd5† Ke8 30. Tf6 Td8 31. Te6† Kf8 32. Sf4 Kg7

Med idén 33. Te7† Kf6 34. Sd5† Kg5.

33. h4 Thf8 34. Te7† Kh8 35. Se6 Td7!

Utropstecknet borde kanske ha placerats efter 33:e draget. Efter tornbyte blir svarts fördel uppenbar.

36. Txd7 Tf1† 37. Kd2 Sxd7 38. g5 hxg5 39. Sxg5 Se5 40. Ke3 a5

Här avbröts partiet. Vit hade förseglat **41. a3** men gav upp utan fortsatt spel. Svart vinner genom att hämta h- eller b-bonden.

Slutställning: 1) Jevgenij Solozjenkin, Ryssland 7½ (av 9), 2) Lars Degerman, Sverige 6½, 3) Jouni Yrjölä, Finland 5½, 4) Aleksander Veingold, Estland 5½, 5) Michail Rytsjagov, Estland 5½, 6) Veijo Mäki, Finland 4, 7) Marko Manninen, Finland 3, 8) Antti Pyhälä, Finland 3, 9) Yrjö Rantanen, Finland 2½, 10) Antti Nokso-Koivisto, Finland 2.

Lars Degerman

Studier

Originalstudier till: A Hildebrand
Gröna gatan 31 B III, 754 36 Uppsala.

KOMPONISTPORTRÄTT (12):

Christer Jonsson, Stockholm

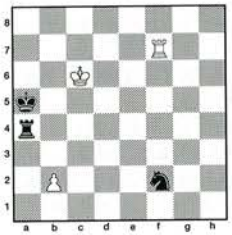
❑ Under årens lopp har jag fått tillfälle att porträttera så gott som samtliga svenska studieförfattare. Den ende som hittills har saknats i galleriet är Christer Jonsson – en av våra mångsidigaste och framgångsrikaste komponister. Det finns knappast någon genre av ortodoxa eller fantasiproblem som han inte har prövat på och berikat genom sin aldrig sinande fantasi och högdrivna teknik.

Christer, som kommer som tolfte och siste man i "studiekomponistgalleriet", har faktiskt komponerat fler studier än många av de tidigare presenterade. Själv uppger han en produktion av cirka 50 studier. Antalsmässigt överträffas han alltså bara av E Holm, Axel Åkerblom, H Källström och skrivaren av dessa rader samt ligger ungefär jämsides med Axel Ericsson och möjligen Allan Werle.

Men det är givetvis inte bara kvantitet utan i första hand kvalitet som gäller. Vi presenterar här åtta verk, som samtliga bjuder på intressant spel och estetisk gestaltning.

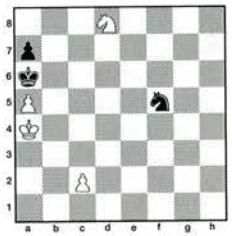
ÅTTA STUDIER AV CHRISTER JONSSON

2627. TfS 1964, 3 pl
5:e Studie-SM 1963–65

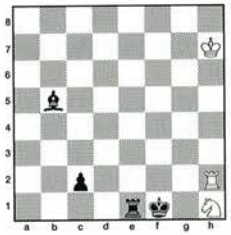
Vinst

2628. Springaren 1989
Spec HO Hildebrands JT

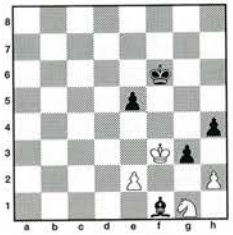
Vinst

2629. TfS 1978, 3 HO
Tills med K Runquist

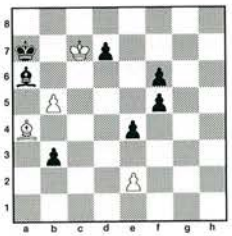
Remi

2630. TfS 1968
3 HO

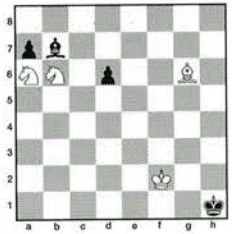
Remi

2631. Postsjakk 1965
1 pris

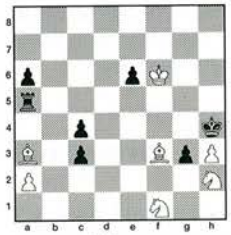
Vinst

2632. TfS 1973
1 pris

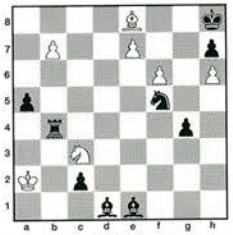
Vinst

2633. Sinfonie Scachistiche 1968, 2 pris

Vinst

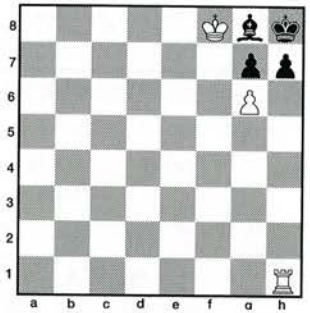
2634. TfS 1968
2 pris

Vinst

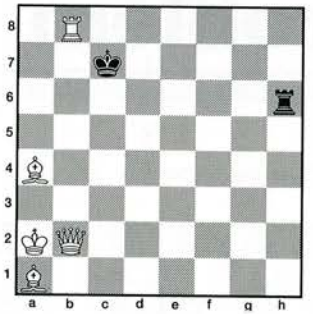
Lösningar på sidan 236

Paul Morphy 1856

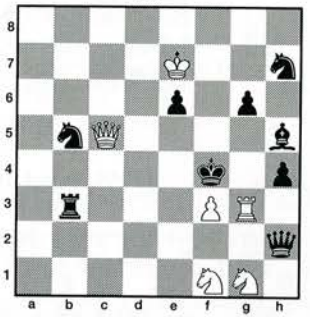
Matt i 2 drag

V Moikin 1973

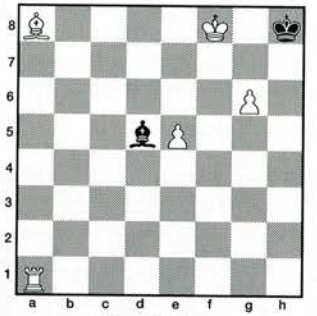
Matt i 2 drag

J Knöppel 1960

Matt i 2 drag

G Ernst 1906

Matt i 3 drag

SM I PROBLEMLÖSNING

■ Som ett samarrangemang mellan *Tidskrift för Schack* och Svenska Problemschackklubben med dess tidskrift *Springaren* anordnas nu det första svenska mästerskapet i problemlösning.

Tävlingen genomförs i två etapper (+ eventuell utslagningsomgång vid lika slutpoäng för vinnarna i finalen). Den första etappen omfattar ovanstående fyra problem. Vit börjar i samtliga och sätter matt i angivet dragantal.

I tvådragarna behöver bara vits första drag anges. I tredragaren anges hotvarianten och svarts samtliga försvar mot hotet, liksom vits andra drag som svar på dessa.

Alla som skickat in rätta lösningar till dessa fyra problem deltar i utlottningen av två schackklockor och fem prisböcker samt går dessutom vidare till etapp 2 (SM-finalen), som kommer att omfatta fler och något svårare problem. Dessa skickas till alla kvalificerade per post i september 1992.

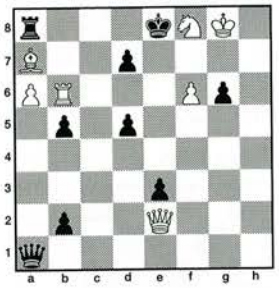
Lösningar till etapp 1 sänds till A Hildebrand, Gröna gatan 31 B, 754 36 Uppsala, **senast den 31 augusti 1992.**

Var med och prova ditt schackliga skarpsinne!

Problem

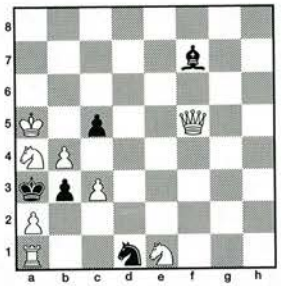
Bidrag och lösningar till Lennart Larsson
Häradsvägen 10 B, S-443 31 Lerum

15053. Anatolij Stepotjkin
Tula

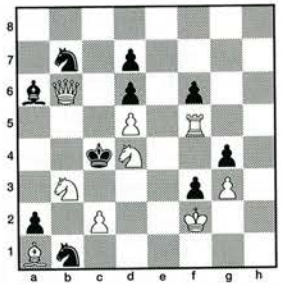
Matt i 2 drag

15054. Michel Olausson
Göteborg

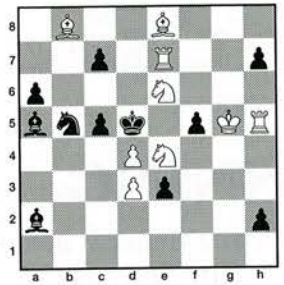
Matt i 2 drag

15055. Leonid Makaronez
Haifa

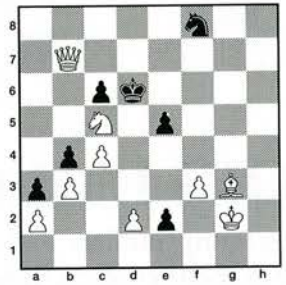
Matt i 2 drag

15056. Lars Larsen
Sönderborg

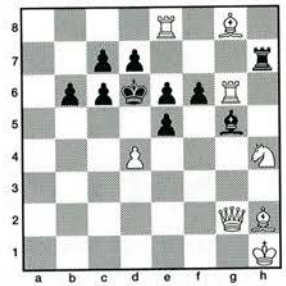
Matt i 3 drag

15057. Ramutis Juozenas
Kaunas

Matt i 3 drag

15058. Bengt Ingre
Mora

Matt i 3 drag

15059. C C S Narayanan (1 pr Northwest Chess 1976). Vit: Kc7 Da7 Ta5 Te4 Le5 Sb8 Se8 Bd3. Svart: Ke6 Dh1 Tf8 Tg6 Bc4 d7 f7. Matt i 2 drag.

15060. Aleksander Galickij (Shahmatny 1897). Vit: Kg1 Dc3 Sc1. Svart: Ke1 Bc2 d2 f4. Matt i 3 drag.

Lösningsfrist 10 augusti.

Problemen 15059–60 har Michel Olausson letat fram och översänt till TfS. Båda uppgifternas lösningar har överraskande och troligen svårfunna förstadrag.

M Olausson tillsätter v Be5 och sv Be6 i trean 15011 (TfS 10/91), vilket tar bort den onödiga varianten 1. – Se6 2. b8D med dualmatterna 3. DxS/De5.

Rudolf Forsberg, Stockholm, känd problem- och studieförfattare, fyllde 75 år den 24 februari. TfS överbringar senkomna men hjärtliga gratulationer!

Lösningar till problemen 15017–15024, TfS 1/92

15017 (Alexandrov). 1. Dd1 (2. Ld7) Lxc6/Td4/Ld4/f6/f5/fxg6 2. Txc6/Te5/Sgf4/Sg7/Td6/Dg4. Förspel: 1. – Lxc6 2. Dxc6. Försök: 1. Dxa3? (2. Dd6) Txa3/Le5 2. Sgf4/Txe5, men 1. – Tb4!. Bilösning 1. Dxa1. Förf korrigerar genom att avlägsna sv Sa3, som alltså tycks sakna funktion. Men håller korrekturet?

15018. Plagiat. Lösning 1. Sc4. Problemet (i spegelbild) är av A Kusowkov (2 pr Probleemblad 1990–91). Påvisat av U Degener och A Alexandrov. Enligt Degener har R Senkus åren 1990–91 offentliggjort minst 20 (!) plagiat i europeiska problemspalter. Uppgifter under Senkus' namn kommer i fortsättningen ej att publiceras i TfS.

15019 (Persson). 1. Lxb4 (2. Dxd4) Lxe5/Lxe3/La1/La7 2. Ld6/Ld2/Lc3/Lc5. Tråkig inledning men fina varianter.

15020 (Fröberg & Jonsson). 1. Dd4 hot 2. dxe6 Sd5 3. e7. 1. – Sxd5 (Lxd5) 2. cxb6 (Lxe6) 3. Lc7 (Lf6, Sc6). 1. – exd5 (Txf6) 2. Sc6 (Lxf6). Försök: 1. cxb6? Sb5! 2. Lxe6 Lxd5!. 1. Lxe6? La4! 2. cxb6 Sxd5!. Klart och logiskt sammanhang mellan försök och lösning. Utmärkt.

15021 (Ingre). 1. Tcc4 hot 2. Tg4 SxT 3. TxS. 1. – Le4 2. Lf2 exf2 3. Se2. 1. – Te4 2. Se2 fxe2 3. Lxf2. Bondehalvlåsning och Grimshaw, jämte reciprok växling mellan vits andra och tredje drag. Bra och kanske originellt.

15022 (Kosjura). 1. Da6 exd4 2. Dxa5 (hot) 3. Dd2. 2. – c1D/Kc1 3. Sf2/Da1, De1. 1. – c1D 2. Le2 Ke1/Kc2 3. Lf2/Dd3. 1. – c1S 2. Sf2 3. Dxa5. 1. – Kc1 2. Dxa5. Förspel: 1. – exd4 2. Dxf4 3. Df1. Vackra varianter.

15023 (Zuk). 1. Tf7. Vilken otrolig komposition (K L).

15024 (Goldschmeding). 1. Dd4 (2. Dg4) e5 2. Se7 Lxe7. 1. – e6 2. Df6 Lxf6. Förspel: 1. – e5/e6 2. Df6/Se7.

Flera svårlösta problem. Bilösningen i 15017 förarglig. Erik Åqvist och Lars Holger Persson uppnår denna gång 200 poäng. Grattis!

Tre nya lösare, Tomas Jensen, Ove Nilsson och Leif Ehrnlund hälsas välkomna! Och de "nygamla" lösarna Kjell Lindahl och Filip Hellström är välkomna tillbaka efter några års paus.

Dom i Tidskrift för Schacks årsturnering för ortodoxa tredragsproblem 1991

Till årsturneringen har influtit 27 problem och korrektioner av 20 författare från åtta länder (vi har räknat OSS som ett land och Litauen som ett annat).

Domararbetet har underlättats av brevkontakter med turneringsledaren om enskilda problem. Manne Persson, Mora har datakontrollerat vissa av problemen.

Under tävlingens gång har tre problem indragits: 14933 Haldorsson (och dito korr Naujoks) för att tidigare ha varit publicerad, 14995 Keller (korr Ingre) på grund av domarjäv och 14996 Larsson på författarens begäran.

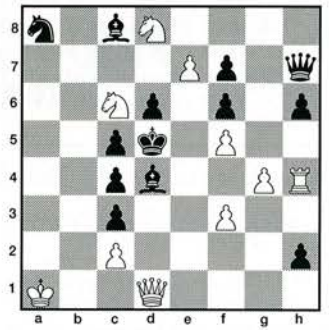
Av återstående problem har ett antal klassats ned på grund av tekniska defekter: 14911 Rohm (v) dual 1. Df1 b2 2. Db5/e4. Dragen 1. – b2 och 1. – d1D är för övrigt inga försvar!

14927 Haldorsson: Dålig konstruktion, Bh2 t ex onödig.

14938 Gamza: Förförelsen 1. f7? håller inte på grund av 1. – Sxc3/c5!.

14946 Pustilnikov: Parasitiska försvar 1. Td4 Dxd4/Dc1/De3 2. Sh4 (ett tryckfel i lösningen: 3. Sf7 skall vara 3. Tf7).

15002. Anatolij Stepotjkin
OSS
Pris

Matt i 3 drag

14957 Fröberg: 1. – Sd2 är inget försvar mot hotet, förförelsen 1. Ld7? Sg3! bör anges 1. Ld7/Lc8? Sg3!, tematiska dualer 1. – Tg3 2. Dxf1/Dg3 och 1. – Tg5 2. Dxf1/Txf1. Måndagsproblem?

14973 Larsen: För många kortmatter i en zz-uppgift 1. – Sc6/Se6/axb3/gxf3 2. Dxb5/Dxf5/Dxb3/Dxf3. Variantspelen 1. – Se6/Lc6 och 1. – Sc6/Le6 åtskiljs ej. Tråkig symmetriställning. ▶

Lösningar till 2627–2634

2627. Materiellt tycks svart inte ha några bekymmer, men positionellt är han i trångmål. 1. Ta7† Kb4 2. Tb7† Ka5 3. b4† Ka6 4. b5† Ka5 5. Ta7† Kb4 6. b6! Sd3 (äntligen kommer svart till skott, men för sent) 7. b7! Se5† 8. Kd6! Sf7† 9. Kd5 Txa7 10. b8D och vinner.

Domaren V Bron skrev: "Excelsiortemat i miniatyrform. Man blir imponerad av det harmoniska spelet och utmärkta samspelet mellan vits fåtaliga stridskrafter. I utgångsställningen har man svårt att föreställa sig att vit kan vinna och än mindre att detta skall ske genom B-marschen till åttonde raden."

2628. Selesnjevs idé, som även flera andra komponister varit inne på, framställs här på ett enastående ekonomiskt sätt och berikas genom excelsiormarsch. 1. c4! Sd6 2. c5 Sb7 3. c6! Sd8 4. c7 Sb7 5. c8T! Sxa5 6. Tc5! Sb7 7. Tc6#.

2629. En trevlig idé av Kjell Runquist, som på sin tid publicerats i en mycket klumpig och föga estetisk form, fick här sin bearbetning och markanta förbättring av C J. Författarna enades om att den nya versionen skulle publiceras som ett samarbetsverk.

Som synes kan svarts bonde inte slås på grund av T-förlust. Därför först 1. Sg3† Kg1 2. Th1† Kf2 3. Se4†! (S-offret åstadkommer en fjärrblockad av diagonalen b1–h7) Txe4 4. Th2† Ke3 5. Txc2 (nu kan vit slå bonden) Ld3! (vart skall nu tornet ta vägen?) 6. Tg2! Tg4† 7. Kh8! Txg2 patt.

2630. Vits material tycks räcka till remi om inte hotet gxh2 funnits. Ett försök att kringgå detta med 1. h3? strandar på 1. – Kf5! 2. e4† Kg5 3. Ke3 Lxh3! 4. Sxh3 Kg4 5. Sg1 h3 och hotet h3–h2 avgör.

Därför: 1. hxg3! h3 2. Sxh3! Lxh3 3. g4 (L är instängd) Kg5 4. Ke4 Kf6 5. Kf3 Lf1 6. Kf2 Lh3 7. Kg3 remi. Det finns åtskilliga positionella remier med vK mot sL, men här blåser friska vindar.

2631. C J:s studier borde vara en bra fingervisning för unga schackspelare, ty de visar terrängens betydelse i slutspelet. Vad tjänar materialet till när man saknar manövreringsfrihet? Åtskilliga av C J:s favoritteman bygger just på pjäser i trångmål, som t ex här, där svart förlorar trots tre merbönder:

1. b6† Ka8 2. Lxd7 Lb7 3. Lc8! Ld5 4. Le6! Lb7 5. Lxb3 f4 6. Le6 f3 7. e3 f5 (eller 7. – f2 direkt) 8. Lxf5 f2 9. Lc8! Ld5 10. La6! och vinner. En lärorik löparduell!

2632. Även här är ledmotivet en L satt på undantag: 1. Sc4! Lxa6 2. Sxd6 Kh2 3. Lf5 Kh1 4. Le4 Kh2 5. Lg2 Ld3 6. Sf7 a5 7. Sh6 Le2 8. Sf5 a4 9. Se3 a3 10. Kxe2 (först nu släpper vit mattangreppet, men även det är blott skenbart) a2 11. Kf2 a1D 12. Sg4#.

– Vid begränsat material L+S mot L+B lyckas vit genom skickliga manövrer skapa ett mattnät eller vinna löparen. Även bivarianterna är av intresse, säger domaren G Kasparjan.

2633. Svart har starka fribönder och dessutom har vit två pjäser i slag. Vilken av dem skall räddas?

1. Lg4! (vit laborerar med matthot) gxh2 2. Ld6! (nytt matthot) g1S! 3. Le7 Tg5 4. Kxe6 c2 5. Se3! (om nu 5. – c1D så 6. Sf5# och på 5. – Kg3 följer 6. Lxg5 c1D 7. Sf5† och 8. Lxc1) Sg3 6. Sg2#. En snygg modellmatt med två aktiva svarta självblockader på g3 och g5.

2634. 1. La4! (annars blir vit matt efter c1S†) c1S†! 2. Ka3 Sxe7 3. fxe7 Lxa4 (nu kommer – inte helt oväntat – den klassiska Nowotny-interferensen) 4. Sb5! Tb3†! (efter slag på b5 går en av vits bönder i dam med matt) 5. Kxa4 Tb4† 6. Kxa5 Te4† 7. Sc3! (ett nytt S-offer) Lxc3 8. Kb5 (nya skärningspunkter framkallas) Le5 9. e8D#, eller 7. – Sb3† 8. Kc3! Lg3 9. Sxe4 osv.

▶ 14990 Senkus: Dubbelhot 1. Dd6 (2.Lg1/De5).

15000 Fröberg: Dual 1. Te1 Kg1 2. Sg3/Se3/Sh2.

Pris till 15002 av A Stepotjkin, Tula, OSS (diagram): 1. Th5 (2. Dh1) Lxf5/Dxf5 2. e8D/e8S. Svart går in i en fängsling för att på 2. Dh1 avfängsla med 2. – Le5. Kombinationen med den differentierade promotionen på e8 och det alltigenom stilla spelet gör detta till ett utmärkt problem!

Hedersomnämnande 14964 (v) av Ramutis Juozenas, Kaunas, Litauen. Vit: Kd6 Da6 Te3 Lc8 Sf8 Ba4 d2. Svart: Kd4 La3 Lg8 Sc1 Sd3 Bb4 c5 e6 f7. Matt i 3 drag. 1. Db5 (2. La6 3. Dc4) b3/c4/f7-/e5 2. Dc4/Db6/Lxe6/Lf5. Svart försvarar sig genom att öppna diagonalerna från La3 och Lg8. Stilla hot, harmonierande försvar.

Backelin vann Vikingaträffen

Rikard Backelin stod i en klass för sig i Vikingaträffen som avgjordes i Folkets Hus, Rotebro den 11–16 april. Han släppte endast en remi och var 1½ poäng före de närmaste konkurrenterna.

I tävlingarna deltog totalt 56 spelare, därav 24 i den öppna klassen. Resultat: 1) Rikard Backelin, Vällingby SS 6½ (av 7), 2) Michael Rygaard, Täby SK 5, 3) Bengt Sjödin, Wasa SK 5, 4) Mats Winther, Nynäshamns SK 4½, 5) Luis Couso, Sollentuna SK 4½, 6) Björn Gustavsson, Caissa, Helsingfors 4½, 7) Ao Mossin, SK 46 Löparen 4½ , 8) Hector Horta, Sollentuna SK 4½.

Fyra sanktionerade turneringar spelades i 8-mannagrupper. Resultat:

Klass I: 1) Anders Jansson, Linköpings ASS 4½ (av 6), 2) Hans Rånby, Wasa SK 4.

Klass II: 1) Björn Germundsson, Upsala ASS 5 (av 7), 2) Ivan Erben, Solna SS 4.

Klass II/III: 1) Hans Karlsson, SK Rockaden 6 (av 7), 2) Pascal Negm, SS Delectus 5.

Klass III: 1) Anna Glarner, Växjö SK 5 (av 7), 2) Åke Green, SK Rockaden 5.

Helsingborgs Schacksällskap
inbjuder till

BENGT EKENBERGS MINNESTURNERING

TID:	Söndagen den 16 aug 1992 kl 10.00. Personlig anmälan senast kl 9.30!
SPELLOKAL:	Nicolaiskolan, Helsingborg.
SPELFORM:	7 ronder Monrad, snabbschack.
HANDICAP:	A: 2100 och däröver, B: 2099–1750, C: 1749 och därunder.
BETÄNKETID:	(A-A) (B-B) (C-C) 15–15 min, (A-B) (B-C) 10–20 min, (A-C) 5–25.
PRISER:	**(vid minst 50 deltagare)** 1:a 3 000:–, 2:a 1 500:–, 3:e 750:–, 4:e 375:–, 5:e 150:–.
STARTAVGIFT:	Seniorer 150:–, juniorer, födda 1972 och senare 100:–.
ANMÄLAN:	Genom insättning av avgiften på postgirokonto nr **39 63 02-2, Bengt Ekenbergs Minne, senast 11 augusti.**
INFORMATION:	Tore Bengtsson, 042-13 77 45 el 0435-320 80, Karl-Erik Olson, 042-11 68 22, HSS lokal (måndag och torsdag 18.00 –) 042-13 59 54.

RÖDEBY OPEN
6–9 augusti 1992

Rödeby Schackklubb inbjuder för fjärde året i rad till en öppen turnering enligt Schweizersystemet.

Speldagar:	To 6/8 8.00–8.30 personlig anmälan. 9.00–14.00 rond 1, 16.00–21.00 rond 2. Fre 7/8 9.00–14.00 rond 3, 16.00–21.00 rond 4. Lö 8/8 9.00–14.00 rond 5, 16.00–21.00 rond 6. Sö 9/8 9.00–14.00 rond 7, 14.30– prisutdelning.
Betänketid:	40 drag på 2 timmar, därefter resten av partiet på en halv timma.
Spelplats:	Chapmanskolan, Östra Köpmansgatan 26, Karlskrona.
Anmälan:	Sker genom att startavgiften 200 kr insättes på postgiro 20 58 35–2 (Rödeby SK) senast 27/7 1992. Glöm inte att ange namn, klubb och rankingtal! Vid efteranmälan tillkommer 30:–.
Priser:	Vi garanterar följande priser: 4 000:–, 2 500:–, 1 500:–, 1 000:–, 750:–, 4 x 500:–. Dessutom rankingpriser 300:– i grupper om 6 spelare.
Logi:	Hotell Conrad: 200 kr per natt inkl frukost (e), 150 kr per natt inkl frukost (d). Ange schackturneringen Rödeby Open vid bokning Hotell Conrad tel 0455-823 35.
Information:	Sten Bernhardsson, Fänkålsgatan 12 C, 371 52 Karlskrona, 0455-262 28.
Tidigare vinnare:	1989 Conny Holst och Christian Jepson 6 (av 7). 1990 Ingemar Schütz 6½. 1991 Dan Östergaard 6.

VÄLKOMNA! **Rödeby Schackklubb**

21:a TÄBY OPEN 1992

Tibblehallens foajé – Täby Centrum

Täby Schackklubb inbjuder till Sveriges största årligen återkommande sommarturnering **TÄBY OPEN.** Tävlingen är ELO-registrerad hos FIDE.

Tävlingsform: 9 ronder mod. Monrad med 40/2 och därefter 20/1 osv.

Speltider: Start fre den 24 juli kl 18.30 med avslutning sön den 2 aug. Den 29 juli kl 19 spelas **TÄBYBLIXTEN,** även denna tävling ingående i Stockholms GP-system.

Priser: Vid 120 deltagare blir toppriserna 6 000, 4 000, 2 000 samt generösa ratingpriser.

Anmälan: Sker genom att sätta in startavgiften 275 kr (150 kr för jun f 72 och senare) på pg 44 41 28-3 (Täby SK) senast den 21 juli. Fri startavgift för GM och IM. FM 175 kr. Efteranmälan speldagen kostar 100 kr extra.

Information: Hans Svedbark 08/758 21 68 (hem), 08/669 36 54 (arb), Anders Hyllengren 08/756 32 12 (hem), Peter Hlawatsch 08/756 27 38 (hem).

Fax: 08/669 64 44 (Stockholms SF).

Hjärtligt välkomna till TÄBY OPEN 1992!

TÄBY SCHACKKLUBB

NYINKOMMEN LITTERATUR

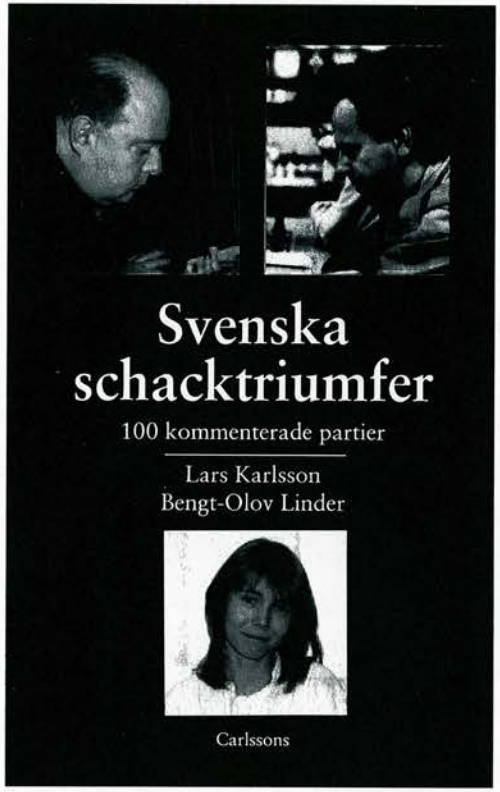
Schuster: Spelöppningar i schack	143 s	i	126:–
Wade: Schacktaktik för nybörjare	135 s	i	105:–
Eszik: Praktiska slutspel	243	h	50:–
Larsen: Solide åbninger	51	h	29:–
" : Find kombinationen	47	h	29:–
" : Find planen	63	h	40:–
" : Flere mestertræk	57	h	40:–
Varnusz: Play the Caro-Kann	260	h	136:–
Ravikumar: Play the Benko Gambit	204	h	142:–
Kosten: Winning with the Philidor	144	h	132:–
Avni: Creative Chess	140	h	114:–
Neishtadt: Queen Sacrifice	255	h	128:–
Mednis: How to be a Complete Tournament Player	111	h	114:–
Forbes: The Polgar Sisters. Training or Genius?	177	h	132:–
Adams: Development of a Grandmaster	141	h	114:–
Keene: Nigel Short. World Chess Challenger	144	h	132:–
Kasparov: Kasparov v Karpov 1990	150	h	114:–

Schackdatorer: Vi är den detaljist som har det största urvalet. Ring eller skriv till oss och begär upplysningar. Snabba leveranser. Begär prislista!

SKÅNES SCHACKFÖRLAG AB (Sven Klerstam)

Linnégatan 65, 216 16 Malmö. Ordertelefon 040-16 28 61. Postgiro 63 19 45-3

Ett starkt schackland

I "Svenska schacktriumfer" visas Sveriges styrka genom en schackhistorik i form av 100 partier, spelade av 25 svenskar mot utländska motståndare från seklets början fram till nu.

Koncentrationen är lagd på hur schack på högsta nivå har spelats och utvecklats under vårt århundrade.

Boken innehåller även en kort historiebeskrivning, spelarporträtt och partianalyser. Förordet är skrivet av Ulf Andersson.

Specialpris 180:– (ord 215:–)
vid beställning direkt från förlaget.

Carlsson Bokförlag

Stora Nygatan 31, 111 27 Stockholm

08-11 23 49

STOCKHOLM OPEN CHESS FESTIVAL

STOCKHOLM OPEN

Mälarsalen 8-16 augusti

Med deltagande av GM
Pia Cramling, Juan Bellon, Lars Karlsson

Stockholms Schackförbund och Mälarsalen inbjuder till Stockholm Open. En öppen turnering för såväl elit som motionsspelare. Dessutom erbjudes tillfälle att spela blixtschack samtidigt som det är fyrverkerier över Riddarfjärden! Under samma tid (7-16 augusti) anordnas nämligen Stockholm Water Festival, vilket erbjuder ett enastående tillfälle att kombinera schack och semester i huvudstaden för dig och din familj.

Spellokal: Mälarsalen Münchenbryggeriet, Torkel Knutssonsgatan 2. T-bana Mariatorget, uppgång Torkel Knutssonsgatan.

Spelprogram: 8-15 aug kl 11-17 med undantag för tis 11 aug som är spelledig.

Spelform: 7 ronder schweizer, 40 drag / 2 tim + resten av partiet 1 tim.

Priser: 80% av anmälningsavgifterna går till prispotten, därav 50% till toppriser och 50% till ratingpriser. Vid 150 deltagare: 7500, 3500, 2000, 1000, 6 x 700. Ratingpriser: 1200, 600 i grupper om 12 från nr 20. Oldboyspris, juniorpris och spurtpriser! Inga priser delas.

Startavgift: 350 kr, juniorer 250 kr. GM och IM fri start.

Anmälan: Senast 3 aug genom insättning av startavgiften på Stockholm Open Chess Festival pg 51547-8. Ange namn, klubb, rating, födelseår. Efteranmälning senast kl 9.30 speldagen, avgift 450 resp 350 kr. Personlig anmälan i spellokalen senast kl 10.

Logiförslag: Förmånliga priser i samband med Stockholm Open på Hotel Alexandra, Magnus Ladulåsgatan 42, tel 08-84 03 20.

Övrigt: Turneringen är ej anmäld till FIDE för ELO-beräkning. Blixttävling tis 11 aug kl 21, kostnad 50 kr. Avslutningsblixt sön 16 aug kl 15, kostnad 100 kr. Därefter erbjudes en supé kl 20 för 100 kr. Huvudtävlingen samt avslutningsblixten ingår i Stockholms Grand Prix.

Information: *Stockholms Schackförbund 08-669 36 54, Björn Löwgren 08-89 84 48.*

STOCKHOLMS SCHACKFÖRBUND GP STOCKHOLMS SCHACKFÖRBUND

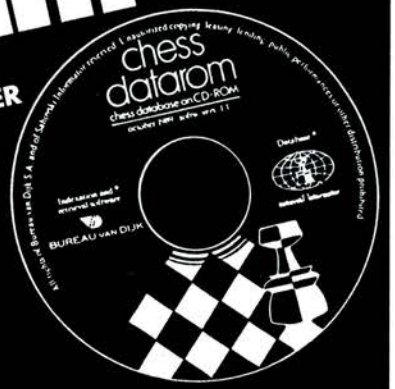
Mälarsalen AB

STOCKHOLM WATER FESTIVAL

Chess Informant

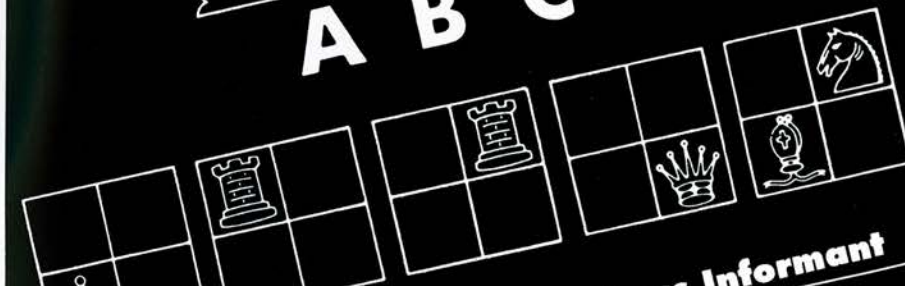
FROM CHESS PLAYERS THE WORLD OVER
TO CHESS PLAYERS THE WORLD OVER

1966–1992

A B C D E

Chess Informant

P. O. Box 739
11001 Beograd, Yugoslavia
Phone: +38 11 630 109
Fax: +38 11 626 583

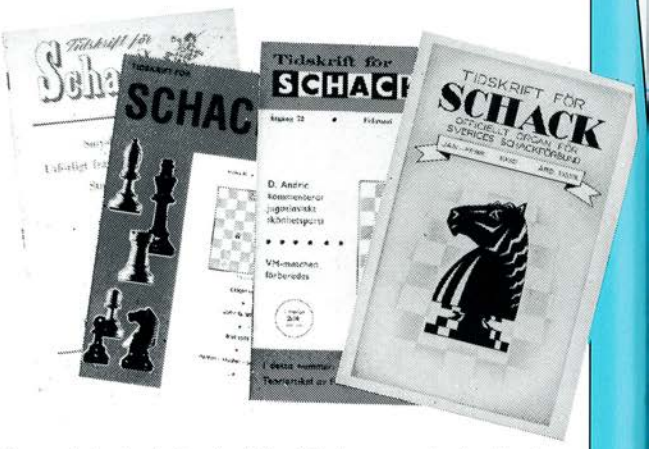
POSTTIDNING

B POST

Avsändare:
Tidskrift för
Schack
Gethornskroken 21
281 49 Hässleholm

ISSN 0040-6848

SCHACK-HISTORIA MED *TfS*

Tidskrift för Schack har i snart 100 år speglat schackets utveckling här hemma och utomlands. Dess årgångar innehåller allt – partier, kommentarer, teoriartiklar, turneringsreferat, tabeller, intervjuer, porträtt, olympiader, landskamper, VM-matcher, problem, studier osv osv.

De första årgångarna är sedan länge utsålda och andra försvinner i rask takt. Många finns dock fortfarande i lager. Komplettera ditt schackbibliotek medan chansen fortfarande finns!

Årg												
	1920	200:–		1964	150:–		1974	100:–		1984	100:–
	1931	150:–*		1965	150:–		1975	100:–		1985	100:–
	1950	200:–		1966	200:–		1976	100:–		1986	100:–
	1954	150:–		1967	200:–		1977	100:–		1987	100:–
	1956	150:–		1968	200:–		1978	100:–		1988	100:–
	1957	150:–		1969	120:–		1979	100:–		1989	140:–
	1958	200:–		1970	120:–		1980	100:–		1990	140:–
	1959	200:–		1971	120:–		1981	100:–		1991	140:–
	1962	200:–		1972	200:–		1982	100:–			
	1963	150:–		1973	100:–		1983	100:–			

Special I
10 TfS-nummer från olika årgångar 50:–

Special II
10 olika utländska schacktidskrifter 40:–

*) Med ett häfte i faksimil.

Priserna gäller häftade, kompletta årgångar. Portofritt!
Vi levererar också i mån av tillgång enstaka exemplar à 10:– – 25:– styck.

TIDSKRIFT FÖR SCHACK

Gethornskroken 21 · 281 49 Hässleholm · Tel 0451-128 50 · Postgiro 60 46 34 - 6